

4156 Rassakufjäll

Kommun	Älvdalen	Totalareal	177 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	177 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	172 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	172 ha
Areal värdekärna	172 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

På Rassakufjälls krön och nordvästsluttning återstår en del torr, ljungdominerad tallskog som innehåller en hel del lågor, torrträd och överståndare. Skogen kan beskrivas som en för trakten typisk tallskog som är relativt svagt påverkad av modernt brukande. Beståndsåldern är hög. Brandprägelns är mycket påtaglig med mängder av brandstubbar. Stråk med gran och en del gammal sälg finns.

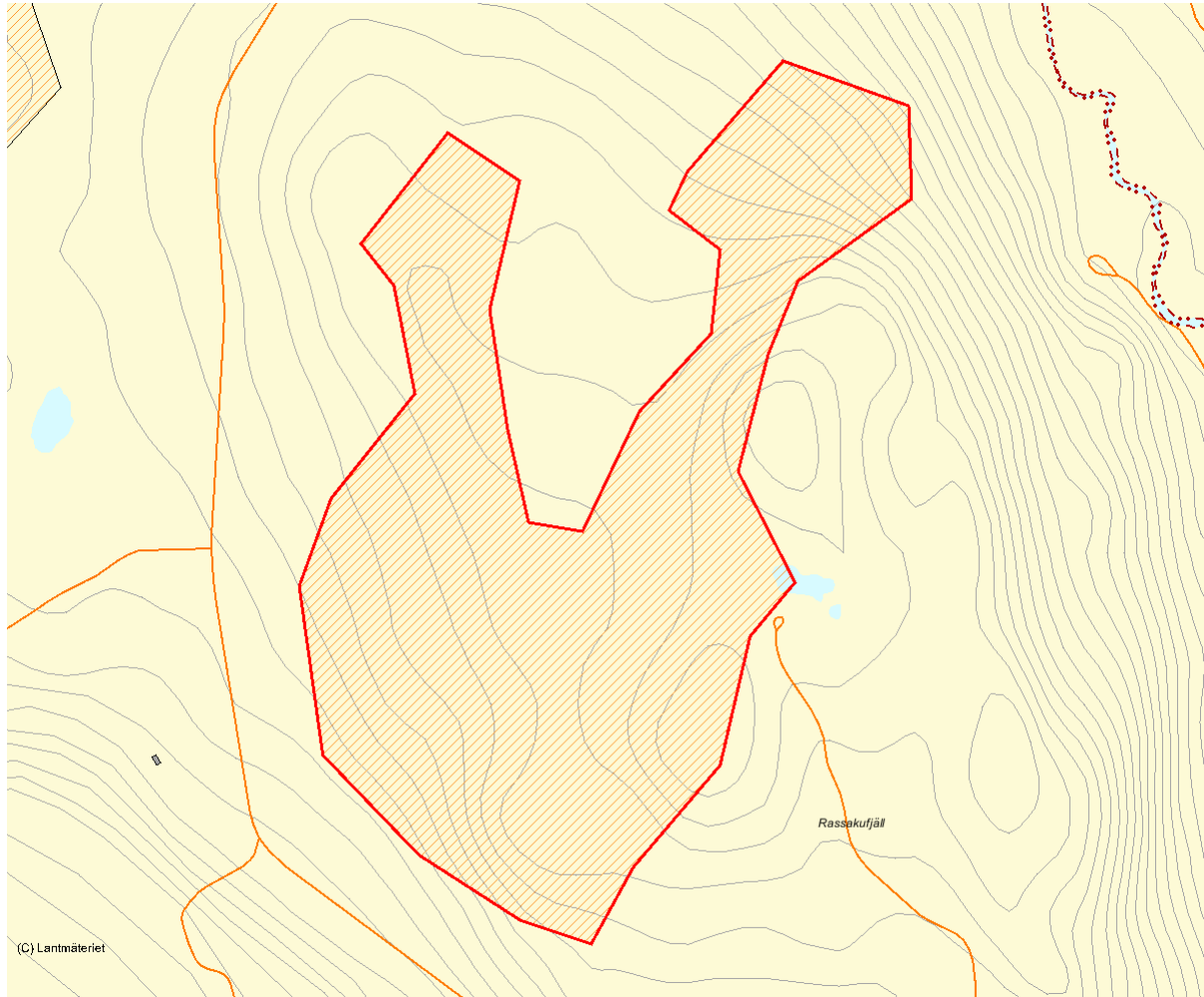

En hel del gamla torrträd finns i Rassakufjälls gammelskog.

Länsstyrelsens bedömning

Den gamla tallskogen på Rassakufjäll med sina välbevarade brandstrukturer har ett högt naturvärde. Området ligger inom en del av länet där det förekommer sammanhängande områden

med gammal tallskog som har naturskogsstrukturer. För att kunna bibehålla de höga naturvärdena bör området tillsammans med andra likartade områden skyddas från skogsbruk.

Skala 1:20 000

4157 Draggaberget

Kommun	Älvdalen	Totalareal	454 ha
Naturgeografisk region	30a , 32a	Areal land	454 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	453 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	453 ha
Areal värdekärna	453 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet
- Gränisar till befintligt naturreservat

Beskrivning av området

Cirka 30 km norr om Älvdalen ligger Draggabergets naturreservat. Draggabergets naturreservat omges av äldre, tämligen opåverkad tallskog av ljung - eller lavristyp. Spritt i området finns äldre överståndare, torrträd och lågor i varierande omfattning. Skogen är starkt brandpräglad. Förutom tallöverståndare som överlevt länge så har de flesta träden uppkommit efter en brand i början av 1800-talet. Mosippa förekommer i väster där även några fina lokar finns.

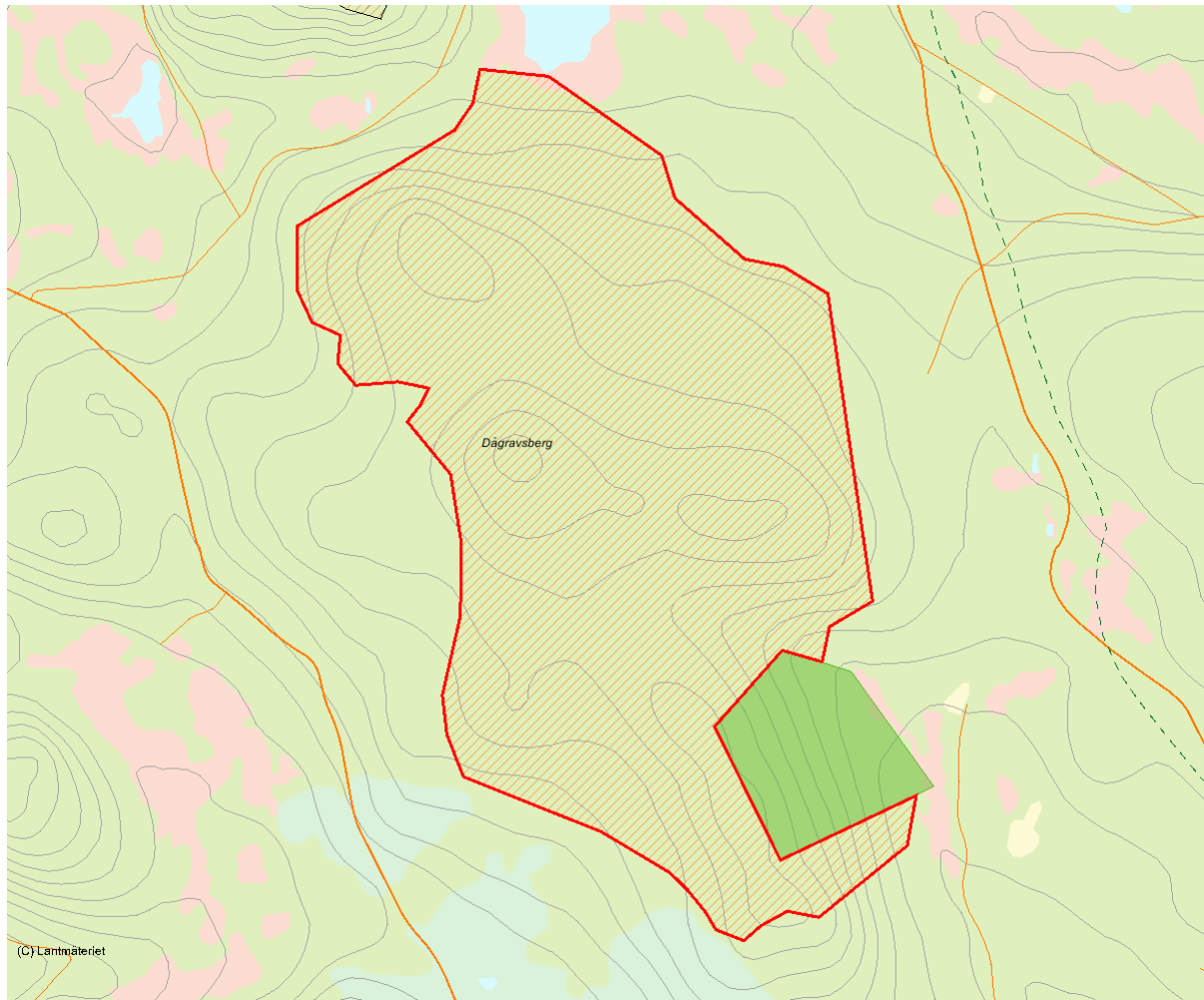

Flack, plan tallhed med ljung utmärker delar av Draggaberget.

Länsstyrelsens bedömning

Draggaberget hyser gammal tallskog som utgör ett mycket värdefullt komplement till det anslutande naturreservatet. I länets yttäckande karakterisering av skogen utgör stora delar av skjutfältsområdet en trakt viktig för tallskogsarter.

Tallskogen inom den föreslagna avgränsningen uppvisar naturskogens strukturer i hög grad. Områdets naturvärden bör långsiktigt säkerställas eftersom det utgör en värdekärna tillsammans med det intilliggande naturreservatet.

Skala 1:30 000

4141 Fräkentjärnarna

Kommun	Rättvik	Totalareal	98 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	96 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	2 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	89 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	89 ha
Areal värdekärna	78 ha	Areal skyddszon	9 ha
Areal utvecklingsmark	2 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Fräkentjärnarna ligger i en trakt som domineras stort av tallskogar på blockig mark. Det aktuella området utgör inget undantag, även om blockigheten inte är så påtaglig som den kan vara. En östvärd sluttning löper genom hela området. I nederdelen av denna finns även en del gran med relativt riklig påväxt av hänglav. Tallskogarna har längre tillbaka varit starkt präglade av återkommande bränder, vilket syns på de gamla stubbar och torrakor som har upp till sex invallningar efter brand. I det stora skogsskiftet i områdets norra del finns förutom gamla brända tallågor även levande tall med spår av två bränder. Vissa av tallarna i detta bestånd har en ålder uppemot 250 år. Från väst kommer en större bäck som forsar nedför den blockiga sluttningen, omgiven av buskigare mark. I sin övre del omges den av gran och klibbalsumpskog som är relativt fin. Trots tidigare påverkan av skogsbruk är skogsstrukturen värdefull. Av intressantare vedsvampar som observerats i området finns gräddporing, tallticka, rynkskinn och möjligen ostticka. Lunglav förekommer ymnigt på sälj i kanten mot de fuktigare markerna kring blocksänkor

och myrpartier.

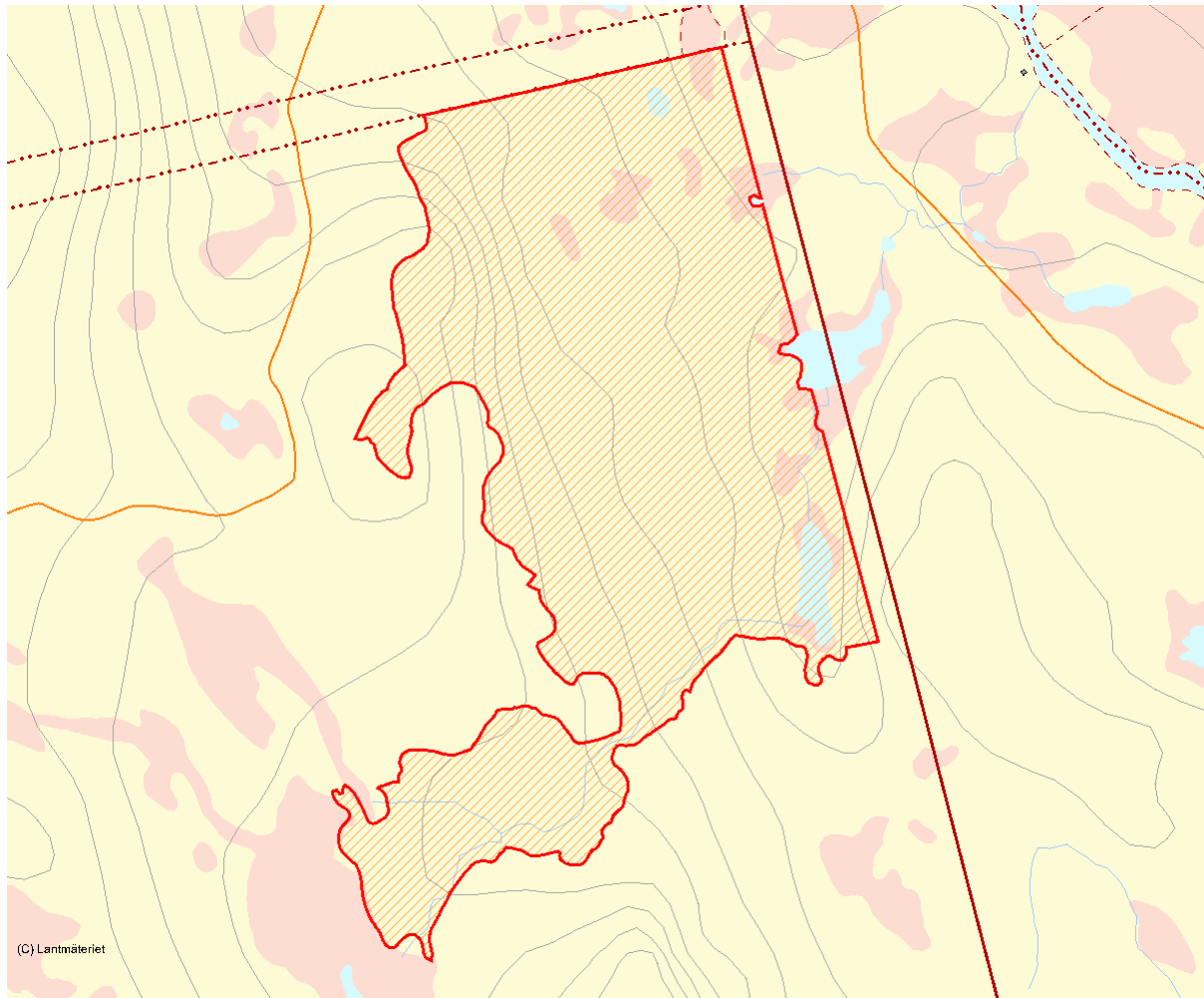

Luckig blandskog vid Fräkentjärnarna

Länsstyrelsens bedömning

Värdekärnorna i detta område utgör goda exempel på den biodiversitet dessa tallmarker kan utveckla om gamla trädgenerationer får stå kvar och de

då och då utsätts för brand. Länsstyrelsen bedömer att området bör skyddas från ordinärt skogsbruk för att dess naturvärden ska kunna bevaras.

Skala 1:15 000

4162 Mossiberg

Kommun	Älvdalen	Totalareal	118 ha
Naturgeografisk region	32a	Areal land	118 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	114 ha
		Ovanför fjällnära gräns	110 ha
		Nedanför fjällnära gräns	4 ha
Areal värdekärna	114 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Mossibergs nordsluttning ner mot Mossidammen är brant, bördig och fuktig, faktorer som samverkar till att göra skogen mycket intressant. Berggrunden utgörs av diabas vilket ytterligare bidrar till ett förhöjt näringsutbud. Mossrik granskog med mycket resliga, starkt lavbehängda granar dominerar. I vissa delar finns även ett stort inslag av gamla tallöverståndare samt gamla sälgar. Området har stor potential att hysa rödlistade arter knutna till denna naturtyp. På strandklipporna har trådbrosklav påträffats. En gammal basväg går genom området. Synliga spår av äldre huggningar är få, men sannolikt har skogen vuxit upp efter en större skogsbrand.

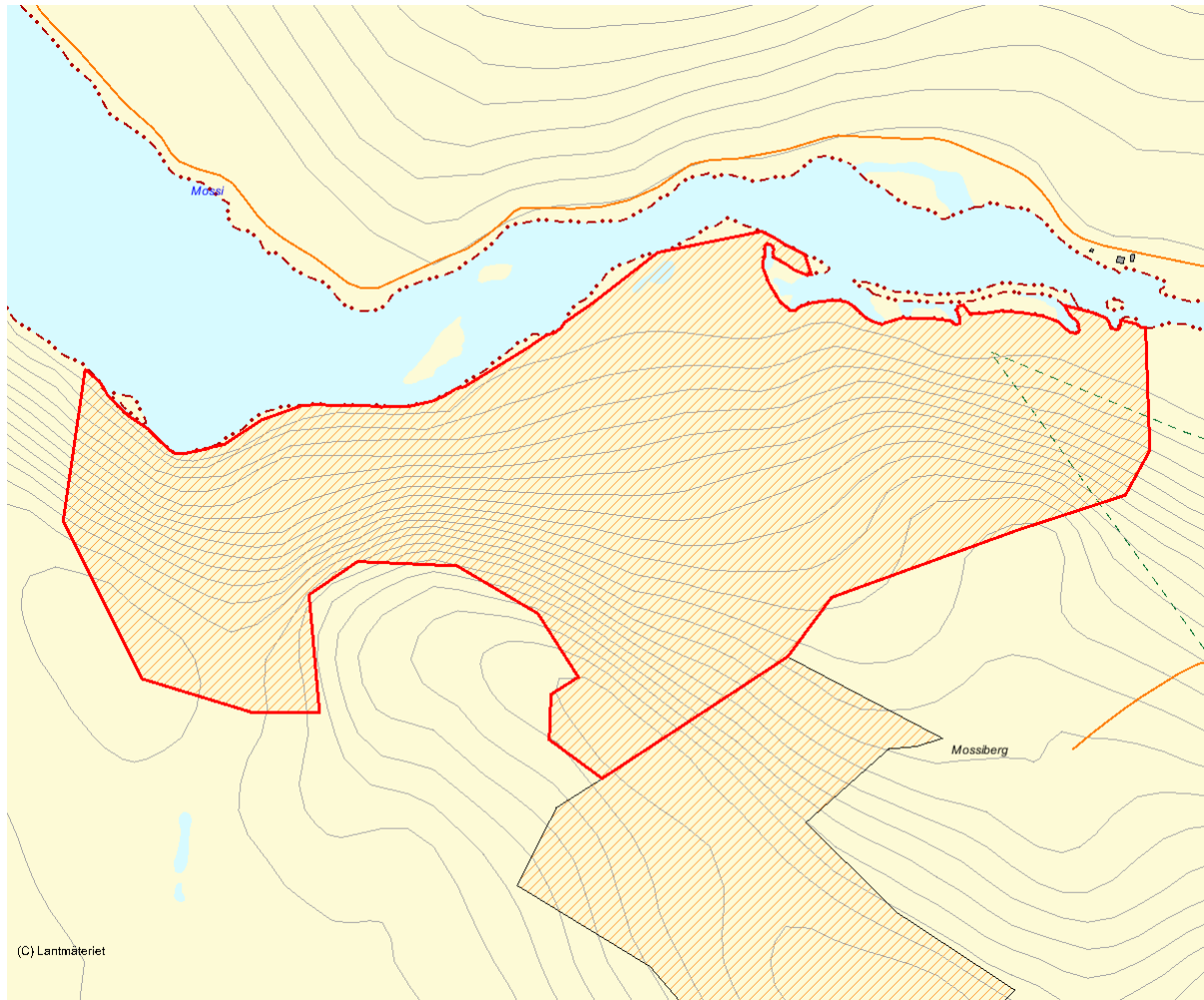

Filtlavar och norrlandslav trivs i Mossibergs fuktiga östsluttning.

Länsstyrelsens bedömning

Mossibergs östsluttning är en för trakten avvikande bördig sluttning som sammantaget har mycket höga naturvärden kopplat till den särpräglade miljön, den gamla skogen och dess artinnehåll. Områdets

utvecklingspotential är mycket hög. Skogen har även en stor betydelse för den vackra landskapsbilden i Mossisjöns dalgång. Det är angeläget att områdets naturvärden skyddas mot skogsbruksåtgärder.

Skala 1:15 000

4207 Mossibäcksravinen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	31 ha
Naturgeografisk region	32a	Areal land	31 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	31 ha
		Ovanför fjällnära gräns	31 ha
		Nedanför fjällnära gräns	0 ha
Areal värdekärna	31 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för friluftsliv

Beskrivning av området

Mossibäcksravinen är en anslående natursevärdhet med sin mycket djupt nedskurna kanjon i vars botten Mossibäcken störtar fram under starkt dån. Området har höga biologiska värden kopplat till den säregna miljön. Kärlväxtflora är av stort intresse genom förekomst av några eljest i omgivningen okända arter. På de solexponerade klippväggarna växer nämligen fjällnejlika rikligt, medan klynnetåg trivs i de skuggiga skrevorna. Med största sannolikhet är moss- och lavfloran artrik och innefattande sällsynta och hotade arter, men detta är inte studerat. Strömstare häckar. Skogen vid kanjonen utgörs av mager tallskog av ljung- eller lavristyp. Spår av äldre huggningar finns, men en hel del gamla tallöverståndare som överlevt Mossibranden finns i slutningen ner mot Mossidammen. Här växer även en del gamla sälgar. Skogen är flerskiktad och starkt brandpräglad med enstaka gamla lågor och torrträd. I dalbotten växer resliga granar och ett stråk med artrik, källindikerande kärrvegetation följer bäcken, innehållande bland annat klubbstarr. Där bäcken mynnar finns en frodig granskog med mängder av grova lågor. Ett par rödlistade lavar växer här, nämligen rödbrun blekspik och liten sotlav. På lågorna växer rikligt med

klubbstarr. Platsen är rätt välbesökt tack vare den väg och parkeringsplats som finns med stig ner till utsiktsplatser

Norrlandsviol finner värme och skydd i Mossibäckers sydvända klippväggar.

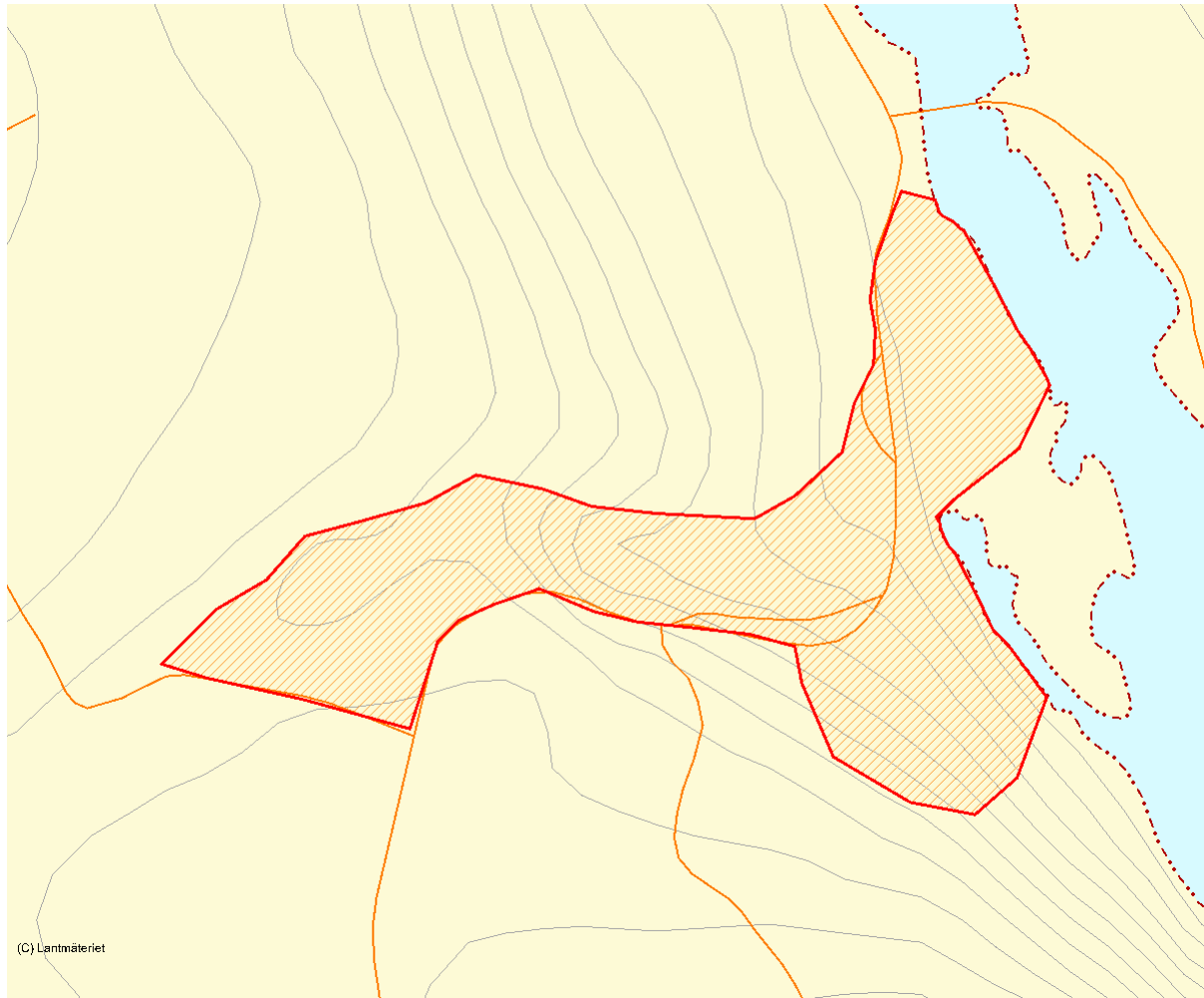
Länsstyrelsens bedömning

Mossibäcksravinen har stort värde för flora och fauna som är knutna till de extrema miljöförhållandena. Skogen är värdefull framför allt genom den påtagliga brandpåverkan, de mycket gamla tallöverståndarna samt sälginslaget. Granskogen längs bäcken är av mer klassisk nyckelbiotopkaraktär.

Mossibäcksravinen är sammanfattningsvis en sällsam plats av både stort skönhetsvärde och biologiskt värde genom kombinationen gammal skog och kanjon. Omgivande skog enligt avgränsningen bör skyddas mot skogsbruk för både sin egen skull och som skydd för ravinens lokalklimat.

Källor

Länsstyrelsen 1988: Naturvårdsprogram för Kopparberg län.

Skala 1:10 000

4158 Snodskallen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	251 ha
Naturgeografisk region	30a , 32a	Areal land	246 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	5 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	226 ha
		Ovanför fjällnära gräns	5 ha
		Nedanför fjällnära gräns	221 ha
Areal värdekärna	226 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Snodskollen har, fränsett vissa militära ingrepp i form av en väg med utsiktsplatser, en vacker grandminerad naturskog på toppen. Violettgrå tagellav växer ställvis rikligt på de senvuxna granarna. I östlutet ökar björkinslaget kraftigt. Norrut runt Klittjärn vidtar ett flackt landskap med mager, ljung- eller lavdominerad tallhed bevuxen med gammal tallskog som delvis har typiska naturskogskaraktärer. Här finns gamla överståndare, torrträäd och lågor i varierande mängd. Dessutom har novemberstormen 2001 fällt en hel del tallar. Brandprägelns är stark. Påverkan av modernt brukande är ringa. Tjärnen, samt i norr några smålokar, bidrar till variationen i landskapet. Västerut, kring Yxås, fortsätter den gamla tallskogen, här i något mer kuperad miljö, vilket även medger en något större variation i skogen. Samma förtjänster finns här, det vill säga riktigt gamla tallar, brandspår och död ved, om än inte i så stor mängd.

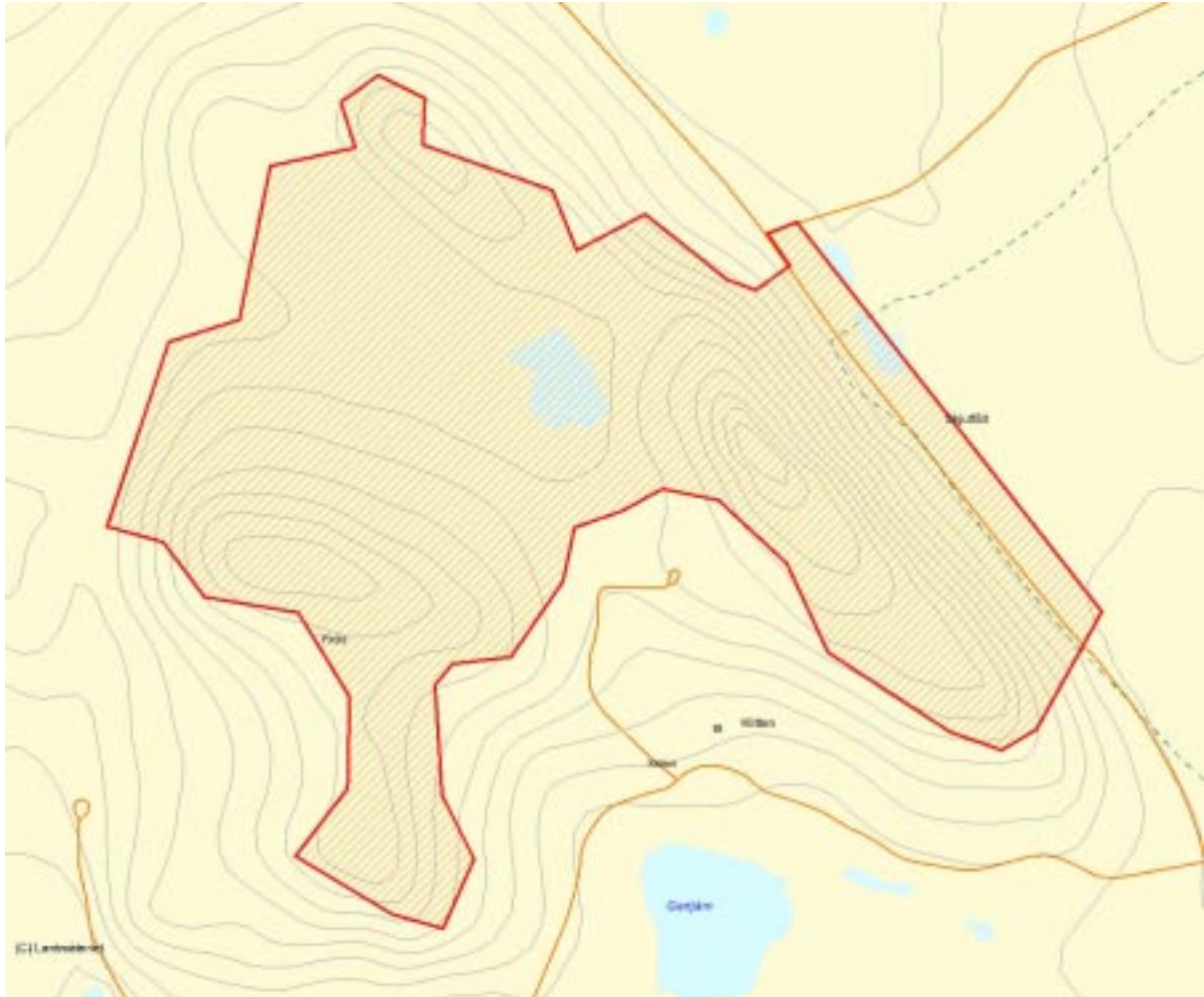

Vresig höjdlägesskog på Snodskallens höjdrygg.

Länsstyrelsens bedömning

Områdets fyra bergshöjder med ohuggna skogar och Klittjärn i mitten bildar ett fint naturområde i skyddat läge där skogen innehåller höga naturvärden. Det gäller både den väl skiktade tallskogen med

död ved och många gamla tallar och den grandominerade skogen på själva Snodskallen. Talldelen är ett ypperligt bränningsobjekt. Skogsbruk är inte möjligt om man vill bevara naturvärdena i området.

Skala 1:20 000

4140 Tarveroxberget

Kommun	Rättvik	Totalareal	64 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	64 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	64 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	64 ha
Areal värdekärna	26 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	30 ha	Areal arronderingsmark	5 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

I den nordligaste delen av Rättviks kommun ligger detta område i svag östsluttning ner mot älven Voxnan. Marken är småblockig och mager. Skogen är präglad av återkommande bränder. Den senaste rasade i del av området för 50-talet år sedan. Där står nu en lövrik och fågelrik bränna med tallöverståndare med brandljud. I en stor del av området finns ett varierande inslag av denna äldre tallgeneration (ca 250 år) liksom brända stubbar. I området förekommer en del signalarter så som korallblylav, njurlavar och lunglav, de senare ganska rikligt förekommande på äldre sälg i områdets södra delar. Utvecklingsmarkerna är till största delen gallrade med lägre naturvärden som följd. En vältrampad stig leder genom skogen längs med Voxnan.

Miljöbild från Tarveroxberget

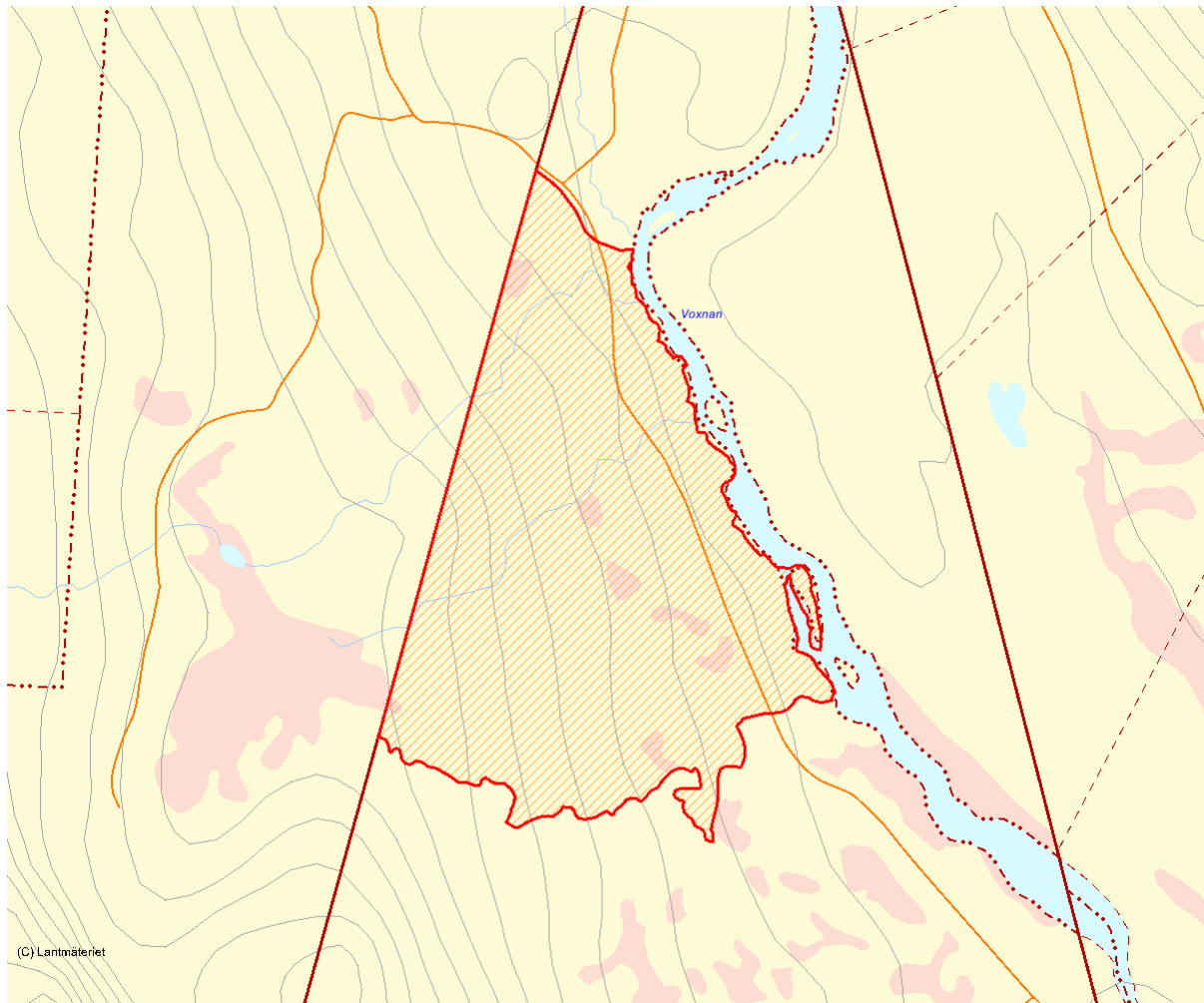
Länsstyrelsens bedömning

Värdekärnorna i detta område utgör goda exempel brandpräglad tallskog. Utvecklingsmarkerna kan vara lämpliga att bränna i naturvårdssyfte för att på så sätt öka livsutrymmet för de arter som hittills haft en fristad i värdekärnorna. Voxnan som sådan, och dess närområden, har i en publikation från 1988 pekats ut

av länsstyrelsen som ett skyddsvärt objekt på grund av att den är oreglerad, dess värde för fritidsfisket samt för dess zoologiska och botaniska värden. Sammantaget blir därför länsstyrelsens bedömning att området hyser tillräckligt mycket naturvärden för att motivera att området skyddas från ordinärt skogsbruk.

Källor

Rynéus T, Bratt L (1988) Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Rapport 1988:1. Länsstyrelsen i Kopparbergs län.

Skala 1:15 000

4191 Fonotjärnsåsen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	2 790 ha
Naturgeografisk region	30a , 32b , 33g	Areal land	2 634 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	156 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	1 095 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	1 095 ha
Areal värdekärna	1 096 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Fonotjärnsåsen med Fonotjärnsfljoten är ett stort skogs- och våtmarksområde med den 626 m höga Fonotjärnsåsen som den höjd varifrån myrarna sluttar. I söder finns två större, myromgivna sjöar, Blästjärnen och Mellantjärnen. Karakteristiskt är att skog och myr ofta flyter samman i en slags ljunghed, överallt med ett stort inslag av mycket gamla tallar. Skogen i sig är gammal och homogen tallskog med ett här och var betydande inslag av lågor och torrträ. En vanlig skogstyp utgörs av en mycket torrakerik klen men gammal tallskog i myrkanter. Viss äldre påverkan finns och dessutom har någon tyvärr samlat en del torrträ. Här och var finns intressanta källor som ofta omges av mycket grova sälgar med lung- och skrovellav. Varglav förekommer rikligt, ibland även på de gamla sälgarna. Angränsande delar utanför området har tyvärr på fastmarksdelarna söndertrasats av contortahyggen. Området har genom sin storlek, våtmarksrikedom och orördhet ett rikt och värdefullt fågelliv. Fonotjärnsfljoten är utpekad som riksintresse för naturvården och ingår i Myrskyddsplan för Sverige.

I myrkanterna på Fonotjärnsåsen växer ofta urgamla sälgar beklädda med rik lavflora.

4151 Storhäden

Kommun	Härjedalen, Älvdalen	Totalareal	2 654 ha
Naturgeografisk region	32a	Areal land	2 649 ha
Objektskategori	U2	Areal vatten	4 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	1 203 ha
		Ovanför fjällnära gräns	1 203 ha
		Nedanför fjällnära gräns	0 ha
Areal värdekärna	1 920 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Storhäden omfattar ett mycket stort höjdlägesområde på gränsen mellan Älvdalens och Mora kommuner och norrut mot härjedalsgränsen. Från topp-plataernas karga lågvuxna margranskog ökar växtligheten nedåt sluttningarna för att i vissa delar bli högre högtörnskog. Idag håller den kala, fjällhedsliknande arealen helt på att försvinna i och med en pågående beskogning. Den forna öppenheten torde helt ha sin förklaring i brandhistoriken. Lågvuxen, hänslavrik granskog med ymnig förekomst av violettgrå tagellav täcker stora arealer. I sluttningen mot Trollberg finns diabaspåverkad örtrik granskog med källflöden i vilka märks till exempel lundarv och fjälldunört. Här är skogen mycket högväxt med mängder av grova, klibbtickebevuxna lågor. Smärre riktigt naturliga tallurskogar finns även, t.ex. vid Singelåsen. Ringlav är påträffad i områdets södra del. Några verkligt fina myrmyljöer finns, t.ex. Knausmyr där gammal granskog kantar vattendrag och myrkanter. Även ett par värdefulla fäbodmiljöer berikar området. Påverkan är ringa och utgörs huvudsakligen av dimensionshuggning, men ökar markant nedåt i sluttningen där även moderna hyggen

vidtar utanför avgränsningen.

På Singelåsen växer denna vackra tallurskog gränsande mot den lutande stormyren Knausmyr.

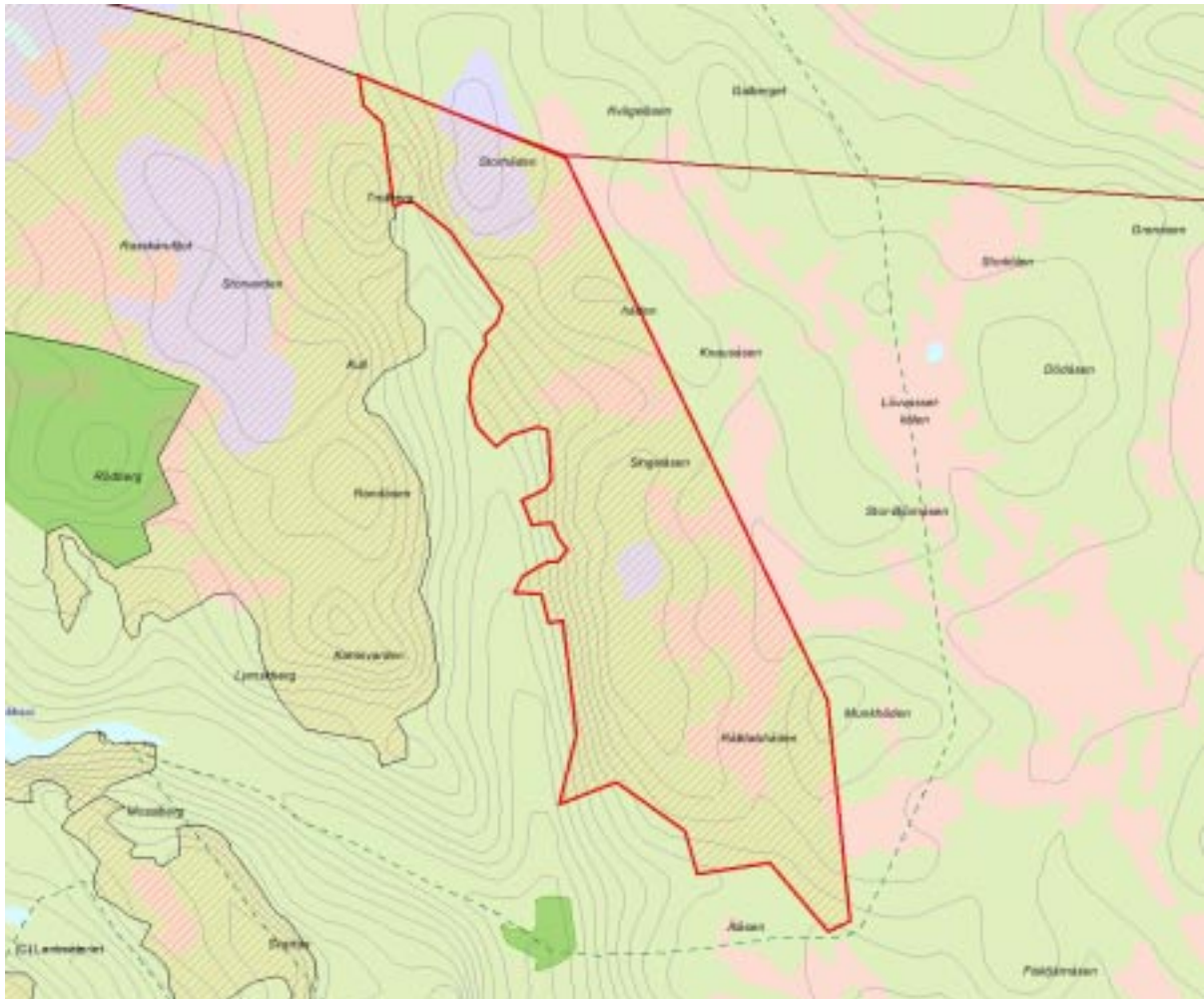
Länsstyrelsens bedömning

Storhådenområdet är ett mycket stort vildmarksområde med delvis helt orörd skog. Det har mycket höga allmänekologiska naturvärden av framför allt botanisk och ornitologisk natur. Områdets värde styrks ytterligare av angränsande vildmarker i öster där bl.a. myrskyddsplaneområdet

och riksintresset Lövasselkölen angränsar och delvis även ingår i detta område. Visst värde för friluftslivet genom fiske, stigsystem och skoterleder. Skyddet av de produktiva, lägre belägna skogarna som möjligen kan bli föremål för skogsbruk framstår som mycket angeläget.

Källor

Länsstyrelsen 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen 1990: Våtmarker i Kopparbergs län.

Skala 1:100 000

4155 Blålågan-Väster-Trollegrav

Kommun	Älvdalen	Totalareal	895 ha
Naturgeografisk region	30a , 33g	Areal land	889 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	7 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	808 ha
		Ovanför fjällnära gräns	600 ha
		Nedanför fjällnära gräns	208 ha
Areal värdekärna	745 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

På Brunnsåsen och i sluttningarna mot Granan växer starkt brandpräglad ljungtallskog eller lavristallskog med stort inslag av gamla tallar. Utöver de gamla tallöverståndarna finns ställvis gott om lågor och brandstubbar. Bestånden är tämligen skiktade och i huvudsak opåverkade efter dimensionshuggningsepoken. Som iögonenfallande kontrast står Blålågans och Haraldsbäckens granbevuxna raviner. Här växer reslig granskog med mycket höga naturvärden av typisk nyckelbiotopkaraktär. Längs Granan finns ett värdefullt stråk av strandnära, lövrik granskog, småmyrar, sumpskog och övergivna slätterkärr som numera är videbevuxna. Skogen är i vissa delar påverkad av militär verksamhet, men det stora gammeltallsinslaget består även i dessa delar. Förutsättningar finns för ett rikt insektsliv samt övriga naturvärden kopplade till gammal, brandpräglad tallskog. Den militära verksamheten i form av småbränder och trädsador har snarast bidragit till att befrämja dessa förutsättningar. Sentida skogsbruk har tyvärr splittrat området, vilket förklarar den oregelbundna avgränsningslinjen.

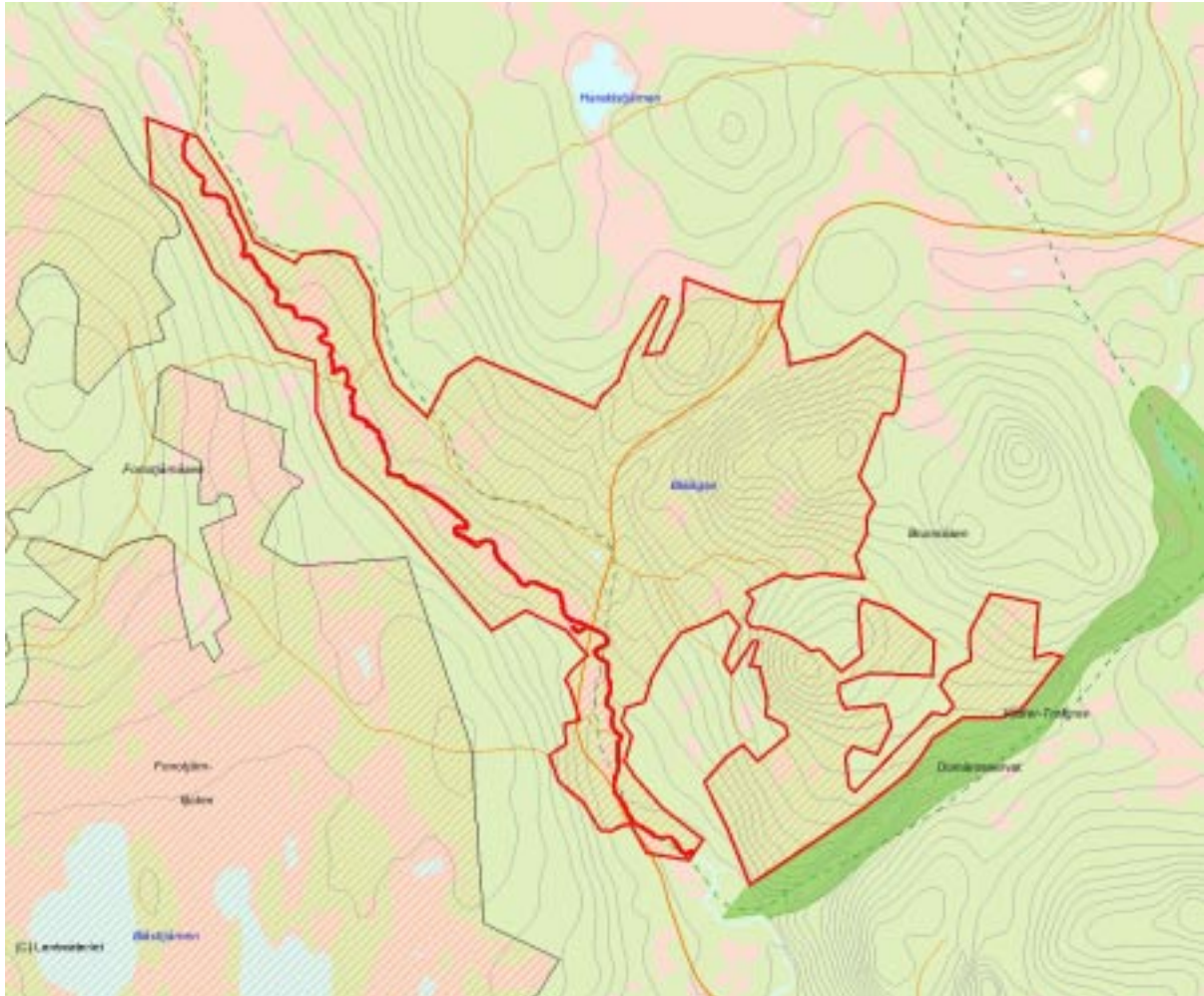

Tallhedarna längs Blålågan är ofta av denna ljung-lavtyp och starkt brandpräglade.

Länsstyrelsens bedömning

Blåågan-Väster-Trollegrav är ett stort, av modernt skogsbruk föga påverkat tallskogsområde med stort inslag av gamla tallöverståndare. Läget i anslutning till naturreservatet Söder Trollegrav är givetvis värdefullt. Området är dessutom av extra intresse genom det relativt

sett låga höjdläget, vilket möjliggör för mer värmekrävande arter att förekomma. Området är sannolikt det största gammeltallsområdet på Skjutfältet. Skogen är i sin helhet av intresse för skogsbruk och därför är det ytterst angeläget med skydd av densamma.

Skala 1:50 000

4178 Hornfallet i Hornan

Kommun	Älvdalen	Totalareal	93 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	92 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	84 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	84 ha
Areal värdekärna	84 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

Hornans vattenfall samt vidare uppströms med gammal granskog eller myr angränsande mot ån är sammantaget en naturtyp av mycket stort värde i det annars karga talldominerade landskapet. Granskogen längs Hornan är draperad av hänglavar, särskilt de stavagranbestånd som finns här och var. På stammarna av de långsamväxande granarna sitter det massvis av knappåls-lavar, bland annat den missgynnade vitskaftad svartspik. Beståndsåldern är uppskattad till lägst 170 år. Ovanför vattenfallet finns gammal tallskog med en del gamla lågor som bland annat hyser dvärgbägarlav. En tät trånvuxen sumpgranskog omger vattenfallet. En mängd rödlistade arter har påträffats i området, särskilt i anslutning till själva vattenfallet där inte mindre än ett tjugotal rödlistade arter växer, bl.a. smalskaftlav och trådbrosklav. Längre uppströms i de på lågor mycket rika granbestånden är även typiska naturskogssvampar som rosenticka, ullticka, kötticka, gränsticka och doftskinn funna. Den rika miljön längs vattendraget avgränsas merendels av brutala nyupptagna hyggen.

Rejåla bockskägg hänger i granarna längs Hornan.

Länsstyrelsens bedömning

Längs Hornan växer en mycket värdefull skog i anslutning till vattendraget. Invid vattenfallet finns dessutom klippor av mycket stort värde genom synnerligen artrik

och hotad kryptogamflora. Området är ett av länets viktigare objekt för skyddet av rödlistade arter och således mycket angeläget att skydda från skogsbruk.

Källor

Bratt m.fl. 1993: Särnaprojektet.

Skala 1:50 000

4152 Storvarden

Kommun	Älvdalen	Totalareal	5 866 ha
Naturgeografisk region	32a	Areal land	5 848 ha
Objektskategori	U2	Areal vatten	18 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	3 268 ha
		Ovanför fjällnära gräns	3 000 ha
		Nedanför fjällnära gräns	268 ha
Areal värdekärna	4 012 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Storvarden är ett mycket stort höjdlägesområde beläget mellan Rällan, Rotnen och härjedalsgränsen. Området ansluter till de båda naturreservaten Rödberget och Norra Trollegrav. Naturen är sakta växlande mellan kala varder, gles lågvuxen höjdlägesskog, stora myrar och mer växtlig skog i sluttningarna. Betydande delar av området lär ha berörts av den stora mossibranden vid sekelskiftet 1900. Mycket av skogen är föga mer påverkad än av dimensionshuggningar, i vissa delar knappast alls. Trots att merparten av skogen utgörs av starkt brandpräglad tallskog finns stora områden med granskog, särskilt i anslutning till branter och bäckraviner. Här finns också den mest påtagliga artrikedomen med ett flertal rödlistade arter. Varglav och violettgrå tagellav uppträder rikligt. Rasskårubäck har ett mycket vackert vattenfall i sin nedre del. Blästbäck omges av en vackert utbildad, gammal gransumpskog som i nordost övergår i ockraförande källsumpskog med björk som dominerande trädslag. Söder om Trollgravsreservatet finns en mycket grov, reslig granskog. Liknande skog finns även i Trollbergets sluttningar, liksom i Storvardens östsluttning. Här påträffas en artrik vedlevande kryptogamflora med arter som liten sotlav, knottrig blåslav, kötticka, gränsticka, rosenticka, ullticka rynkskinn,

och doftskinn. Området är utpekad som riksintresse för naturvården. De två angränsande reservaten Rödberget och Norra Trollegrav beskrivs i länets urskogsinventering som klass I resp. II.

Vävy mot väster från Storvardens nästan kala topp. Fulufjället i fonden.

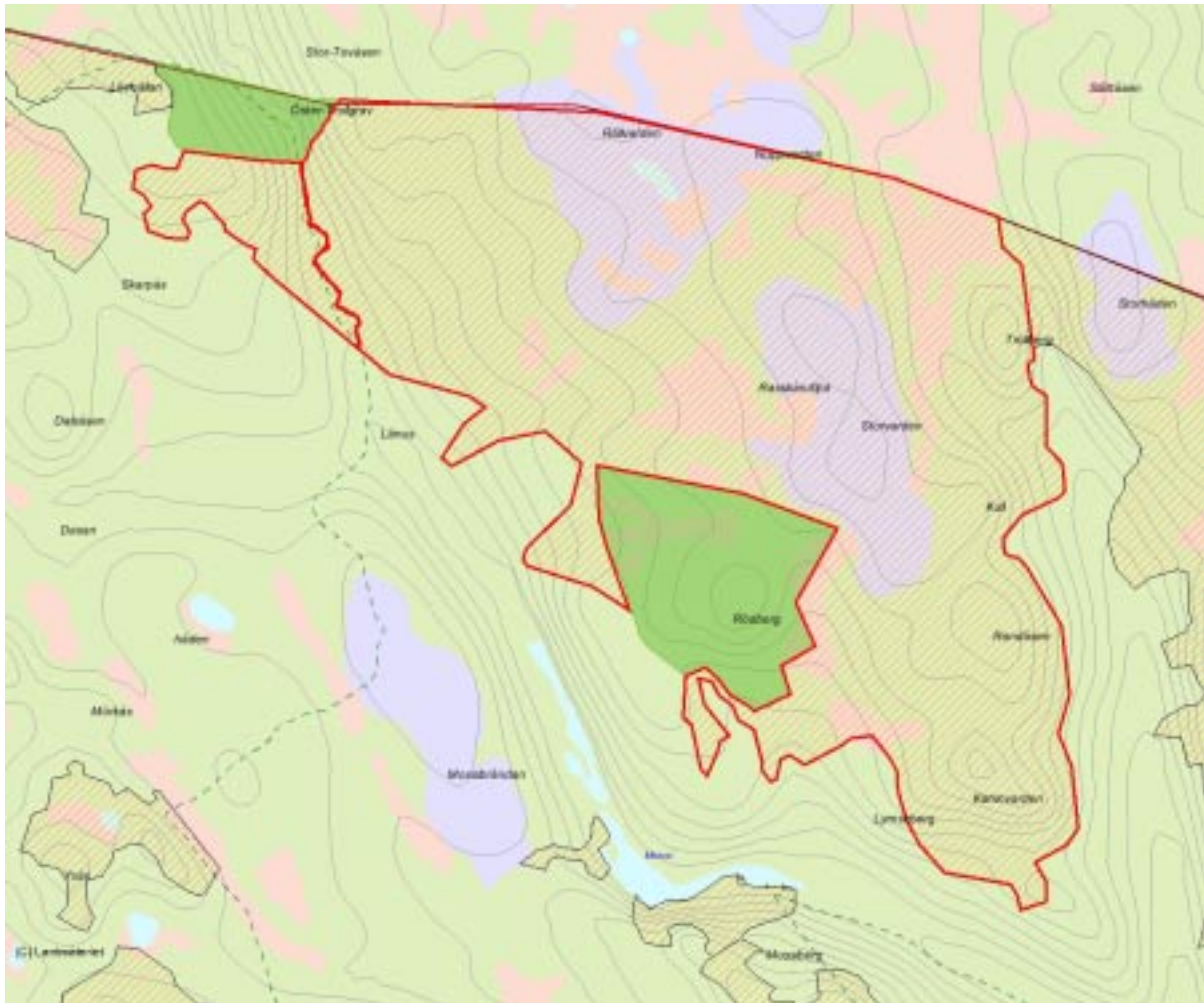
Länsstyrelsens bedömning

Storvarden omfattar ett gigantiskt vildmarksområde med mycket höga naturvärden genom orördhet och avskildhet. Mycket gammal skog med stora värden bland annat genom rik förekomst av rödlistade arter

finns i stora delar av området. Värdet styrks av anslutande vildmarksområden österut (Storhäden) samt norrut på härjedalssidan. Området utgör ett ovärderligt komplement till befintliga reservat.

Källor

Länsstyrelsen, 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen, 1990: Våtmarker i Kopparbergs län. Länsstyrelsen, 1997: Dalarnas Urskogar.

Skala 1:100 000

4166 Stenskrullen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	32 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	31 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	20 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	20 ha
Areal värdekärna	20 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Öster om det tallskogsdominerade naturreservatet Stenskrullen rinner Hornan fram med högklassig gransumpskog, granskog eller blandskog i följe. Skogen innehåller rikligt med lågor och naturskogsarterna gränsticka och rosenticka. På östsidan om Hornan finns i sin tur ett område som består av en ganska gles tallhed av lägre bonitet än på västsidan. Tallarna är gamla och det finns inslag av mycket gamla och grova tallar, torrträd, tallågor och brandljud precis som i reservatet. Förekomst av varglav och substrat lämpliga för reliktbody är exempel på de höga naturvärdena. Vissa mindre partier av skogen håller samma klass som tallskogen i reservatet. Dessutom rinner en mindre bäck i östra delen precis intill en myr. Här ökar boniteten igen och det blir såväl blandskog som ren granskog, en del med sumpskogskaraktär. Partivis rikligt med lågor och dessutom lågakontinuitet.

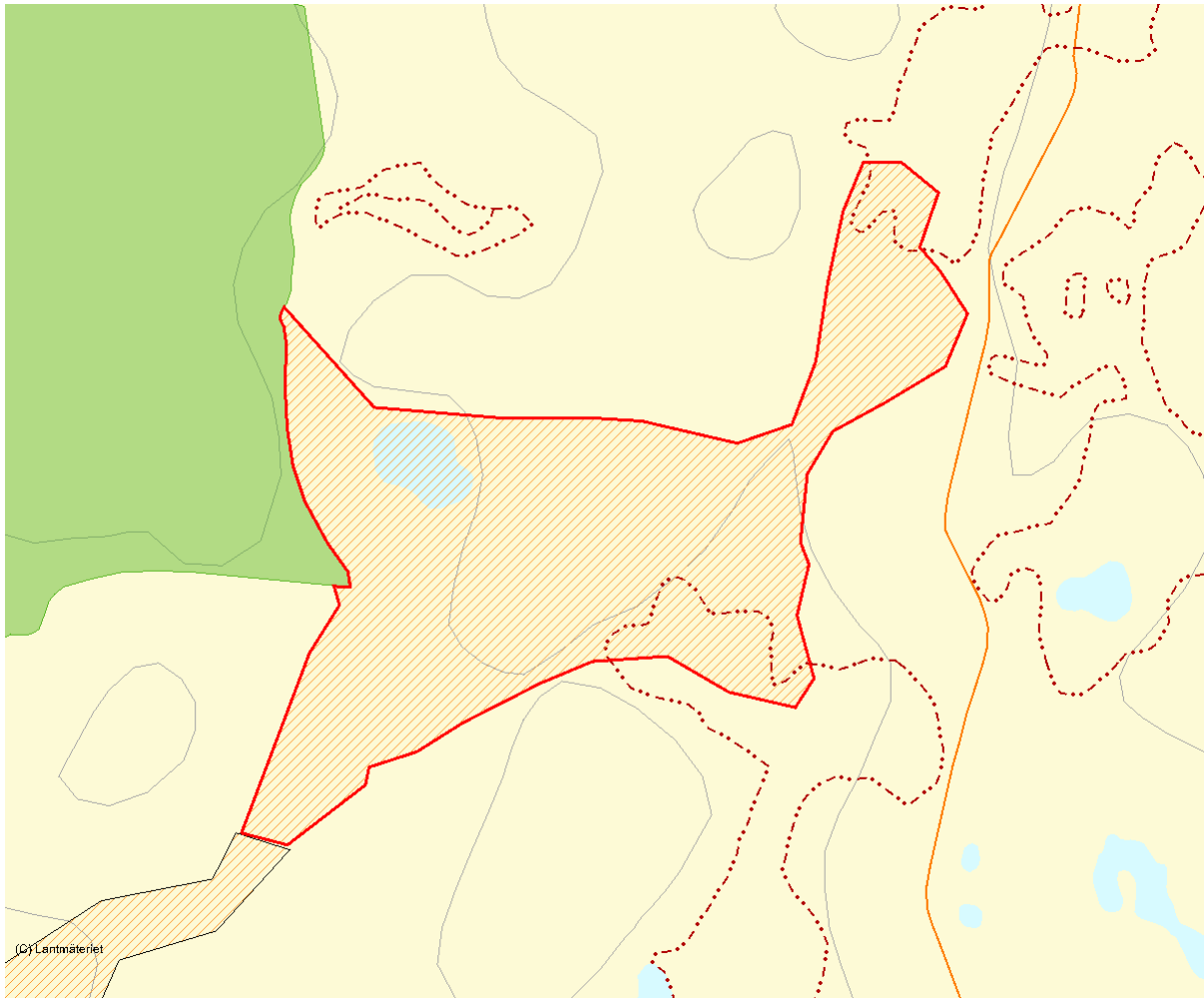

Långa bäckar där skogen är mer växtlig kan dylika plockepinn uppkomma.

Länsstyrelsens bedömning

Skogen öster om Stenskrullens reservat är gammal, varierad och delvis av klassisk reservatskaraktär. Området är en föreslagen utvidgning av det befintliga reservatet på knappa 50 ha. Ytterligare 30 ha av denna miljö stärker värdet av det befintliga reservatets möjligheter att

erbjuda livsrum för de arter som är beroende av gamla, senvuxna tallar, såväl brända som obrända. Den föreslagna utvidgningen innehåller också en helt annorlunda miljö i form av gransumpskog vilket bidrar till att området kan karakteriseras som ett sammansatt ekosystem.

Skala 1:10 000

4188 Kimbäckslåtten

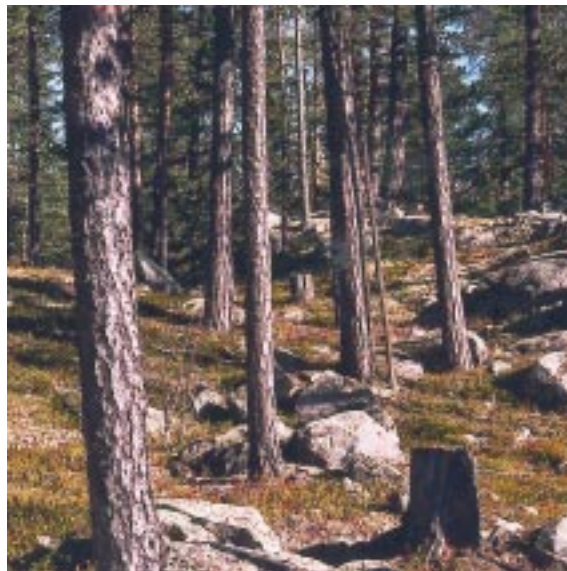
Kommun	Älvdalen	Totalareal	58 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	58 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	39 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	39 ha
Areal värdekärna	39 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Vid Kimbäckslåtten växer en gammal tallskog där marken delvis är ganska blockrik. Detta gäller särskilt den del av objektet där terrängen är anmärkningsvärt småkuperad. Beståndsåldern ligger över 170 år och boniteten är låg men ökar intill bäckar och svackor i terrängen. Här finns gott om brandljud i levande tall och torrakor, tallågor och stubbar. 3-4 bränder konstaterades i en torraka. Beståndet är skiktat. Längs bäcken i öster växer granskog som innehåller rikligt med död ved. Varglav har påträffats på tre ställen och reliktböck på en tall inne i den glesa skogen, och alltså inte i en myrkant eller öppning i skogen som ofta är fallet med reliktböckens träd. En del tallar har gamla invallade stämplingar. Smärre myrar finns i utkanten av området, bl.a. en svagt excentrisk tallmosse.

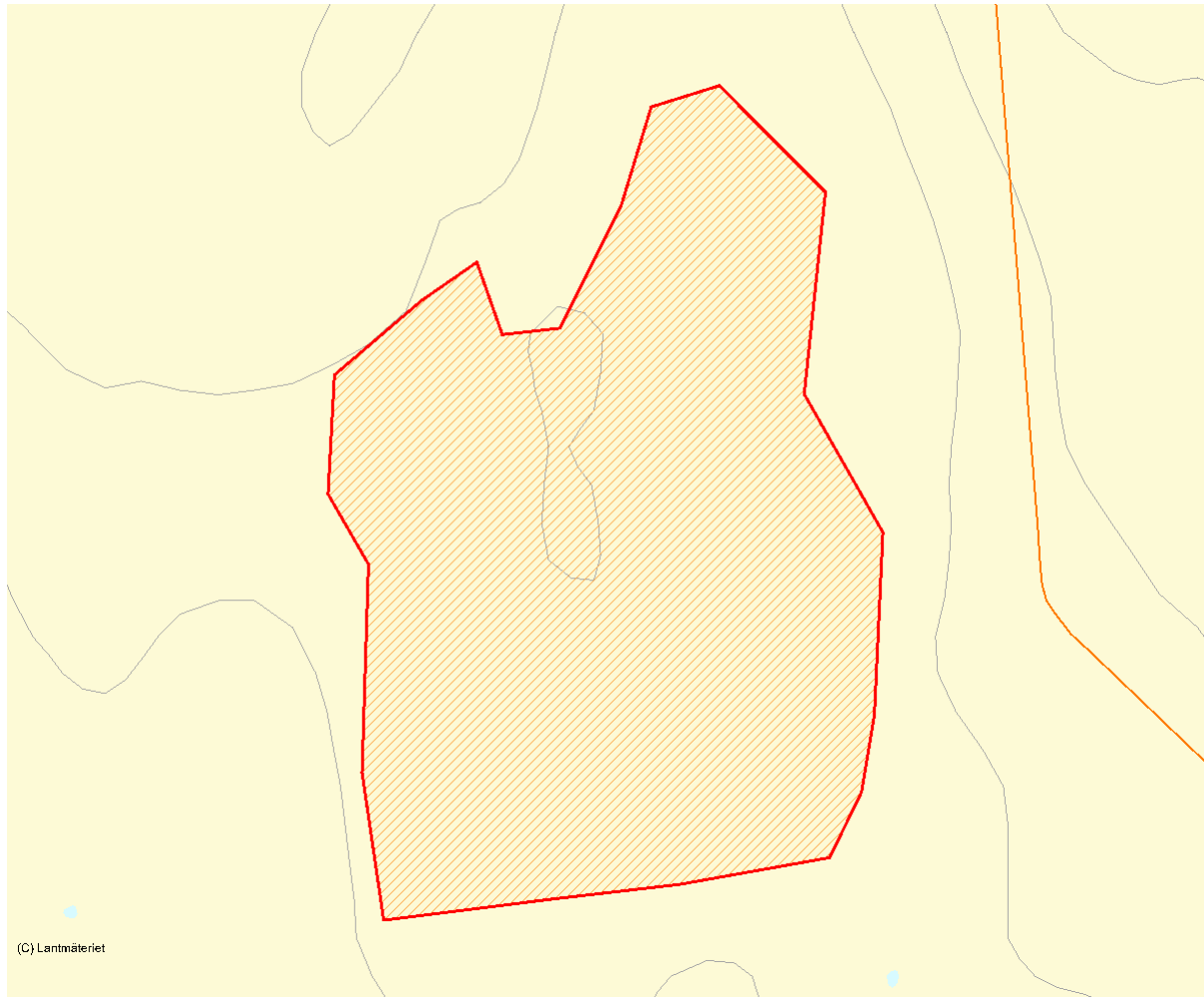

Gammal tallskog med spår av skogsbruk vid Kimbäckslåtten

Länsstyrelsens bedömning

Värdefull gammal tallskog i anslutning till Kimbäcken, som strax nedströms hyser en högklassig nyckelbiotop med vilken området möjligen kunde sammanföras. Tallskogens genomgående höga trädåldrar, enhetliga naturskogskaraktär och hyfsade storlek ska framhållas. Objektet är förmodligen

en relativt representativ naturtallskog för de ganska magra marker som utmärker denna del av Särna. Värdet stärks även av närheten till naturreservatet Stenskrullen. Området bör erhålla varaktigt skydd då dess naturvärden är oförenliga med modernt skogsbrukande.

Skala 1:10 000

4153 Lövhållan-Kalvfljot

Kommun	Älvdalen	Totalareal	966 ha
Naturgeografisk region	30a , 32a , 33g	Areal land	963 ha
Objektskategori	U2	Areal vatten	2 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	443 ha
		Ovanför fjällnära gräns	205 ha
		Nedanför fjällnära gräns	238 ha
Areal värdekärna	442 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Lövhållan-Klavfljot ligger i de verkliga gränsländerna och tillhör landskapet Härjedalen men Älvdalens kommun och Dalarnas län. Det ingår i det stora vildmarksområdet längs länsgränsen ända från norra Mora upp till Vedungsfjället och länkar ihop naturreservatet Norra Trollegrav med Stor-Höktanden på 785 m. I detta höjdlägeslandskap balanserar myr, skog och bergshöjder varandra på ett jämbördigt sätt med ständiga övergångszoner som följd. Kalvfljot är en vidsträckt, ofta våt myr, som täcker en stor del av sluttningen mot söder. Likväl tar skogen över i de bättre stråken och som gransumpskog längs bäckarna. Gamla lågvuxna tallar präglar myrholmarna. Kvar står också torrallarna, ofta med varglav, som särskilt i övre delen förekommer rikligt. Myren är utpekad som klass I, högsta värde, i länets våtmarksinventering. På Tobaksheden glesnar skogen ordentligt och får närmast vardkaraktär i sluttningen med ljung och spridda gammelträd. På själva Lövhållan däremot står skogen tät på nivån mellan 680 och 750 meter, mest i form av en gammal granskog utan påverkan av modernt skogsbruk. Kombinationen av blöta myrar med ständiga övergångszoner till både glesare och tätare gammelskogar

bildar fina fågelmiljöer. Området är utpekad som riksintresse för naturvården.

Rik hänglavspåväxt och spår efter tretåig hackspett är typiskt för gransumpskogarna längs bäckar.

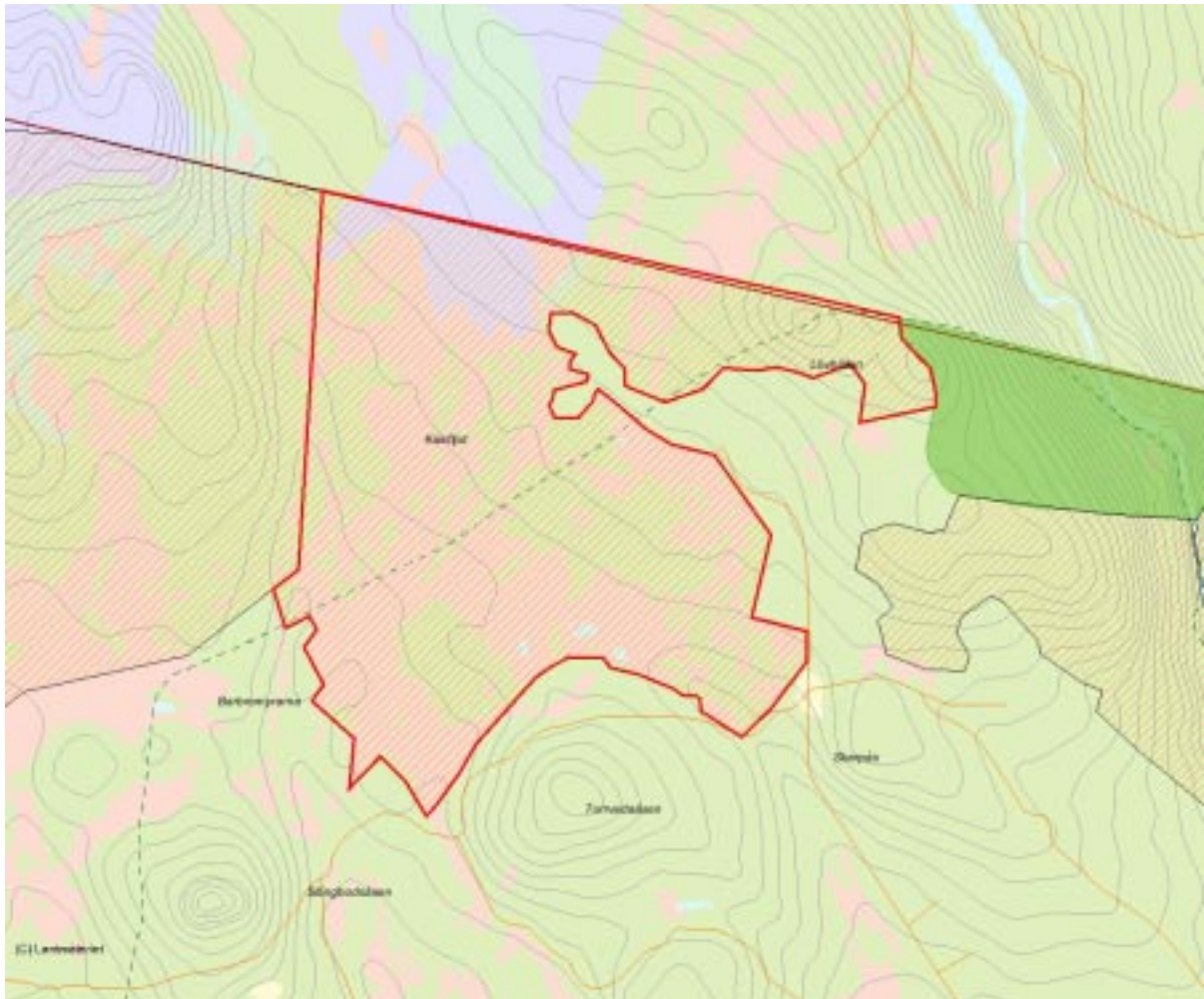
Länsstyrelsens bedömning

Lövhållan-Kalvfljot är ett mycket värdefullt skogs- och våtmarkskomplex där skogarna är föga påverkade. Delvis är skogarna att betrakta som urskog. Varglavsförekomsten är uppseendeväckande rik. Fågellivet

är rikt. Skyddsvärdet stärks av läget inom det stora vildmarksområdet i höjdläget vid härjedalsgränsen. Skogsbruk är förödande för bevarandet av naturvärdena. Området är således angeläget att skydda.

Källor

Länsstyrelsen, 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen, 1990: Våtmarker i Kopparbergs län

Skala 1:50 000

4154 Stor-Höktanden

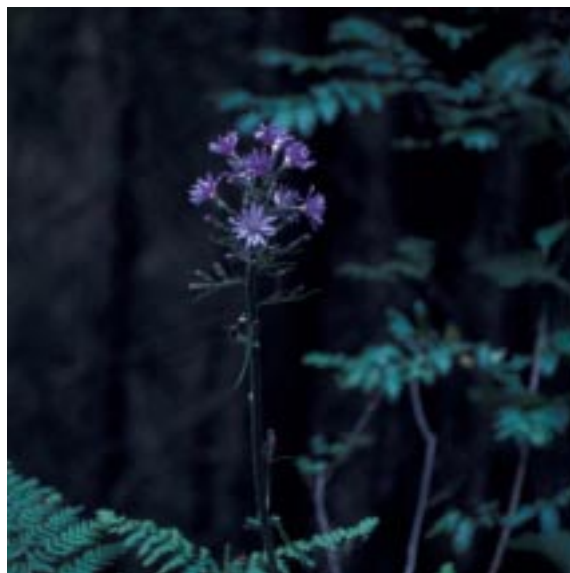
Kommun	Älvdalen	Totalareal	1 452 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	1 450 ha
Objektskategori	U2	Areal vatten	2 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	784 ha
		Ovanför fjällnära gräns	784 ha
		Nedanför fjällnära gräns	0 ha
Areal värdekärna	976 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Beläget inom skjutfältsområdet och 55 km norr om Älvdalen och gränsande mot Härjedalen ligger området Stor-Höktanden. Det är en bergstopp med hedkaraktär, där enstaka tallar och talltätningar utgör inslag mellan myrstråk och backmyrar. Terrängen är nästan helt fri från block och därigenom lättvandrad. Berggrunden består av Bredvadsporfyrr. Området domineras helt av gammal tallskog med graninslag, skog som tunnar ut med höjden för att lämna hjässan kal. Tallarna är alla kortvuxna men ibland rotgrova. Det äldsta borrade trädet var 49 cm grovt och 400 år. På små moränkullar där talltätningarna ofta står, är skogstypen av skarp ristyp. På heden växlar ljungdominerade områden med vitmossedominerade. Skogen är föga påverkad och urskogsartad. Söder- och västerut vidtar stora myrområden med myrtallar och myrholmar med gammal skog som är något mer påverkad av äldre huggningar, men ändå har naturskogens strukturer.

Intill källor och bäckar kan man stöta på torta eller "älsallat" som den också kallas.

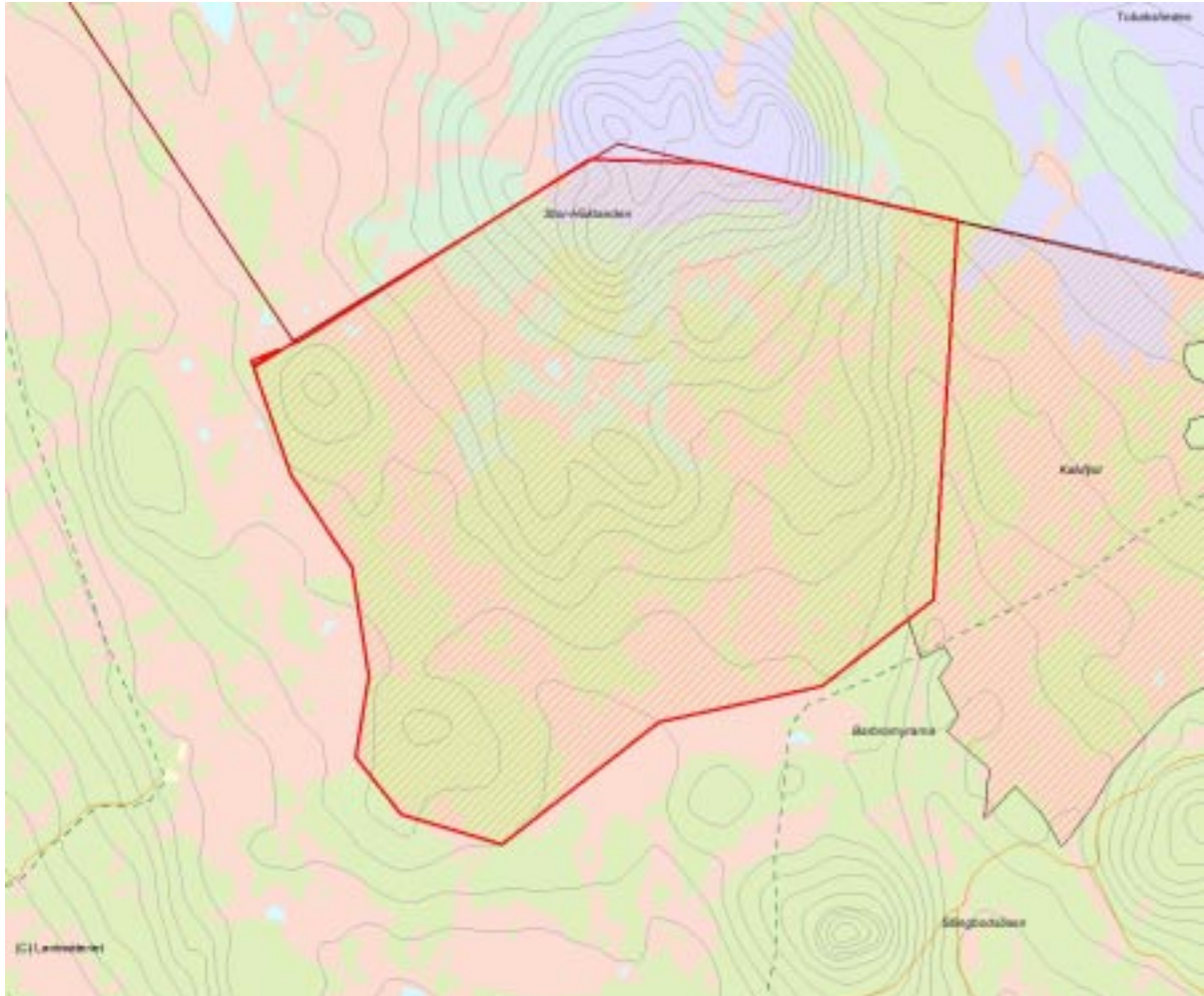
Länsstyrelsens bedömning

Stor-Höktanden är ett av länets finare urskogsområden och utgör tillsammans med omgivande stormyrar och myrholmar ett mycket värdefullt, i stort sett opåverkat naturområde i höjdläget mot härjedalsgränsen. Inom denna region har länet flera utpekade naturskyddsvärda områden. I länets utförda satellitbildstolkning framstår det tydligt att här finns

stora arealer med gammal tallskog. Så pass stora arealer att de bedöms ha möjligheter att tillfredsställa krävande tallskogsarters livsmiljökrav. Länsstyrelsen bedömning är att dessa områden är givna till att undantas från modernt skogsbruk för all framtid. P.g.a det kärva klimatläget och markernas näringsfattigdom är skogsbruk mindre intressant.

Källor

Lundqvist, 1997: Dalarnas urskogar

Skala 1:50 000

4763 Kimbäcken

Kommun	Älvdalen	Totalareal	46 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	46 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	36 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	36 ha
Areal värdekärna	36 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Berör föreslaget Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Kimbäcken rinner nedskuren i omgivande myrmark och omges av en mycket värdefull opåverkad gransumpskog med ett flertal rödlistade arter, bl.a. förekomst av skogsfru. Rikedomen på lågor, grova granar och gamla björkstubbar är stor. Dessa substrat är ianspråkstagna av bland andra de rödlistade lavarna liten sotlav, knottrig blåslav och brunpudrad nållav. Omgivande myr och delar av skogsmarken är påverkad av kalkrikt markvatten med rik flora som resultat, exempelvis växer här guckusko. Skogsmarken i sluttningen i söder och sydväst är en hårt brandpräglad tallskog med inslag av lågor, brandstubbar och gamla träd. Här växer dessutom en del aspar, en sällsynthet i dessa trakter. Bäckens har en välutvecklad vattenväxtflora.

Grova granar och lågor längs Kimbäcken, växtplats för många rödlistade arter.

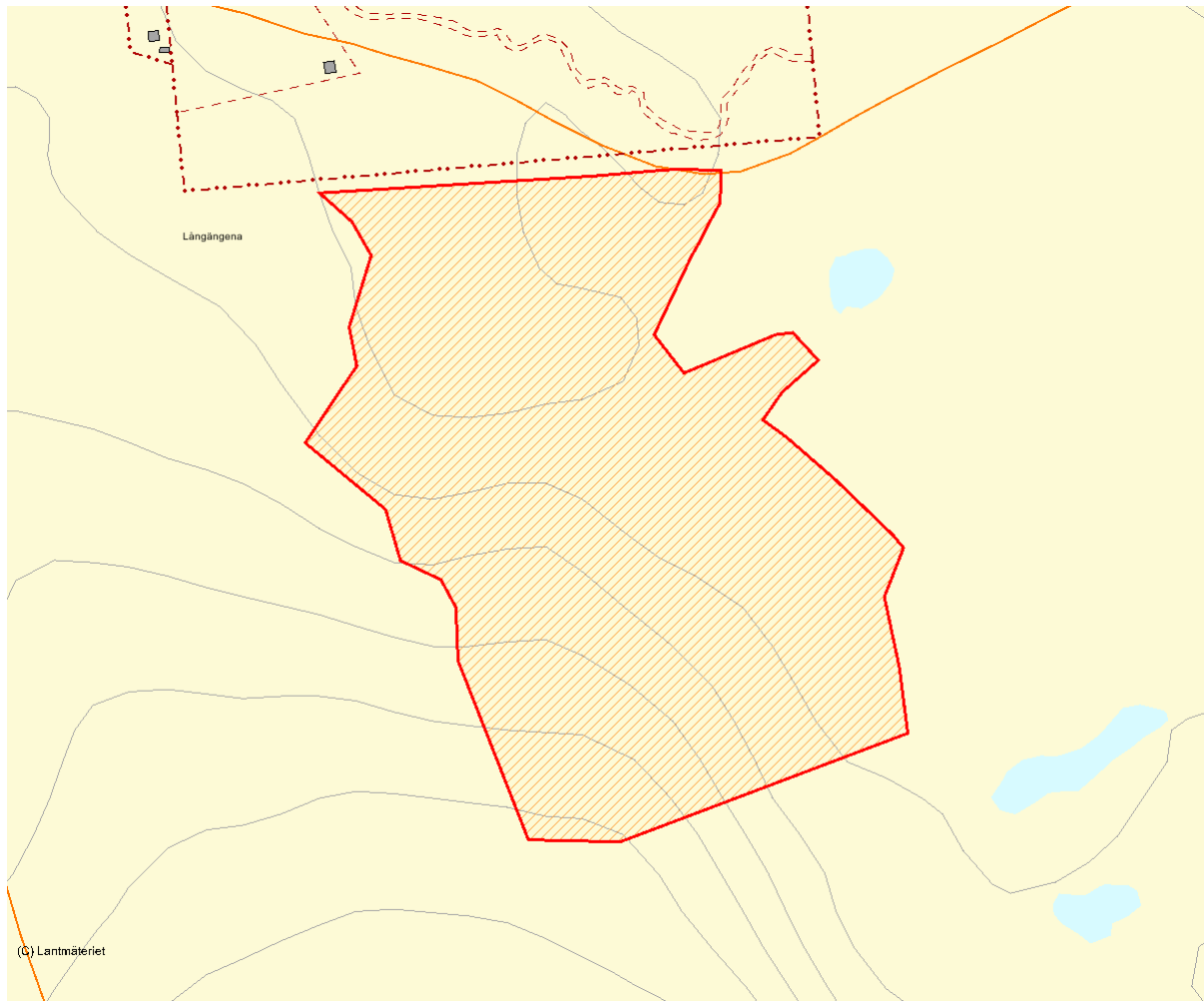
Länsstyrelsens bedömning

Kimbäcken hyser både värdefulla skogsmarksmiljöer och dito våtmarker. Särskilt intressant är området med guckusko som har en mycket säregen utformning och är synnerligen artrikt, särskilt i en jämförelse med omgivningen. Även miljön intill bäcken med mycket rik och hotad kryptogamflora är av största värde.

Skogen i sluttningen är ett mycket värdefullt komplement och bidrar till områdets helhetsbild. Kombinationen av artrik kalkpåverkad kärlväxtflora och rik kryptogamflora är en sällsynthet i sig. Området har föreslagits ingå som Natura 2000-område 2003. Naturvärdena är oförenliga med modernt skogsbruk.

Källor

Bratt, m.fl. 1993: Särnaprojektet.

Skala 1:10 000

4189 Kryptjärn

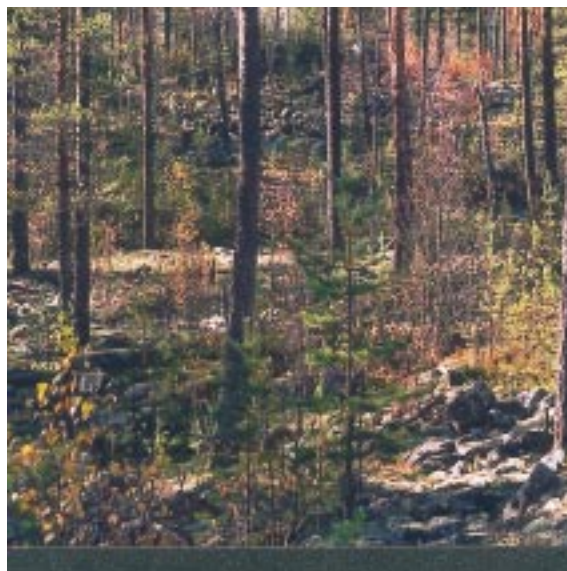
Kommun	Älvdalen	Totalareal	203 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	200 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	3 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	172 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	172 ha
Areal värdekärna	153 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	19 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Beläget en mil öster om Särna, sydväst om Kryptjärn finns ett mycket speciellt område. Dess skog har generellt sett ganska klenta dimensioner och är mycket senvuxen, vilket kan vara en orsak till att så stort område lämnats intakt. Det är synnerligen mosaikartat ur alla aspekter, till stor del beroende på bränder i kombination med topografin som utmärks av småkullar, myrar, svackor, bäckar och lokar. Dels är det en mosaik mellan exempelvis näringsrika granstråk, torra tallhedar, myrområden och blandskog, dels en mosaik inom framför allt granskogsmiljöerna som är svårslagen. Grova gamla granar, senvuxna granar (mycket rikligt), unga granar, lövinslag, näringsrik/örtrik mark, näringsfattig brunnen mark, torrt, sumpigt, källor och på det rikligt med lågor. En viktig orsak till mosaiken är som nämnts bränderna som måste ha gått fram mycket ojämnt.

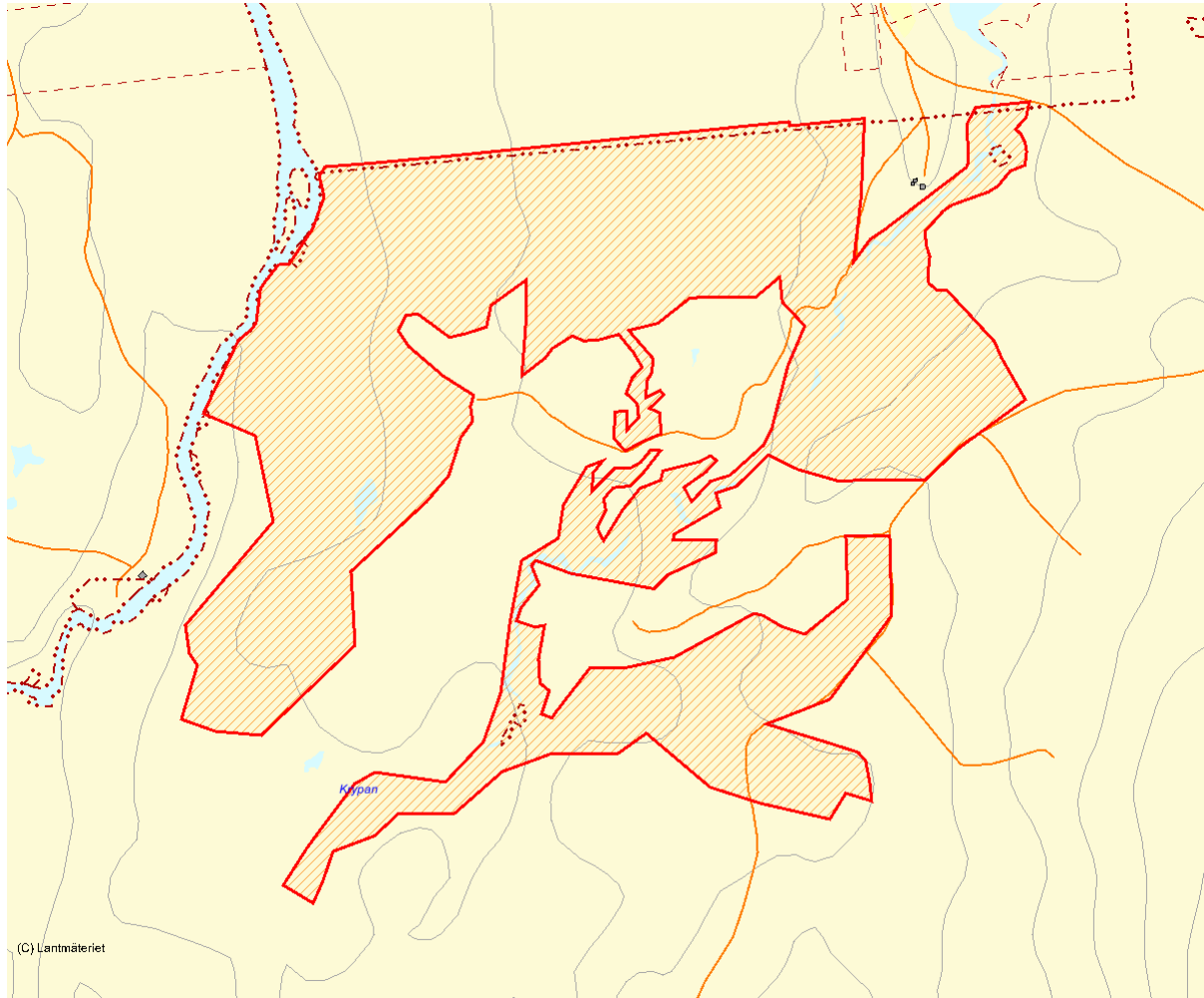

Gammal tallskog med mycket brandljud och andra brandspår.

Länsstyrelsens bedömning

Området sydväst om Kryptjärn är mycket skyddsvärt som en följd av mosaiken med många kantzoner av olika slag. Rent artmässigt är det ett av Särnas mer intressanta områden. Det finns inte bara gamla träd utan även spår efter alla tänkbara störningar, exempelvis svampangrepp (t ex harticka), stormfällning, brand, is, insekter, bäverdämning och snöbrott. Samtidigt ligger det nere vid älven och utgör landskapets lägst liggande delar. Artförekomster av intresse omfattar både kärlväxter, lavar,

svampar och insekter, t ex mindre barkplattbagge, violettbandad knäppare, fjällskräp, gräddticka, rosenticka, liten sotlav och rikligt med mörkhövdad spiklav. Även om ett par delar i de yttre kanterna skulle kunna utgå är det ofrånkomligt att ta med både utvecklingsmark och arronderingsmark ner mot vattendragen, eftersom där har avverkningar skett på flera håll. Sammanfattningsvis ett område med mycket höga naturvärden. Skogsbruk är oförenligt med naturvärdenas bevarande.

Skala 1:20 000

4206 Översjön

Kommun	Älvdalen	Totalareal	1 465 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	1 451 ha
Objektskategori	U2	Areal vatten	14 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	776 ha
		Ovanför fjällnära gräns	657 ha
		Nedanför fjällnära gräns	118 ha
Areal värdekärna	775 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Översjön omfattar ett vidsträckt platåmyrområde längs Härjedalsgränsen där de största ytorna ligger på Härjedalssidan. Berggrunden utgörs av dalasandsten. De vidsträckta platåmyrarna domineras av artfattiga mjukmatte- och mossesamhällen. Inom detta område ligger flera sänkta sjöar, nu igenvuxna till sumpkärr. Myrområdena har gammal tallskog i holmar och de småkulliga sluttningarna med gammal tallskog har ofta starkt utglesade partier, på grund av kärvt klimat och återkommande skogseldar, där ibland förnygring bara lyckats i skydd av gamla tallöverståndare och lavheden däremellan är trädlös. Översjön ligger på 653 möh och här har tidigare flera gränser dragits, avseende möjligheterna till avverkning. Med andra ord är områdets övre delar utsatta för så kärvt klimat, att förnygring från ett antal olika utgångspunkter här inte ansetts säkerställd. Boniteterna är dessutom allmänt mycket låga och i dessa förhållanden ligger också, här, liksom i många andra inventerade höjdlägesområden, viktiga skäl till att dessa skogar inte kalhuggits ännu. I svackornas fuktiga lägen finns ofta trögväxta hänglavsrika gamla granbestånd. Karaktäristiskt i dessa skogar är spridda, men glesa förekomster av rödlistade arter, varglav, dvärgbägarlav i tallområden och violettgrå tagellav, gräddticka, liten sotlav, rosenticka, ullticka och knottrig blåslav i granområden,

här typiska rödlistearter, som klassar stora delar av områdena som nyckelbiotoper. Av fågellivet märks några mer udda arter såsom brushane och smalnäbbad simsnäppa. I de sänkta sjöarna är antalet änder stort med bl.a. kricka, bläsand, vigg och svarthakedopping.

Varglav har optimala betingelser vid Översjön och växer även på levande tallar.

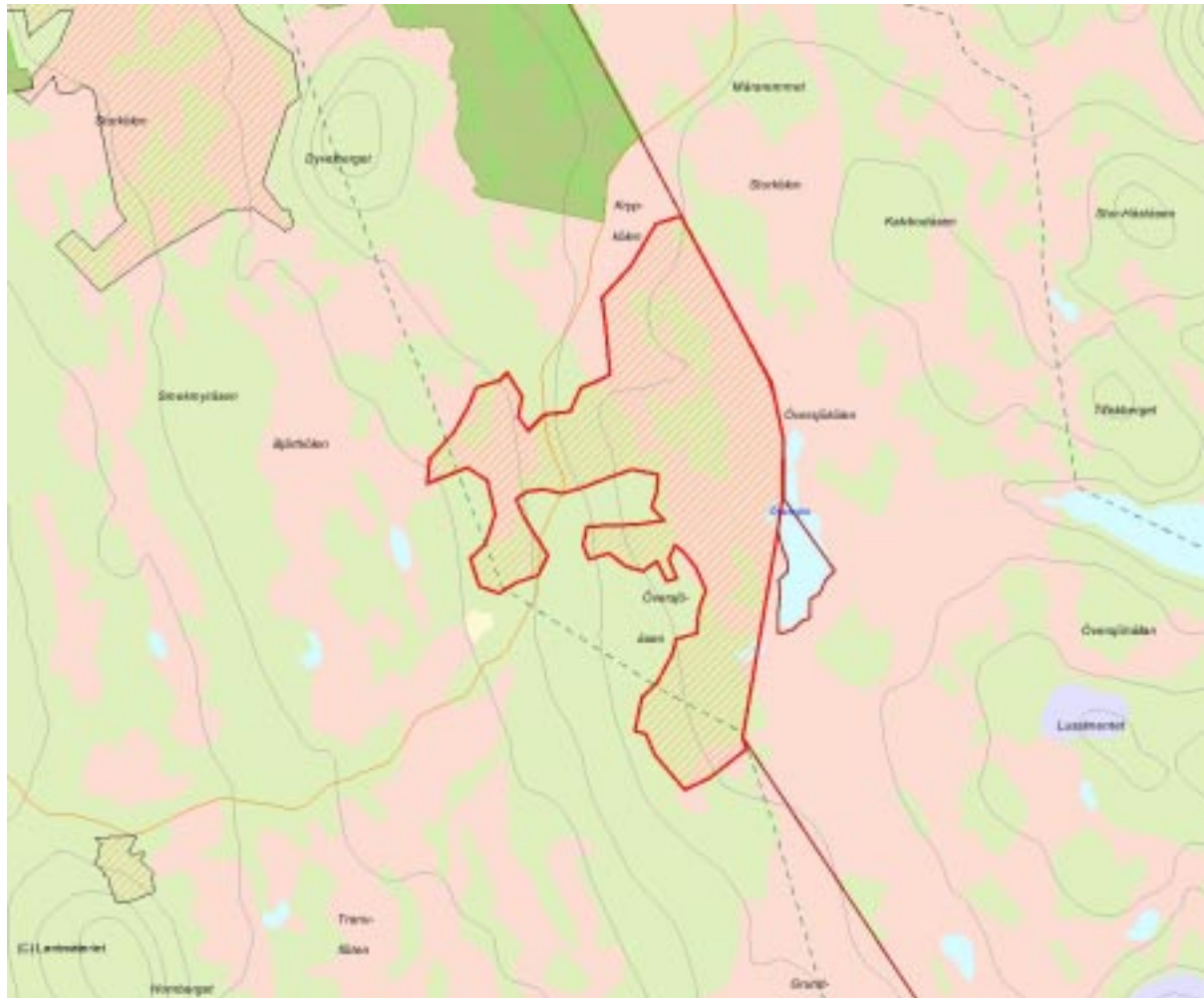
Länsstyrelsens bedömning

I länets våtmarksinventering är myrtytan klassad till värdeklass I. Ur ornitologisk synpunkt är myren vid Översjön en av Dalarnas värdefullaste klassad som den artrikaste i länsstyrelsens våtmarksinventering. Området är till

större delen klassad som riksintresse för naturvården. För att få ett funktionellt skydd av naturen för de arter som lever i myrmosaikmiljöer är ett långsiktigt skydd av skogarna i anslutning till myrarna angeläget.

Källor

Länsstyrelsen, 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen, 1990: Våtmarker i Kopparbergs län.

Skala 1:100 000

4181 Stora Skäråsen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	39 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	38 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	36 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	36 ha
Areal värdekärna	36 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Området omfattar en långsmal höjdsträckning, Stora och Lilla Skäråsen med upprepat brunnen tallskog och höga diabasbranter med rasmarker och barrblandskog ut mot Fulan. Från söder utanför avgränsningen kryper Contortaplantager in på höjdsträckningen. Här finns en stor mängd diabasblock, flera våtar och några småmyrar med små bäckar. Skogarna är påverkade av dimensionsavverkningar och ytterligare genomhuggning. Brandspår finns av upp till fem bränder i stubbar. Enstaka tallar i branter har brandljud efter en eller två bränder. Enstaka klena sälgar och björkar finns spridda i området. De kalkrika diabaslodytorna och ett stort antal block av sarnadiabas hyser en intressant och skyddsvärd lavflora. Särskilt i våtar med sitt varierande vattenstånd blir detta tydligt. I Skäråsen finns glest spridda förekomster av rödlistade arter genom hela området, dvärgbägarlav, varglav, violettgrå tagellav, ställvis även andra rödlistearter, vilket är ett typiskt förhållande för nyckelbiotoper i den fjällnära skogen. Området är dessutom av mycket stort värde för fågellivet. Sammantaget uppvisar området höga naturvärden knutet till diabasbranterna, den äldre

skogen och det stora innehållet av diabasblock.

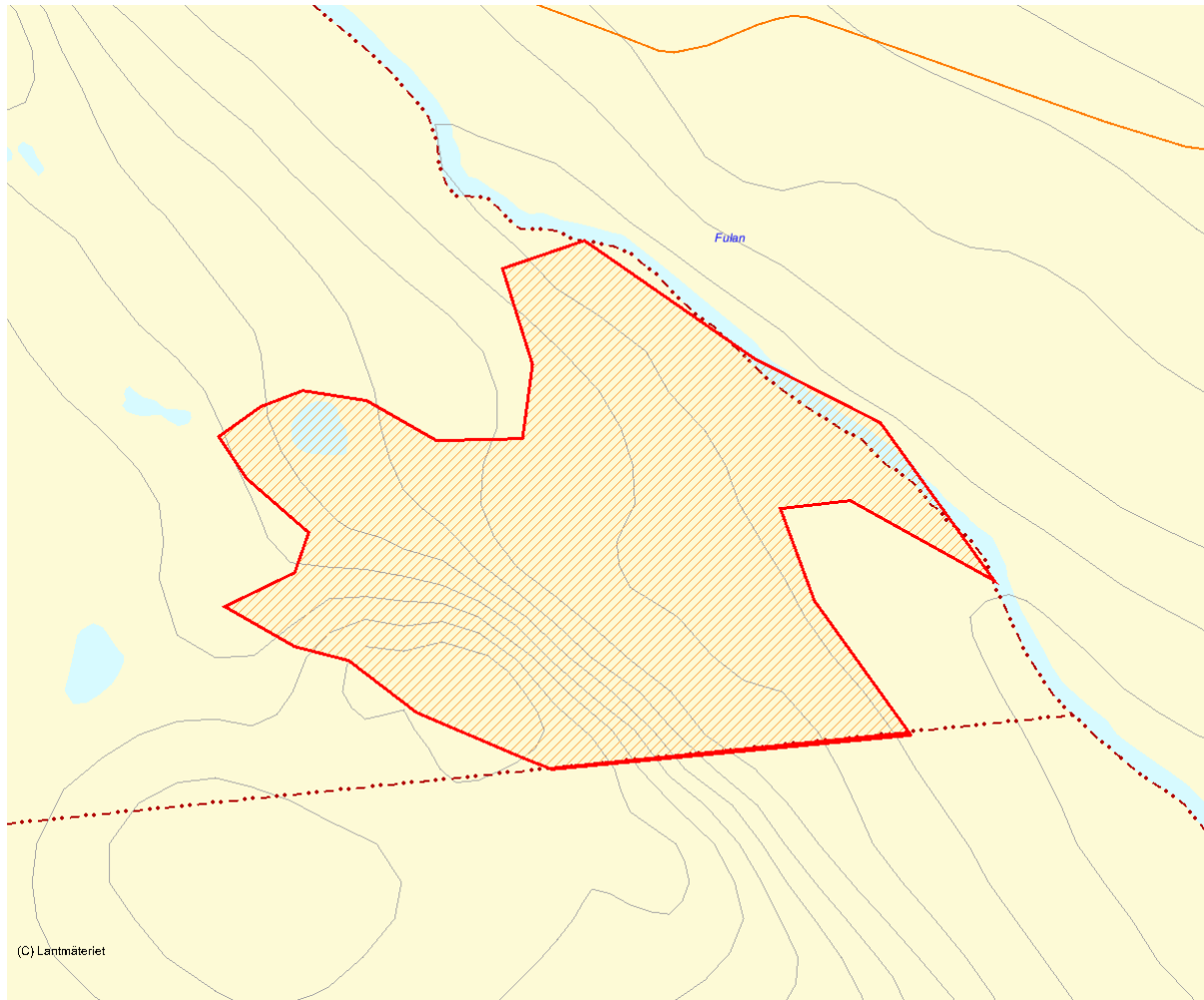

Gammeltall med rejäl brandlyra som berättar om områdets brandhärjningar.

Länsstyrelsens bedömning

Stora Skåråsens barnter är skyddsvärda för arter knutna till diabas. Denna framträder såväl i branter med lodytor som i block. En intressant lavflora återfinns här. Den gamla skogen med rikligt förekommande brandspår

och till det medföljande hotade arter kompletterar skyddsvärdena. Området har stora värden för fågellivet. Skogsbruk skulle äventyra förutsättningarna för naturvärdena varför ett skydd av området är angeläget.

Skala 1:10 000

4209 Stråfulunäset

Kommun	Älvdalen	Totalareal	93 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	90 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	3 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	83 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	83 ha
Areal värdekärna	70 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	14 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för kulturmiljövård
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Stråfulunäset ansluter i väster till Drevfjällets naturreservat. Det ligger på båda sidor om ett större vattendrag, Stråfulan. Norr om vattendraget är terrängen småkullig och domineras av gles, äldre tallskog på torr lavklädd mark. Rester av dimensionsavverkning som stubbar och tallump, men även naturliga tallågor finns i måttlig omfattning. Dvärgbägarlav finns på dessa. Terrängen söder om Stråfulan sluttar ner mot denna och intas i sin övre del av tallskog på fukthet och myr. Denna är gammal, skiktad och har ett stort naturvärde. De äldre tallarna är troligen i 300-årsåldern och har invallningar efter brand. De är svagt flaskformigt växta. Det finns inte så stora mängder död ved i detta delområde, förutom någon riktigt fin fallen torraka och en del helt övervuxna lågor i myren som syns som streck i marken. I väster vid skogsbilvägen har man gallrat skogen i måttlig omfattning. Detta stör inte intrycket av naturskog alltför mycket. Längre ned i sluttningen mot vattnet tar granen över dominansen, först som trånvuxen gran under tallöverståndarna och sedan som ren gammal granskog. Granarna är stämplade långt tillbaka men avverkningen blev aldrig utförd. Även här är det brist på död ved utom

norr om den lilla myren. Här finns granticka och vedticka, men inga rödlistade arter påträffades.

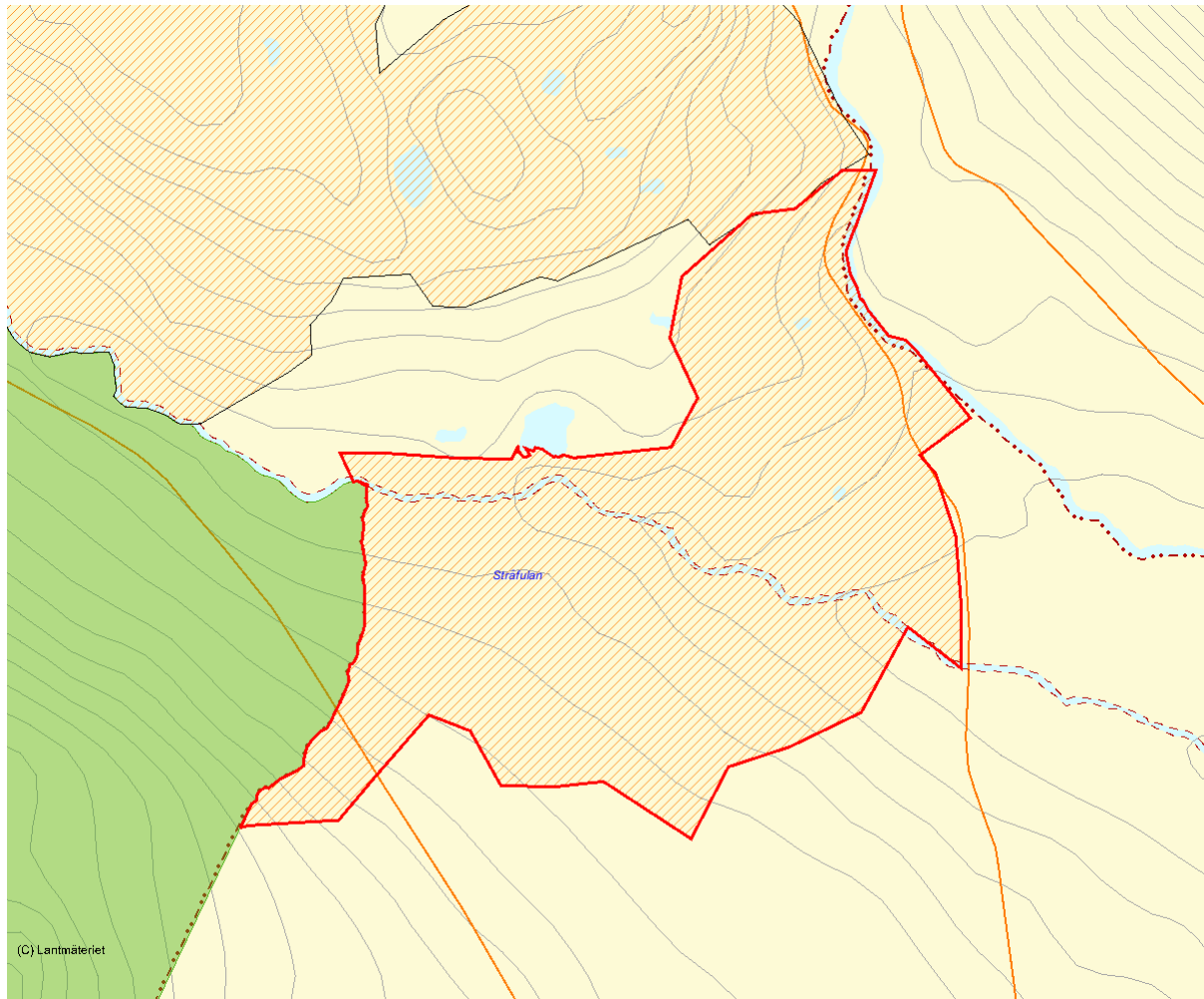

Stråfulunäsets moränkullar stoltserar med praktfulla gammeltallar.

Länsstyrelsens bedömning

Skogen vid Stråfulunäset har kvaliteter som är typiska för mer orörda tallskogar. Här är skogen inte heller lika klenvuxen som i många andra av traktens tallskogar. Sammantaget har området ett högt värde knutet

till skogens höga ålder. Värdet stärks av läget invid Drevfjällets naturreservat. Skogsbruk skulle skada naturvärdena i grunden. Det är angeläget att ge området ett varaktigt skydd från skogsbruksåtgärder.

Skala 1:15 000

4171 Gethammaren mm

Kommun	Älvdalen	Totalareal	487 ha
Naturgeografisk region	33d , 33g	Areal land	481 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	5 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	436 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	435 ha
Areal värdekärna	435 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Gethammaren innefattar ett höjdområde väster Fulan med ett antal distinkt avsatta diabasskär och knoppar. Mest uttrycksfull är Falkhammarens nästan trädlösa topp som når mer än 750 möh. Kring diabasskären finns ofta granområden, gynnade av diabasens rikverkan och pH buffrande egenskaper, medan övriga delar domineras av upprepat brunnen tallskog, särskilt vackert utbildad i Blocktjärnsåsen i områdets västra delar. Diabasskären har en ovanligt rik och värdefull kärlväxt- och kryptogamflora. I ett geologiskt tidsperspektiv har sådana rikområden spridits ut via moränen bildad från rikberget efter varje isavsmältning och fördelats ut över stora områden med bl.a. en rik kryptogam- och kärlväxtflora som följd. I slutet av en mellanisperiod, som den innevarande, har området med rikverkan från moränskrapet reducerats så kraftigt, att området närmast diabasknopporna och skären måste anses som reliktområden för denna krävande s.k. rikflora. Lavfloran och kärlväxtfloran, vilka är bäst undersökta visar idag entydigt detta. Flera arter ur Lobaria-samhället växer ibland direkt på klipporna, där också utpostlokaler för en krävande kärlväxtflora, inte minst med fjällarter förekommer, tex taggbräken, fjällarv, fjällbräcka m.fl. Sådana reliktområden har generellt högt bevarandevärde och denna aspekt har först nu börjat aktualiseras. En undersökning av marksvampfloran skulle visa samma sak. Reliktområde för en rikflora alltså, som innefattar såväl kryptogamer som fanerogamer och säkert ett antal djurgrupper med! Skogen är endast dimensionshuggen. En stig går genom Blocktjärnsåsen västerut.

Topografin är varierad med små, ofta rika myrar och tjärnar. Granskogarna är gamla och innehåller gott om död ved. Här återfinns rödlistearter som rosenticka, gränsticka, rynkskinn m.fl. I de areellt dominerande brandpåverkade tallskogarna finns ställvis talticka, varglav, dvärgbägarlav och knottrig blåslav. Nyckelbiotopkvaliteten finns genomgående i områdets gamla skogar, både tall och gran. Höjdläget med branta kanter och diabasinslag ger stora skillnader i bonitet mellan olika delar.

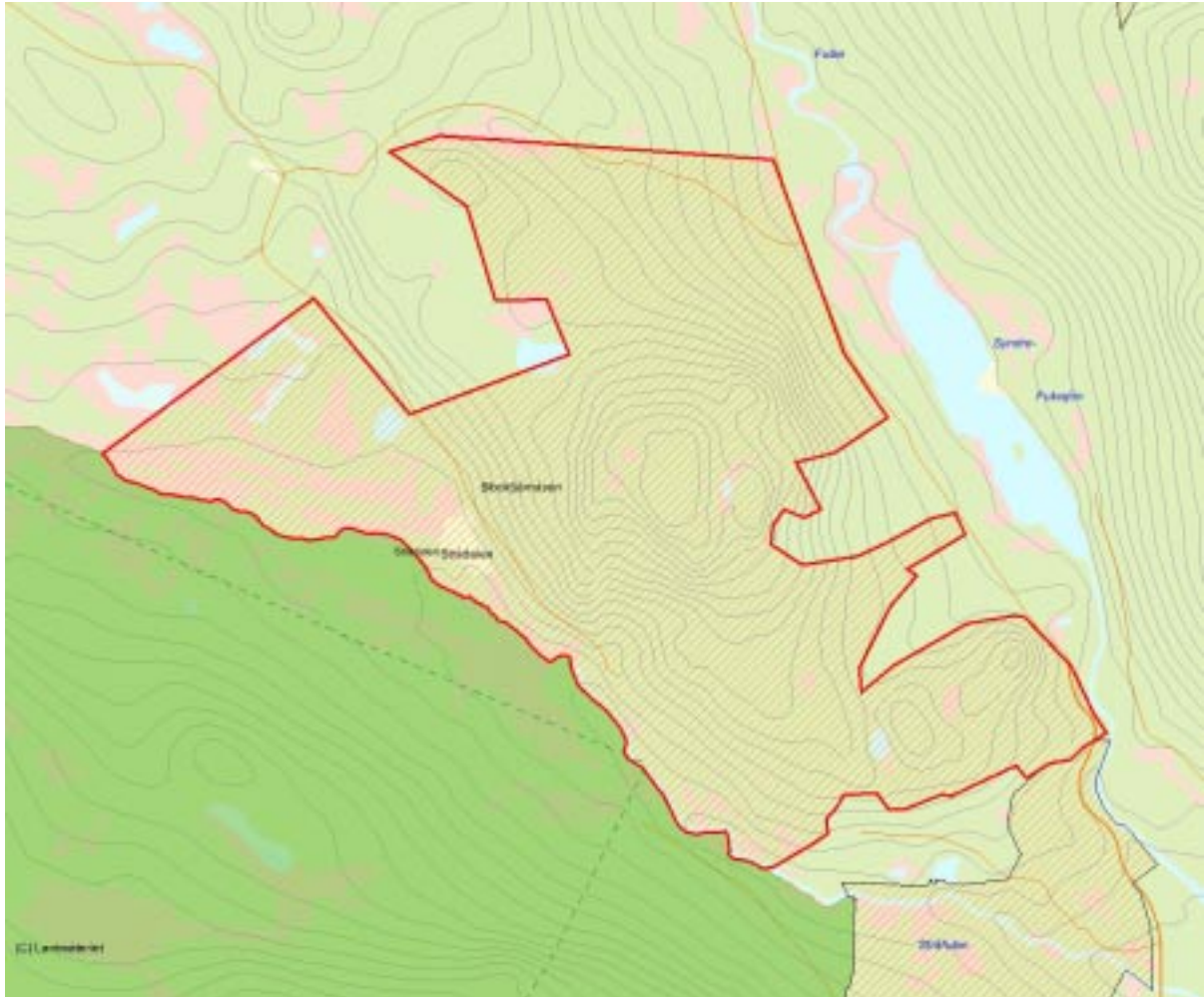

Gethammarens flintsalliga diabashjessa syns vida omkring.

Länsstyrelsens bedömning

Området ansluter direkt till Drevfjällets naturreservat och Natura 2000 område. En utvidgning här där den gamla skogen fortfarande finns kvar är ett naturligt steg naturskyddsmässigt. Höjdområdet ligger till stora delar över Domänverkets temperaturgräns och

Naturskyddsföreningens naturvårdsgräns. Höjdläget borde vara tillräckligt skäl för att inte skogsbruk ska bedrivas här. Gethammaren är dessutom av högsta värde som en floralokal och området har dessutom stor betydelse i traktens anslående landskapsbild.

Skala 1:30 000

4815 Trygåskölen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	1 107 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	1 104 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	3 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	503 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	503 ha
Areal värdekärna	503 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet
- Berör föreslaget Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Trygåskölen omfattar ett stort och mycket varierat, väglöst och föga påverkat skogs-myrmkomplex strax nedanför Vedungsfjällens naturreservat och direkt gränsande mot Krakelandets naturreservat. Skog växer på moränkullar eller på getryggsåsar samt som sumpskog längs vattendragen. På åsarna är skogen skarp, talldominerad och med inslag av mycket gamla träd samt rikligt med torrträd och urgamla lågor. Dvärgbägarlaven, som växer på lågor av träd som i många fall började gro på 1400-talet, är närmast en karaktärsart för denna del av området. Gott om boträd där bland annat tornseglaren häckar. Sumpskogarna längs bäckar och myrkanter har ett mycket stor värde tack vare den ringa påverkan som skett. En av sumpskogarna har till och med ansetts vara en av Sveriges minst påverkade enligt bedriven forskning. Granarna i det objektet ligger på som mest 280 år och på torrare mark precis intill finns urgamla tallar. Urskogsprägeln med såväl grova som klenare granar och massvis av lågor har resulterat i långa artlistor, t ex lappticka, taigaskinn, blackticka, varglav, tallstockstikka och rik förekomst av mindre barkplattbagge. Övrig mark utgörs av omfattande myrområden. Trygåskölen är ett rikkärr med stor förekomst av gräsull. Andra mer krävande arter är huvudstarr (*Carex capitata*) i stora bestånd och glansvide. Kärret avvattnas på bred front mot skogen i väster

där den övergår i gransumpskog. Källorna-Storkölen väster om Dyvelberget ligger i ett drumliniserat landskap med tallskog av torr/frisk ristyp med inslag av moränkullar och små åsar. Området avvattnas via Dyvelån som går tvärsigenom området omgiven av sumpskog.

Gles, gammal myrtdalsskog är typisk för stora delar av Trygåskölens våtmarker.

4182 Slötjärnsåsen-Björnåsen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	758 ha
Naturgeografisk region	33d , 33g	Areal land	753 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	5 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	677 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	677 ha
Areal värdekärna	677 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

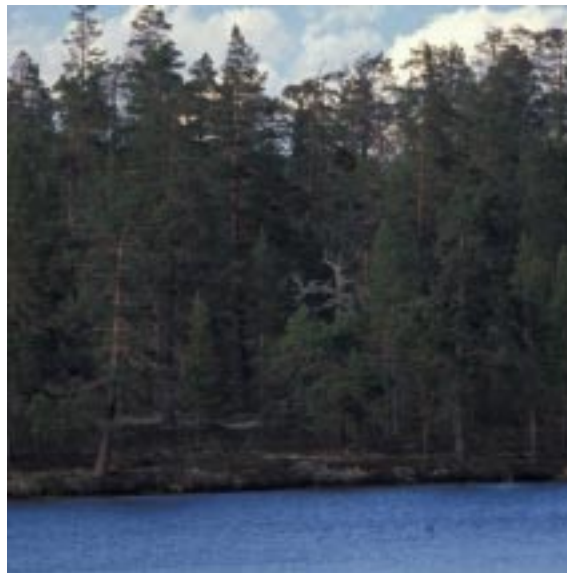
Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för kulturmiljövård
- Hög grad av naturlighet
- Gränisar till värdefullt område utanför det statliga innehavet

Beskrivning av området

Mycket stort höjdläge norr om Fulans övre dalgång med höjder över 850 m. Större delen tillhör Särna besparingsskog men hela norra delen inklusive Björnåsen ligger i statlig ägo och då oftast över den så kallade temperatursummegränsen. Totalt är området över 2000 ha och väglöst. Skogarna är talldominerade och utglesade till starkt utglesade av upprepade bränder och hårt klimat. Här har funnits kalområden, så kallade vardar, som i två fall; Björnåsens två toppar, trots mer än hundraårig brandfrist, ännu inte helt slutit sig. Fjällbjörksartad björk arbetar dock på detta. Ett hårt brunnet område norr om fäboden Slötjärnsbustan beskrivs i Tysk Staffan Erikssons doktorsavhandling. Områdets två fäbodar; Idrebustan och Slötjärnsbustan, har båda fått namn efter det lokala namnet för tuvsäv, busta. På myrarna finns fortfarande någon enstaka rest av vinterhässa. Området är åretruntmark för björn. Myrandelen är hög i hela området som också innehåller ett antal bäckar och några tjärnar. Vid de diabasbranter som går i dagen är ofta växtliga grantjäljar utbildade, där ofta sälg och asp ingår. Diabasen ger också ställvis örtrika fläckar och drog. I det stora höjdläget finns även långsträckt myrar, i praktiken frostsäckor längs bäckar i dalbotten. De kärva förhållandena har åstadkommit virkesfattiga bestånd där de enstaka grovträden avverkats i en dimensionsavverkning,

men där somliga områden skonats, t ex västra delen av berget vid Näverlöptjärn på statens mark. Det finns även ohuggna grantjäljar liksom exempel på motsatsen. I en helt borthuggen, 4-5 hektar stor, grantjäl på statens mark har lövträden hormoslyrbehandlats längre tillbaka.

Vid Slötjärnen växer en praktfull tallnaturskog.

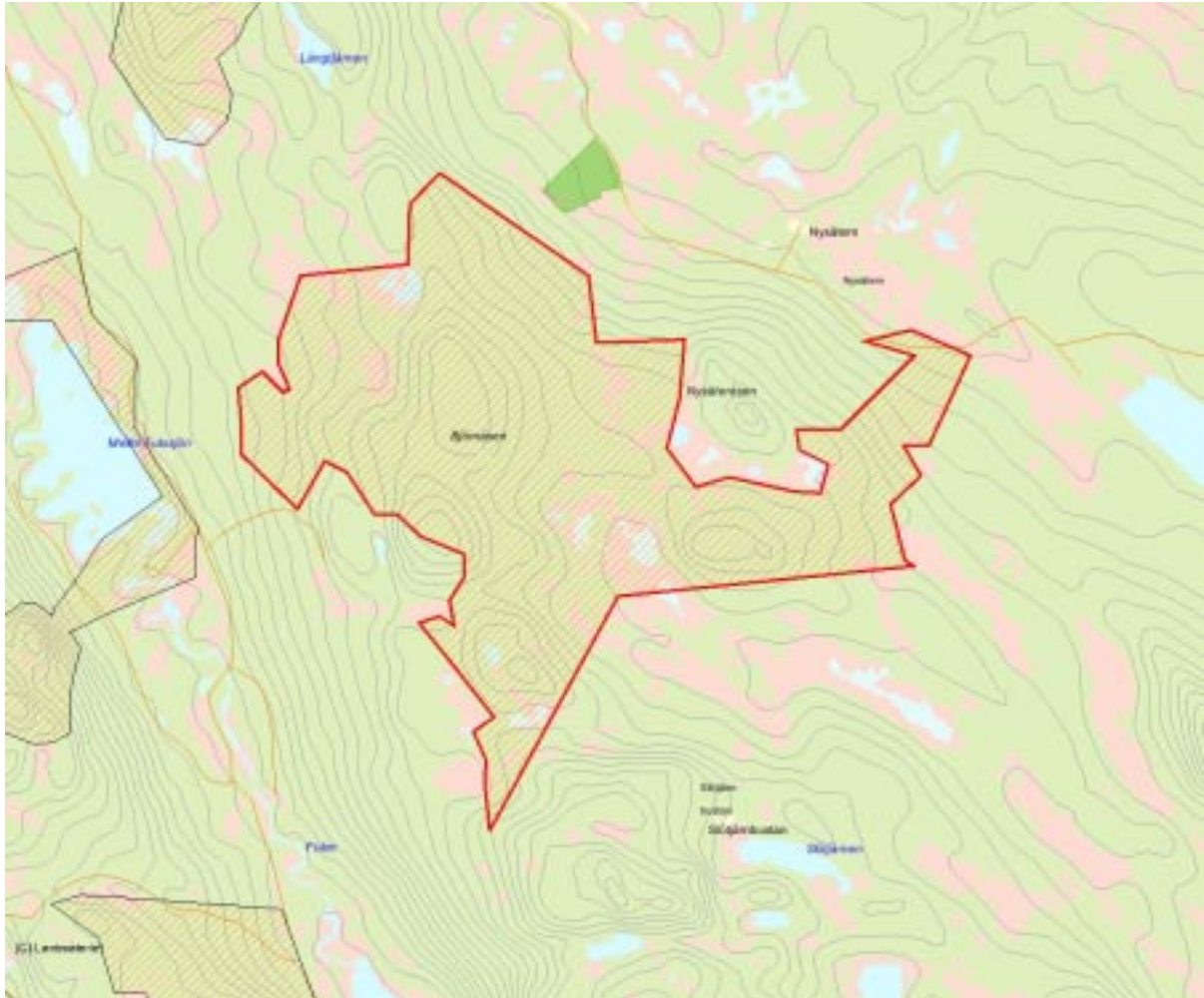
Länsstyrelsens bedömning

Slötjärnsåsen-Björnsåsen är ett mycket stort, väglöst och av modernt skogsbruk opåverkat höjdlägesområde. Området är denna inventerings största, tidigare ej uppmärksammade skogsområde. Det är av oskattbart

värde som det enda större obrutna skogsområdet mellan fjällen. Merparten av området ägs av Särna-Idre Besparingskog, de norra av Sveaskog. Skogsbruk kan inte bedrivas om naturvärden ska bestå.

Källor

Eriksson Tysk S 2001: Culture within Nature. Ak avhandling, Silvestria 227, SLU

Skala 1:50 000

4170 Skäret i Knittarna

Kommun	Älvdalen	Totalareal	309 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	300 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	9 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	257 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	257 ha
Areal värdekärna	257 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Där Fuluälven rinner upp i översta Fuludalen i Idre ligger höjdområdet Knittarna väster om vattendraget. Knittarna, Blocktjärnsåsen och de mindre olika Hamrarna är alla uppbyggda av Särnadiabas. De är tydligt avsatta i terrängen och har stora och intressanta lodytor. Högst når Knittarna med 814 möh. Topografin har följaktligen många dramatiska inslag. Området hänger naturligt samman med Blocktjärnsåsen i söder och "Norr om Knittarna" i norr. Diabasbranterna medför en växling mellan bördiga granskogar intill branterna och glesa, upprepat brunna höjdlägestallskogar på de flacka åsarna. Floran i diabasbranterna är rik och har inventerats och beskrivits separat. Spridda i området finns även smärre lodytor av diabas och ett stort antal diabasblock i moränen. Delar av området har omvandlats av modernt skogsbruk under senare tid, men större områden med naturskog kvarstår. Så gott som alla områdets delar är påverkade av dimensionsavverkningen. Naturskogens innehåll av död ved har här utökats med toppar och vrak av dessa tidiga huggningar. Huvudkaraktären i området är utanför diabasbranterna upprepat brunnen tallskog. I sydvända och andra skyddade lägen är skogen välväxt medan bestånden på höjderna glesats ut och från tid till annan varit mer eller mindre kala, så kallade vardar. Karaktäristiska arter

i dessa skogar är glesa och spridda förekomster av de rödlistade arterna varglav och dvärgbägarlav, liksom även knottrig blåslav. I skarp kontrast till de magra tallhedarna står diabasskärens rikare vegetation.

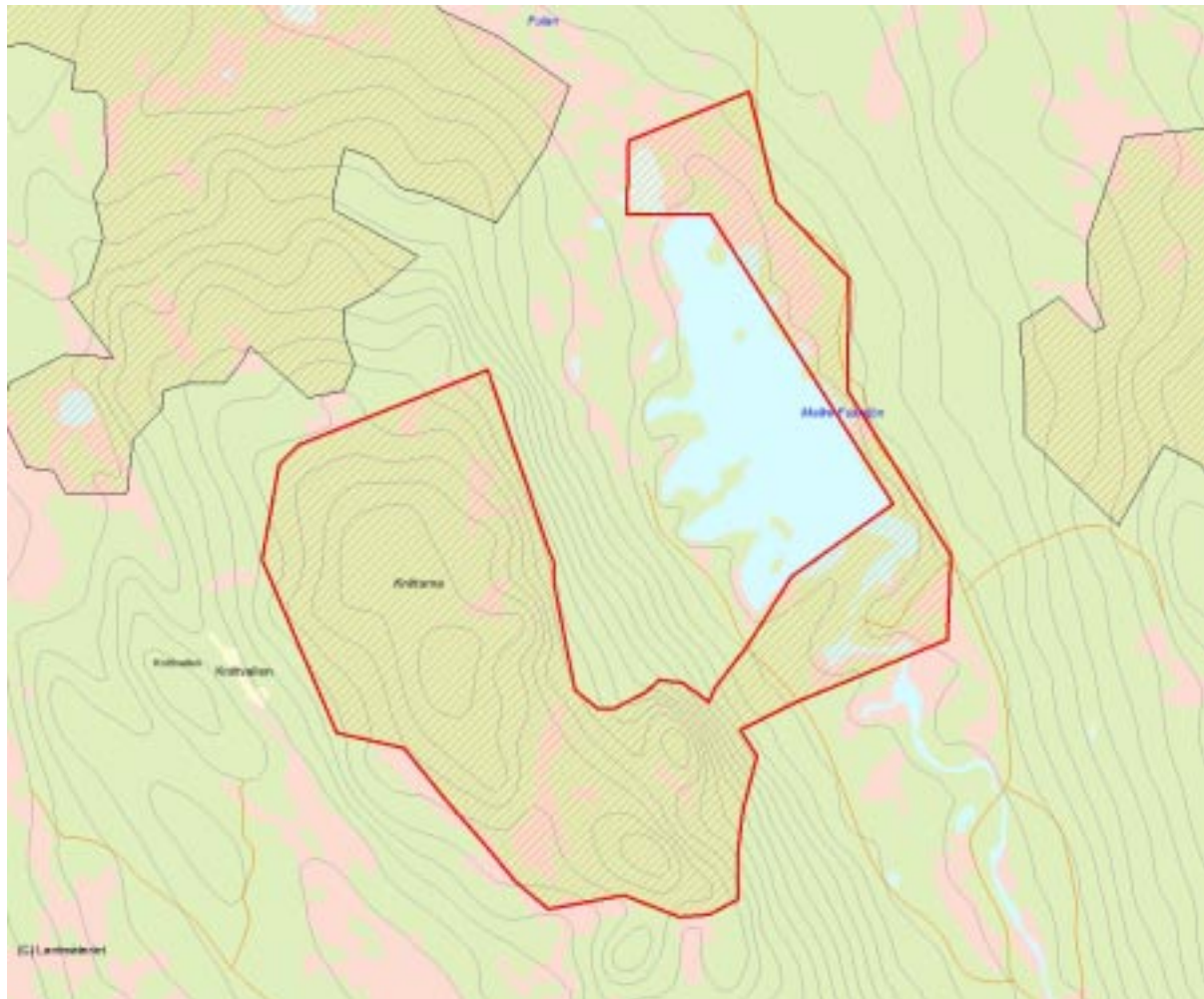

Reslig grannaturskog vid Skäret.

Länsstyrelsens bedömning

Skäret i Knittarnahar mycket höga värden som består i dess storlek, stora variation och långa skogliga kontinuitet. Området utgör tillsammans

med omgivande inventerade objekt ett mycket stort och värdefullt sammanhängande område som bör ges ett varaktigt skydd som naturreservat.

Skala 1:30 000

4210 Knittarna åt N

Kommun	Älvdalen	Totalareal	579 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	569 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	10 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	423 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	423 ha
Areal värdekärna	413 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	10 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för kulturmiljövård
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Norr om Knittarna finns ett starkt talldominerat område på småkullig mark som är påverkat av tidigare huggningar, antagligen i ett par omgångar. I östra delen finns hoprasade rester av både stall, eldpallkoja och utedass. Skogen har ändå genomgående höga åldrar, nästan 150 år och uppåt. Nya hyggen är upptagna väster om området. En ny vägdragnig är snitslad in från väster i norra kanten av en värdefull gransumpskog. Tallskogen är mest torr och mager med lavmattor eller bärris. De äldsta generationerna är borthuggna, men krokväxta trehundraåriga tallar med brandljud finns kvar som grupper spridda i området. Föryngringen av tall är svag. Skogen i öster, runt den gamla eldpallkojan har påverkats i högre grad av rensning och huggning. Där är bristen på död ved påfallande. I NV är marken blockigare. Därför har mer död ved blivit kvar i form av högstubbar och lumpade toppar, men även som naturliga tallågor. I NO är tallskogen något grövre och äldre. Där hittades grovticka vid foten av en gammal tall. Den har i dessa miljöer ett bra signalvärde och har dessutom ej hittats i trakten förut. Området delas av ett fuktigare stråk med

granskog, som i väster har höga värden

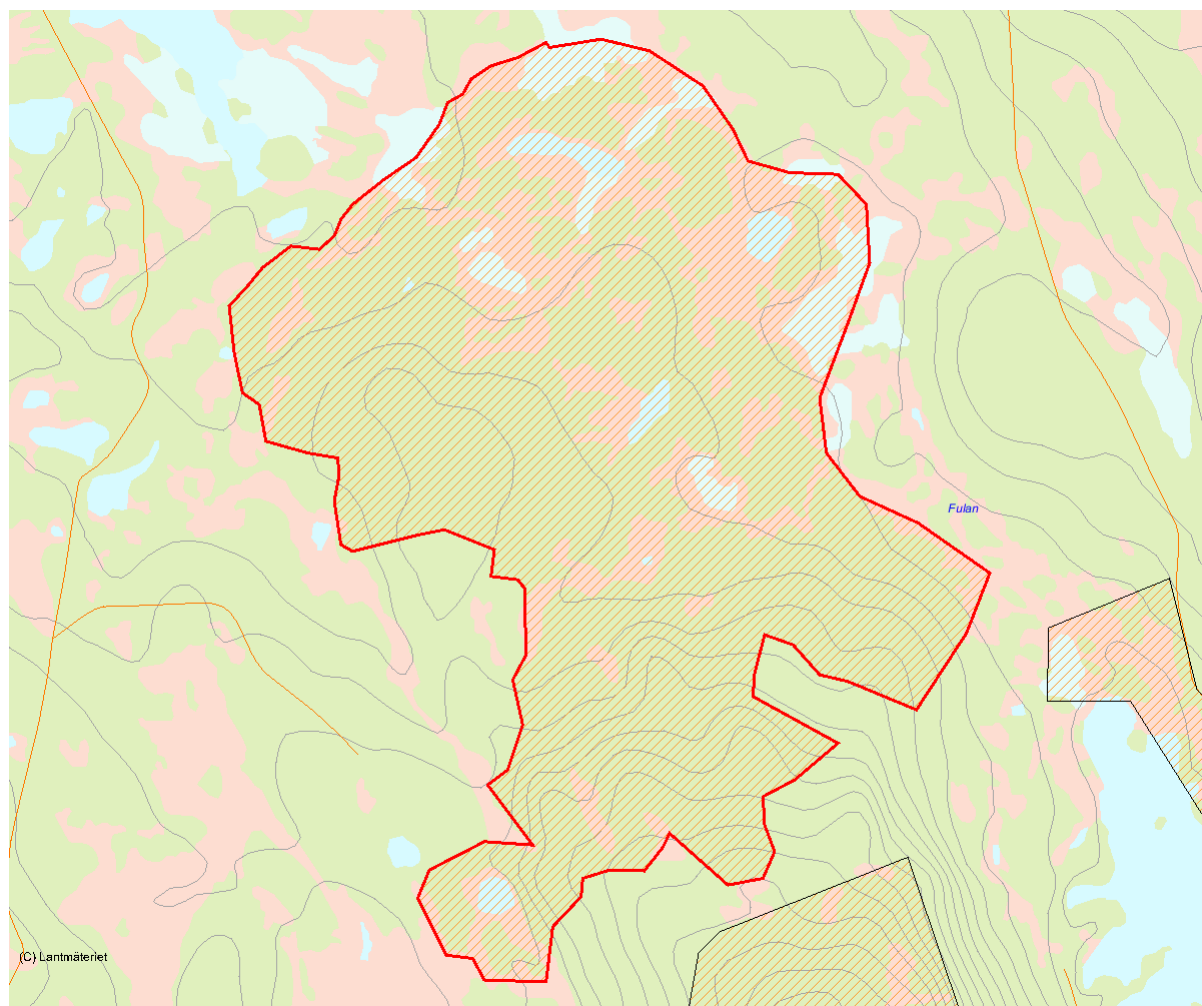

Knittarnas diabasbranter ger vildmarkskänsla och är till glädje för många rödlistade kryptogamer.

Länsstyrelsens bedömning

Området norr om Knittarna ligger i en trakt med stora arealer tämligen orörd skog av mycket stort naturvårdsvärde. Området är tack vare sin orördhet

och höga beståndsålder väl värt att skydda. Skogsbruk är oförenligt med naturvärdenas bevarande, varför området bör åtnjuta ett varaktigt skydd.

(C) Lantmäteriet

Skala 1:30 000

4205 N_Tennsjön

Kommun	Älvdalen	Totalareal	413 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	413 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	183 ha
		Ovanför fjällnära gräns	63 ha
		Nedanför fjällnära gräns	120 ha
Areal värdekärna	183 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Norr om Tennsjön finns ett myrlänt område som genomtväras av flera bäckar samt den lite större Lisselån. Den flacka terrängen i kombination med mängder av småbäckar och ständig växling mellan skog och våtmark gör området mycket svårorienterat. På getryggsåsar och moränholmar i stormyren växer en urgammal tallskog omväxlande med gransumpskog i anslutning till källdråg och bäckar. Skogen är generellt gammal och föga påverkad. Substrat för krävande kryptogamer finns i rikt utbud. En mängd rödlistade urskogsarter återfinns således, bl.a. taigaskinn, sprickporing, rosenticka, svarthövdad spiklav, rödbrun blekspik och brunpudrad nållav. På myrtallar växer varglav och i lövsumpskogar knottrig blåslav. Ungskogar angränsar utom i öster där Vedungsfjällets naturreservat tar vid.

Urskogsartad sumpgranskog finner man vanligast längs bäckar i otillgängliga myrmarker.

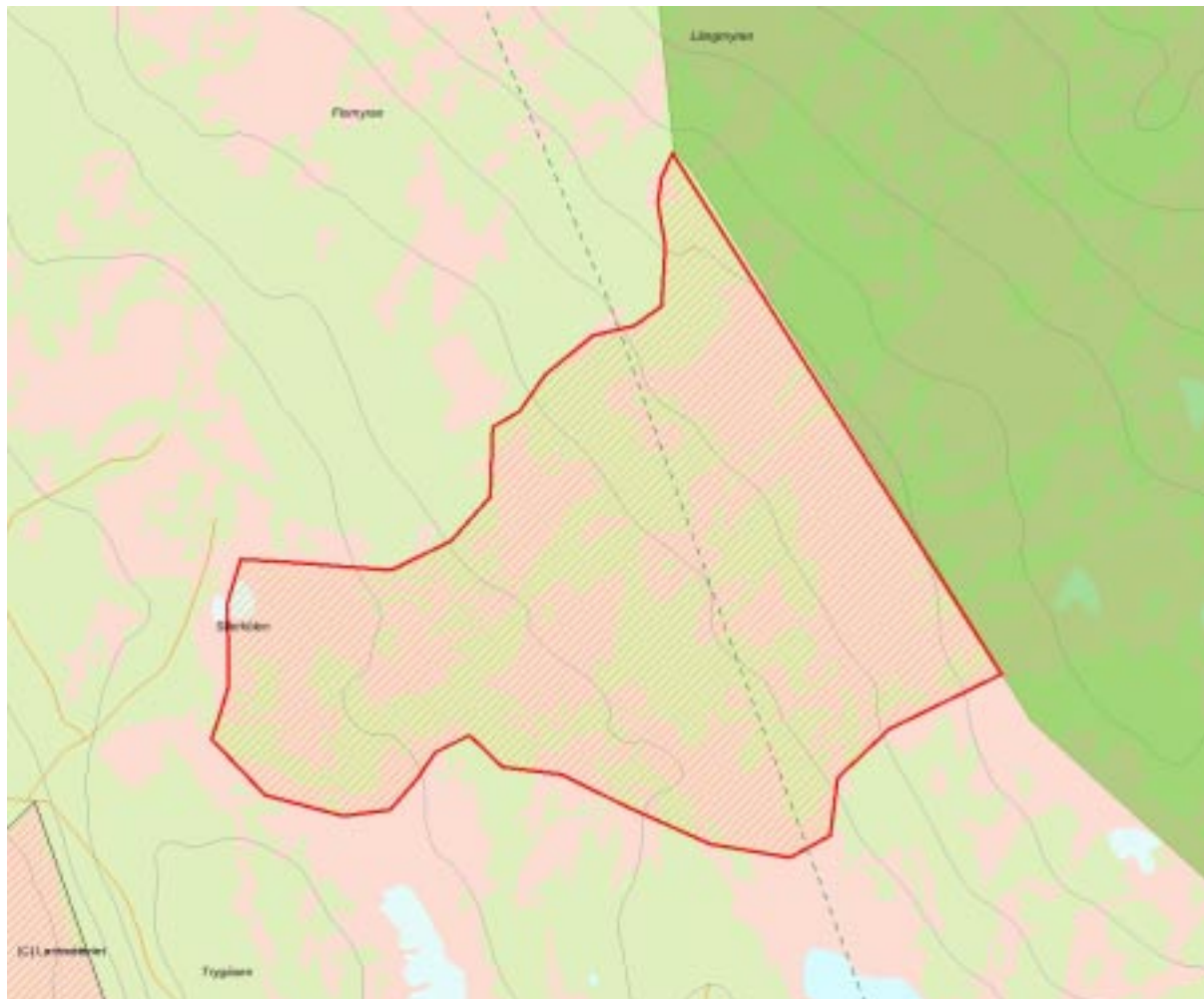
Länsstyrelsens bedömning

Skogs- och myrområdet norr om Tennsjön har mycket höga naturvärden i och med den föga påverkade, gamla skogen i kombination med en mycket stor variation i biotyper. Innehållet av rödlistade arter är mycket högt. Naturskogen norr om Tennsjön är sammanfattningsvis av

mycket stort värde, ett värde som ytterligare styrks av närheten till Vedungsfjällets naturreservat och den sydvästut belägna Trygåskölen. Området har ett stort skyddsbehov i och med att bibehållandet av områdets naturvärden inte kan kombineras med modernt skogsbruk.

Källor

Bratt m.fl. 1993: Särnaprojektet.

Skala 1:30 000

4190 Gösjöåsen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	41 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	41 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	41 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	41 ha
Areal värdekärna	41 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

I ostbranten av Gösjöåsen finns en långsträckt lodklippvägg som i norr mynnar ut i mer hållmarksliknande förhållanden. Klippbranten är tämligen hög i gammal granskog. Ställvis är klipporna av kalkrik sandsten vilket den kalkgynnade lavfloran indikerar. Ovanligt rikligt med lunglav och skrovellav på lodytor. Vissa delar av lodytorna är helt klädda med mossor. Nedanför är det blockrikt, som ställvis är övervuxet med tjocka mossmattor. Skogen i ostbranten domineras av grov granskog, som på sina ställen kan föras till högrötsvegetationstyp av hallon och torta. Här återfinns också guckusko. Lågor, många av dem grova, ligger härs och tvärs i hela branten. Den stora väten nedanför branten förstärker områdets höga naturvärden, liksom de artrika, smala rikärren som ligger som stråk i skogen.

Guckusko är bara en av Gösjöåsens botaniska sevärdheter.

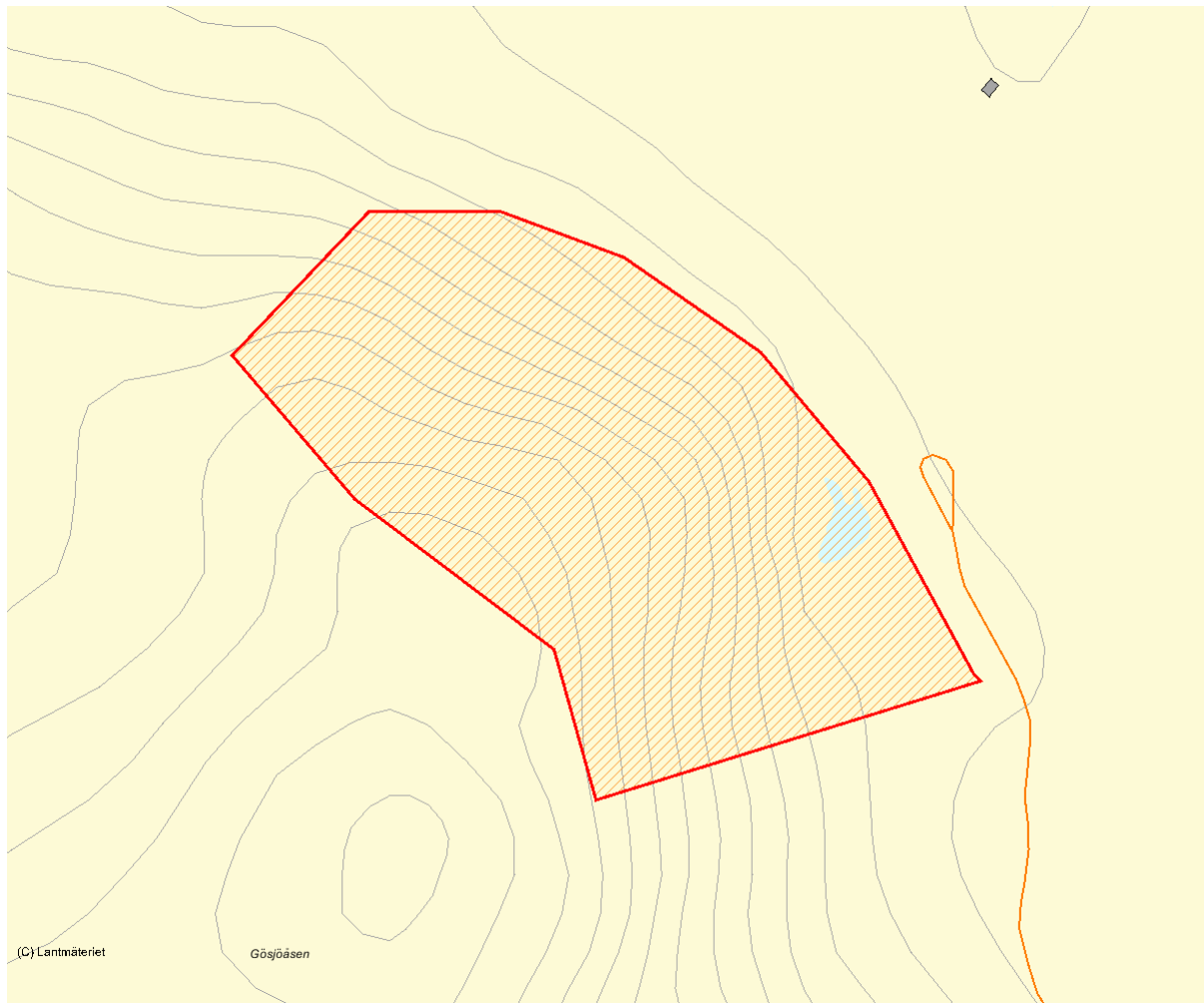
Länsstyrelsens bedömning

Gösjöåsens kalkpåverkade branter uppvisar höga naturvärden på lodyorna med en rik lavflora. Också den grova granskogen nedanför, som är av högörtstyp med en rik kärlväxtflora och med stor andel död ved, har höga naturvärden.

Skyddsbehovet utgörs av en fortsatt skoglig kontinuitet vilket garanterar fortsatt hög och jämn fuktighet samt beskuggning av branten. Detta är oförenligt med brukande av skogen, varför området bör åtnjuta varaktigt skydd.

Källor

Länsstyrelsen, 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län.

Skala 1:10 000

4203 Eksjöberget

Kommun	Älvdalen	Totalareal	443 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	440 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	3 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	413 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	413 ha
Areal värdekärna	413 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Eksjöberget är ett väl synligt berg dryga milen sydväst om Idre. Skogen är en typisk brandpräglad tallskog med några små inslag av fuktig granskog. Många tallar är över 300 år. Särskilt upp mot toppen av berget på knappt 790 meter ökar antalet gammeltallar. I många tallar syns spåren av skogsbränderna i form av brandljud på stammen. I några mindre partier har glasbjörk kommit upp som lövbrännor. Mängden död ved är måttlig men ändå mycket viktig för naturvärdena och kontinuiteten i området. Blockrika mer eller mindre impedimentartade partier har säkert bidragit till att skogen fått stå kvar. Några exempel på arter som påträffats här är dvärgbägarlav, vedskivlav, blanksvart spiklav, kolflarnlavar, vitgrynig nållav och tallticka. Området är godkänt som natura 2000-område.

Spår av tretåig hackspett finner man i de fuktiga granskogsbevuxna stråken.

Länsstyrelsens bedömning

Eksjöberget, som redan ingår i Natura 2000-nätverket, har mycket högt biologiskt värde genom sin tallnaturskog och brandhistorik. Till värdet bidrar också

den höga beståndsåldern och inslaget av mycket gamla träd. Området bör därför erhålla ett varaktigt skydd mot skogsbruk och annan exploatering.

Skala 1:30 000

4755 Fiskvasselheden

Kommun	Älvdalen	Totalareal	421 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	418 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	3 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	274 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	274 ha
Areal värdekärna	274 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

På norra delen av Höstet, sydväst om Fiskvasselsjön finns ett större område med äldre skog som inte har påverkats av modernt skogsbruk i någon större omfattning. Området ligger i en sydvästs lutning inom de allra fattigaste sandstensmarkerna och domineras av mager tallhed av ljungetyp. I mer kuperade partier finns några våtare områden, liksom några kullar som hyser riktigt skarp lavtallhed. Skogen har brunnit vid upprepade tillfällen vilket talrika brandstubbar och träd med brandljud bär vittnesmål om. Skogen hyser en mängd intressanta arter. Blomkålssvamp är funnen på marken, dvärgbägarlav på lågorna, knottrig blåslav på gamla björkar, reliktbody och talticka i levande gammeltallar samt varglav på gamla torrakor. Tornseglare häckar i gamla hålträäd, lavskrika rör sig i området, liksom ofta björn. Contortaplanterade hyggen kringgärdar området.

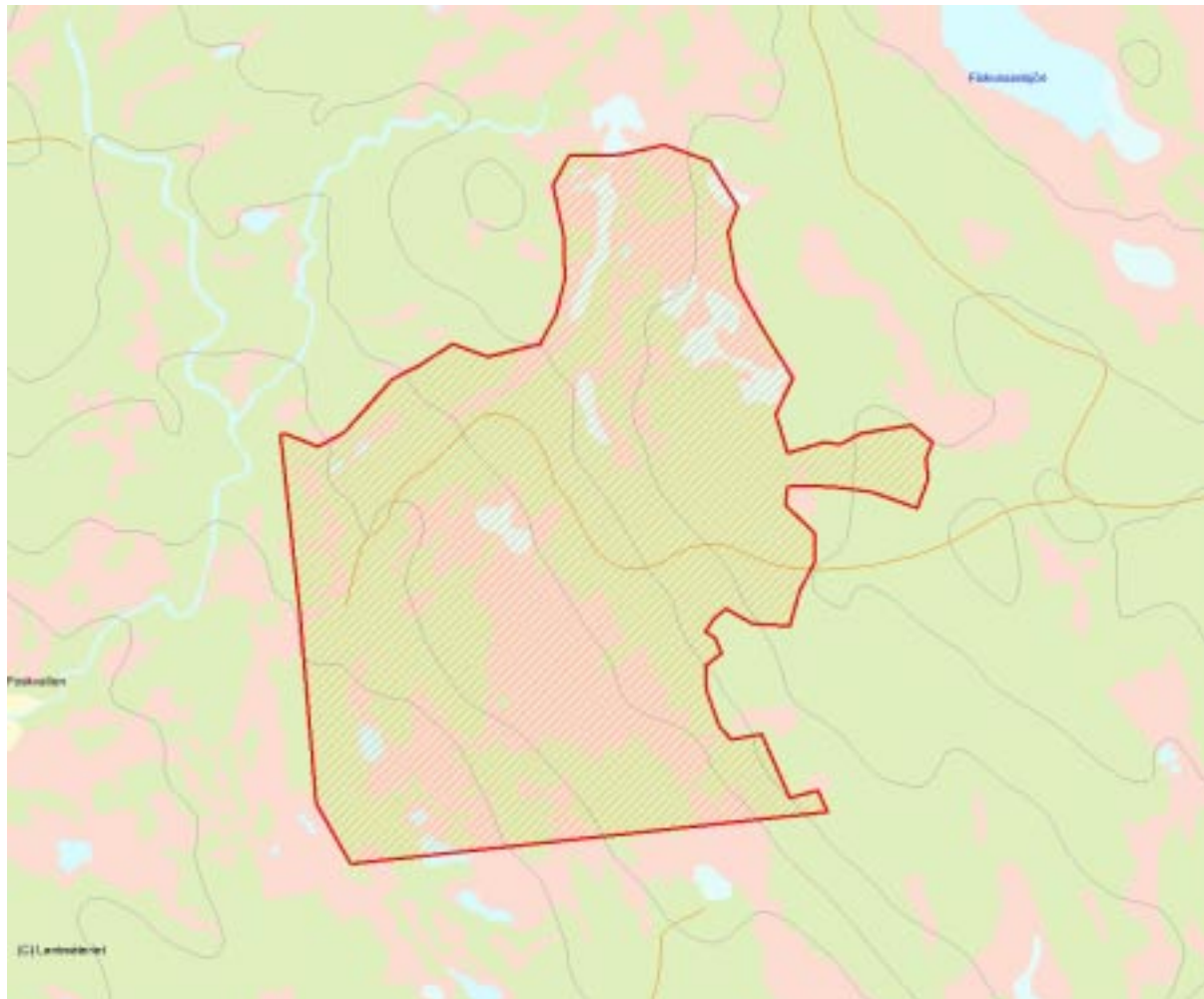

Till synes ändlös är tallheden vid Fiskvasselheden, men abrupt klippes den av med contortahyggen

Länsstyrelsens bedömning

Ett för sandstensområdet mycket representativt stycke tallhed med fint utformad brandpräglad tallskog som är föga påverkad av skogsbruk. Skogen

är gammal och med mycket stor artrikedom. Områdets naturvärden bör bevaras genom bildande av naturreservat som garanterar ett varaktigt skydd.

Skala 1:30 000

4169 Vålåberget

Kommun	Älvdalen	Totalareal	60 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	60 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	59 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	59 ha
Areal värdekärna	59 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Vålåberget ligger 5 km sydväst om Idre och i närheten av Idresjön. Vålåbergets västvända diabasbrant har mycket intressanta och artrika klippor och rasbranter. Kärlväxfloran är av typisk sydbergsnatur, kanske det främsta exemplet på detta i norra Dalarna. Exempel på sydbergarter är svartbräken, stenbräken, hällebräken, blågröe, grönpyrola och bergglim. Skogen i den stora branten är ren urskog. Tallskogen nedanför rasmarken är dimensionsavverkad och med bara ett fåtal lågor och döda träd, men blockrikedomen gör att skogen ändå kan klassas som nyckelbiotop. Bland påträffade arter kan nämnas: nordlig fjädermossa, lunglav, skrovellav, dvärgbägarlav, knottrig blåslav och pudrad rosettlav. Området har även ett givet faunistiskt värde. Vid rik gnagartillgång utnyttjar rovfåglar branterna som boplats.

I Vålåbergets västbrant spanar gamla torrtallar ut över omgivningen.

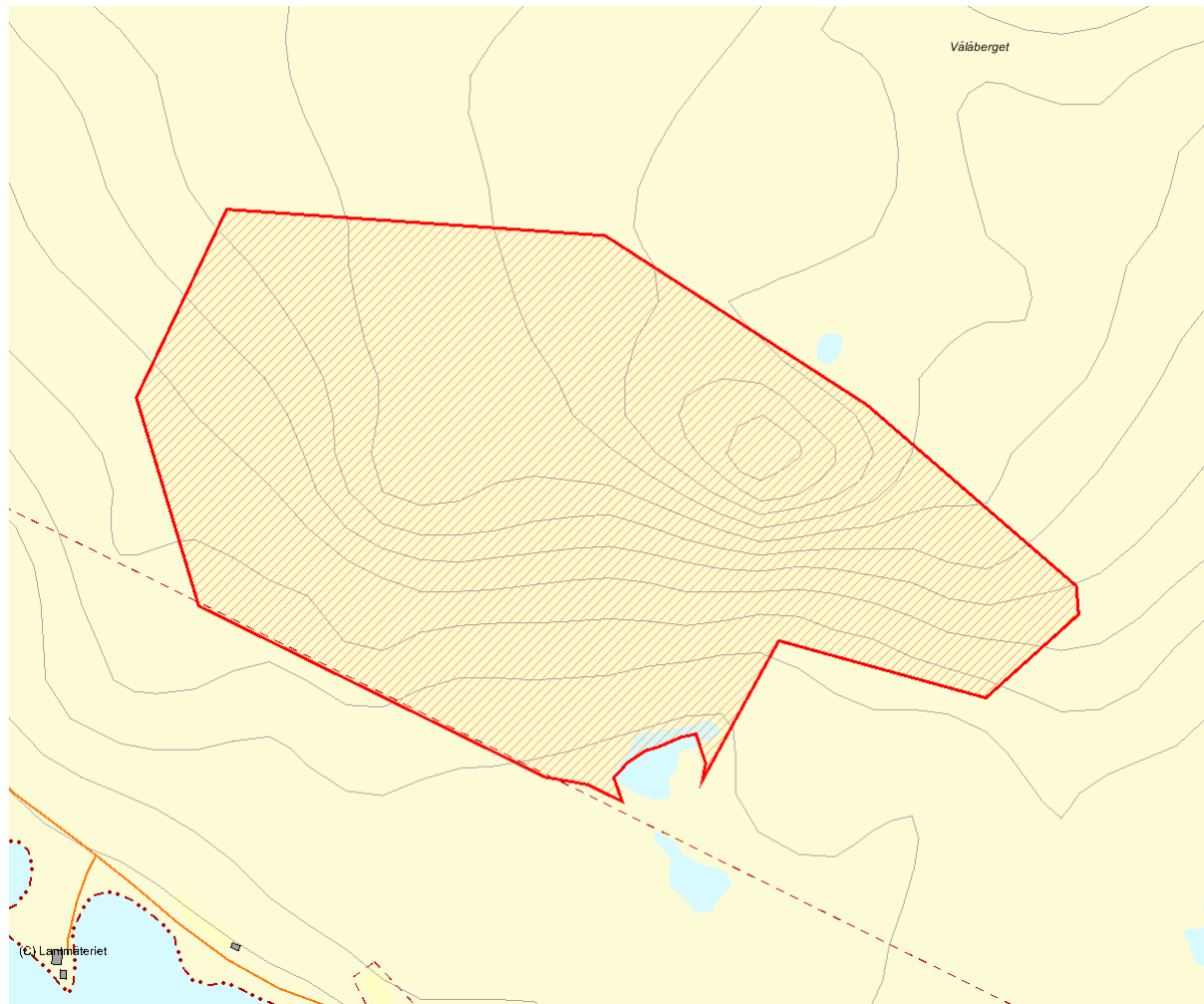
Länsstyrelsens bedömning

Vålåberget är synnerligen skyddsvärt ur ett flertal aspekter. Den stora mängden hotklassade arter och den skyddade livsmiljö som berget med dess skog kan erbjuda rovfåglar innebär att all form av exploatering är oacceptabel på denna plats. Här ska de naturliga

utvecklingsförloppen få ha sin gång bland träden. Landskapsestetiskt, som synlig från landsvägen och Idresjön, bör denna skogsmiljö hållas intakt. Större delen är utpekad som Natura 2000- område. Området bör i sin helhet åtnjuta skydd som naturreservat.

Källor

1. Naturvårdsprogram för Kopparbergslän, 1988. 2. Almquist, E. 1949: Dalarnes Flora.

Skala 1:10 000

4208 Lövåsen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	147 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	147 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	147 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	147 ha
Areal värdekärna	147 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Cirka 1 mil västsydväst om Idre ligger Lövåsen i en 600 m över havsnivån högt belägen nordsluttning. Området ansluter i nordväst till det redan befintliga reservatet Karmoråsen. Lövåsen kan beskrivas som tallnaturskog av klassisk utformning med gamla tallar, grova torrträd, lågor och mängder av brandspår. Det är blockigt, kargt och magert. Delar av området är rent hållmarksimpediment med mycket glest trädskikt. Den oländiga terrängen och den jämförelsevis dåliga tillväxten är förmodligen orsaken till att området ej har blivit utsatt för avverkningar. På gamla och döda träd finns sällsynta och hotade lavar och svampar; tallstocksticka; violmussling; gränsticka; taigaskinn; doftticka; blodticka; Lappticka och stjärntagging är påträffade.

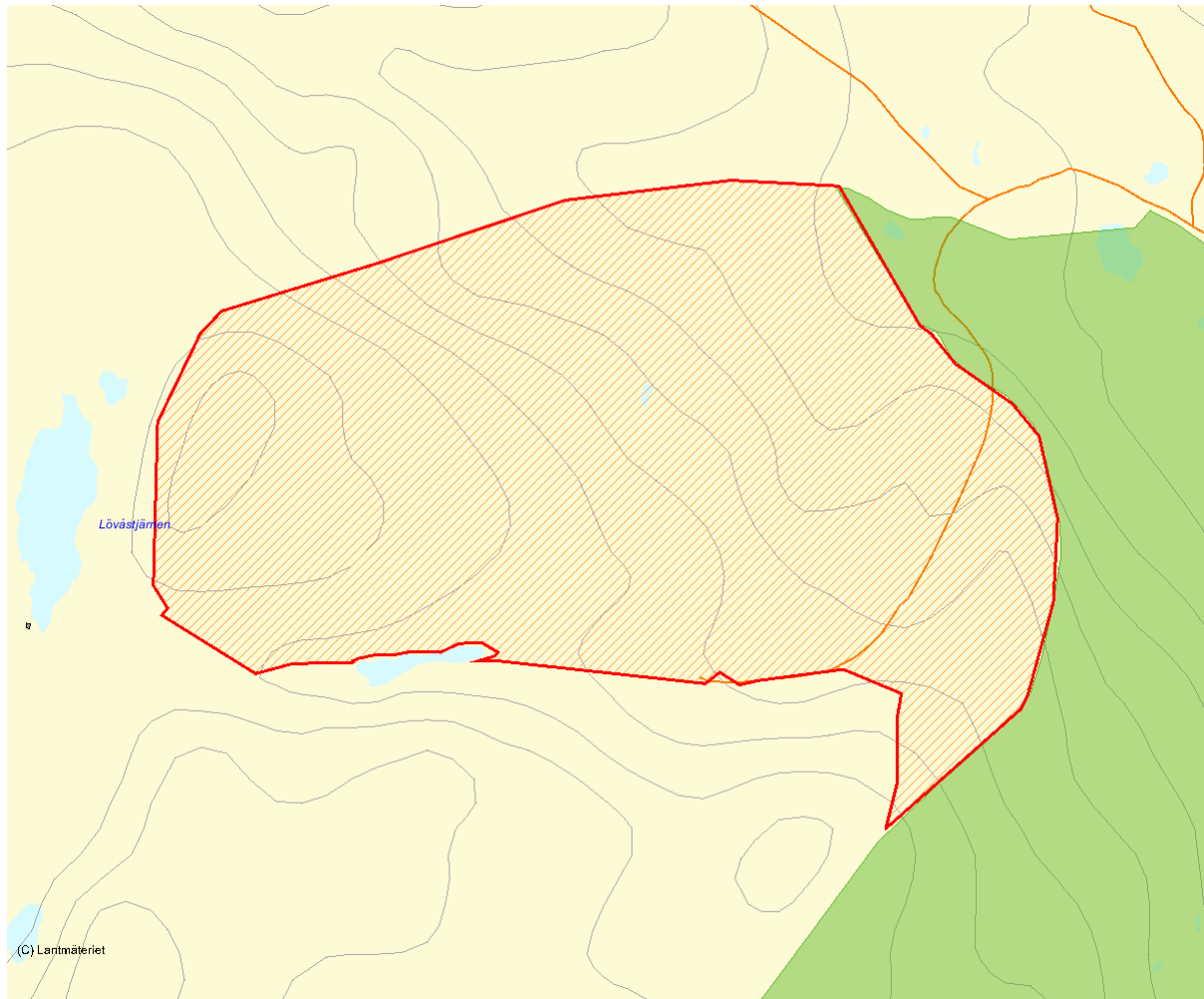

Pinade av kyla, näringsfattigdom och storblockighet växer sig gammeltallarna vid Lövåsen varken höga eller grova.

Länsstyrelsens bedömning

Lövåsens tallnatskog är av mycket högt naturvärde, utbildade strukturer och funktioner i naturskogsmiljön erbjuder en livsmiljö som inte återfinns i dagens kulturskogar. Värdet stärks ytterligare

av läget intill naturreservatet Karmoråsens naturreservat. Att till det befintliga reservatet på 560 ha få tillfoga Lövåsens 150 ha är en mycket tilltalande åtgärd naturvårdsmässigt.

Skala 1:15 000

4176 Tranuberg

Kommun	Älvdalen	Totalareal	165 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	162 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	3 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	153 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	153 ha
Areal värdekärna	153 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Tranuberg, 1 mil väster om Idre och 731 m.ö.h. har en markerad profil söder om Sörälven i dess vida dalföre mellan fjällen. Skogarna som omger detta område har en avsevärd påverkan av omfattande kalavverkning, men toppplatåerna och stora hållmarksartade områden på sydsidan har kvar sin gamla skog, även om de har dimensionsavverkats. Toppens sydsida byggs upp av särnadiabas som är kalkförande, vilket skapar mycket rika miljöer. I området förekommer flera typer av rikkärr, t.ex. klubbstarr/bladvasskärr med inslag av torrakor, hållmarkstallskog, granskog i diabasbrant liksom mindre områden av gransumpskog i rik miljö. Granskogen är delvis hänglavsrik. Typiska naturvårdsarter i området är knottrig blåslav och varglav. Lunglav, skrovellav och knottrig blåslav finns på friställda sälgar på det nya hygget i östbranten. Ett intressant fynd var goliatmusseronen i hållmarkstallskog. Området bör kompletteras med de stora hållmarksartade tallområdena på sydöstslutningen, som tyvärr skurits av genom nyligen utförda kalavverkningar. Delar av området är ett godkänt Natura 2000-område.

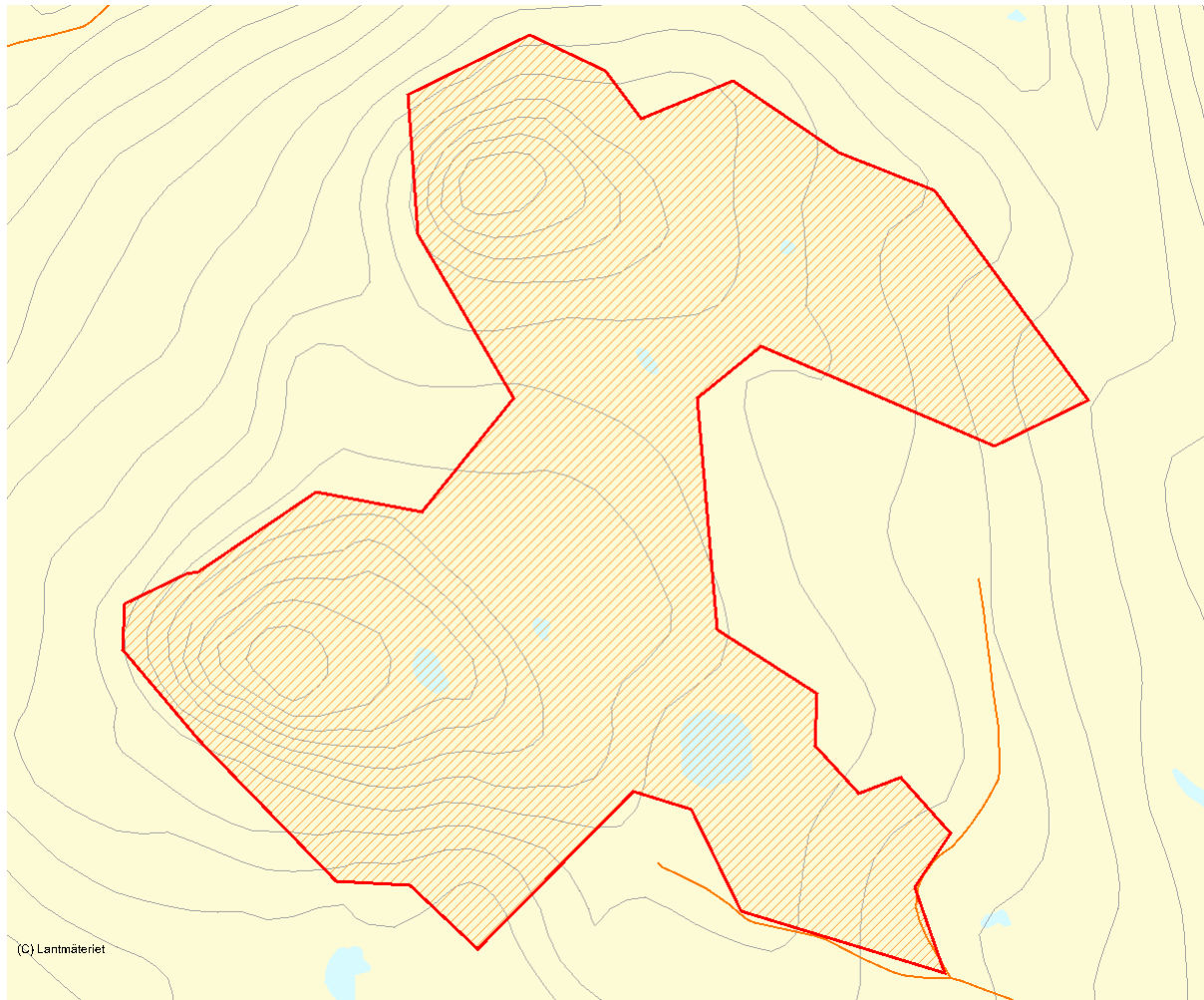

Tranubergets nordbrant, växtplats för många rariteter inom lavriket.

Länsstyrelsens bedömning

Tranuberg är ett synnerligen värdefullt bergsområde med mycket intressant och för trakten ovanlig flora i branterna

och kärren. Området är även en mycket värdefull lokal för rödlistade arter. Området bör skyddas som naturreservat.

Skala 1:15 000

4787 Diftalsberget

Kommun	Älvdalen	Totalareal	119 ha
Naturgeografisk region	33d , 33g	Areal land	115 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	4 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	114 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	114 ha
Areal värdekärna	114 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog

Beskrivning av området

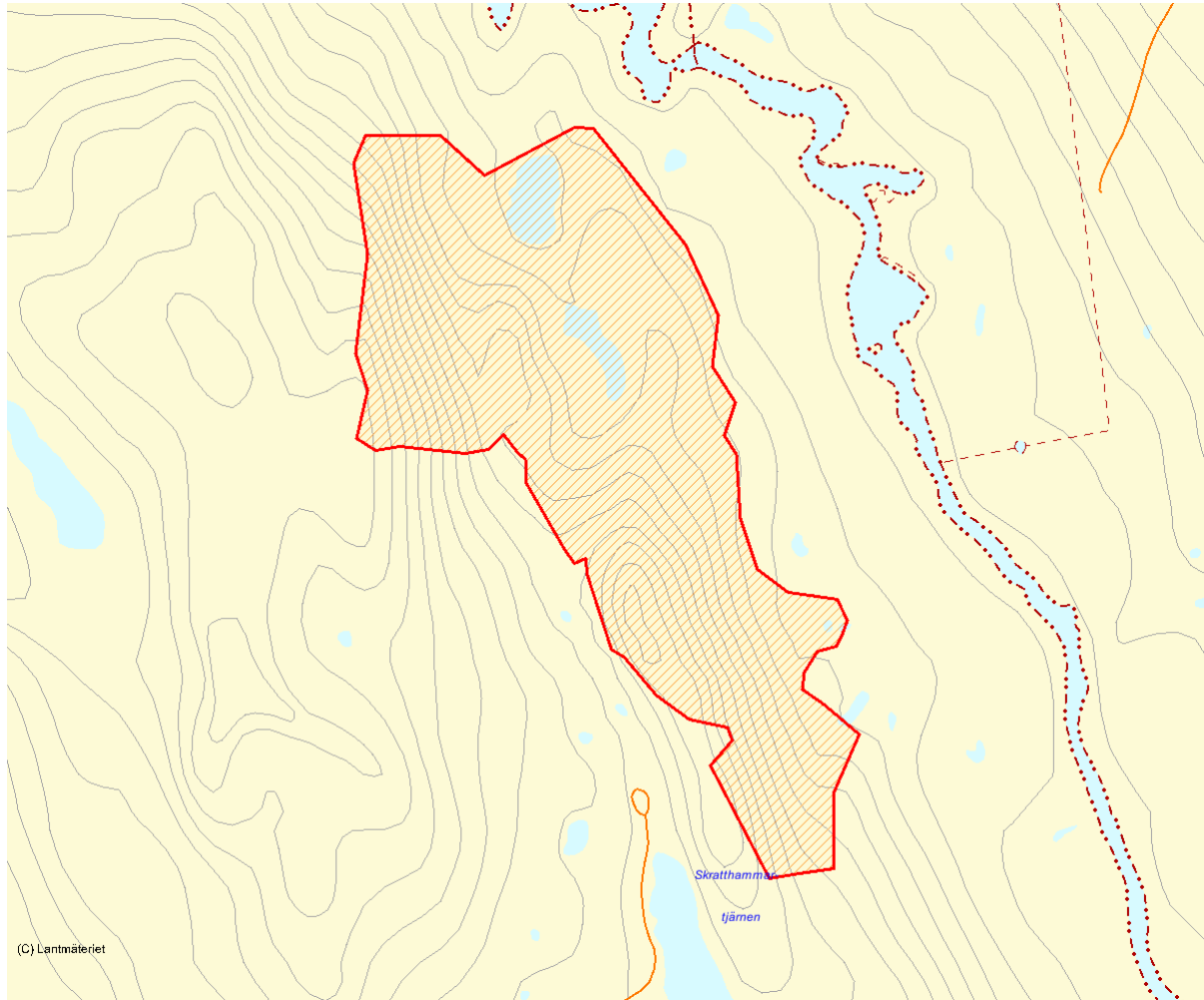
Östslutningen av Diftalsberget har äldre tallskog som bara huggits igenom vid en dimensionsavverkning. Skogen är i huvudsak upprepat brunnen tallskog. Stubbar finns med spår av fem bränder. Östbranten är blockrik och delvis hållmarksartad. Här finns oländiga skravelmarker. Branten är lång och har höga lodytor skuggad av äldre skog. Lodytorna varierar mellan släta, ojämna, fuktiga, torra och mer eller mindre skuggade. Även överhäng förekommer. Detta skapar många olika miljöer som

gynnar olika lavsamhällen. Partier är rika på mossor. Diabasinslag med kalkverkan ger delvis rika miljöer. Vid inventeringen hittades de rödlistade arterna dvärgbägarlav, skrovellav, broktigel och varglav. Öster om branten finns några blockrika och delvis hållmarksartade bergsknoppar med tallnaturskog. Längst i öster avverkades på 80-talet ett område med förekomst av guckusko. Området har sammantaget ett mycket högt värde och delar av området är ett godkänt Natura 2000-område.

Länsstyrelsens bedömning

Diftalsberget erbjuder miljöer för arter med speciella behov. Partierna med rikare berggrund representerar för området mer unika avsnitt. För att flora- och faunavärdena ska ha en

säkerställd framtid bör branten få ett skydd som hindrar all framtida form av exploatering eftersom orördheten är av stor betydelse för flera av de arter som lever i området.

Skala 1:20 000

4179 Gränjåsen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	20 ha
Naturgeografisk region	33g , 35	Areal land	20 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	20 ha
		Ovanför fjällnära gräns	20 ha
		Nedanför fjällnära gräns	0 ha
Areal värdekärna	20 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

Strax söder om Gränjåsen fåbodar mellan gränsen mot Städjan-Nipfjällets naturreservat och vägen Idrefjäll-Fjätersvåla syns en vacker, lavbehängd granskog. Här kan även skönjas en mörk brant av diabas. Branten vid Gränjåsen är av högsta botaniska värde för kryptogamfloran och för kärlväxtfloran som bl.a. innefattar skuggviol. Även skogen nedanför branten är mycket värdefull tack vare den kalkpåverkan som ytligt grundvatten ger upphov till. Granskogen är dessutom gammal och naturskogsartad.

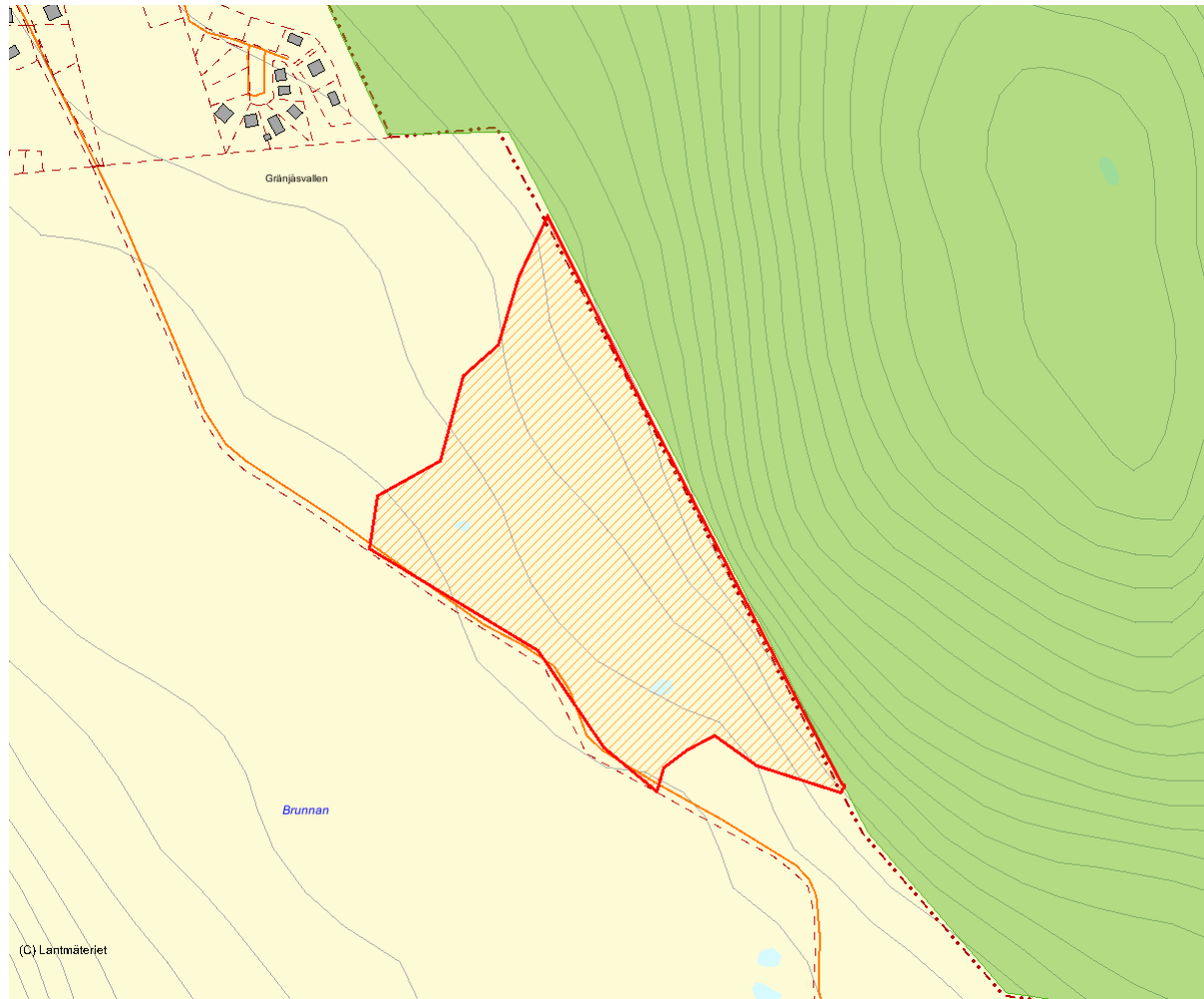

I Gränjåsen kalkrika klippbrant trivs den lilla ormbunken fjällhällbräken.

Länsstyrelsens bedömning

Vid Gränjåsen finns värdefull, artrik skog och en botaniskt mycket intressant brant i anslutning till Stådjan-Nipfjällets naturreservat. Skogen är av största vikt som skydd för att

bibehålla de botaniska kvaliteterna i diabasbranten. Skogen har även ett värde för landskapsbilden då den ligger nära väg och fäbodvall. Området bör skyddas som naturreservat.

Skala 1:10 000

4204 Väster om Oxvålen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	201 ha
Naturgeografisk region	33g , 35	Areal land	201 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	201 ha
		Ovanför fjällnära gräns	13 ha
		Nedanför fjällnära gräns	188 ha
Areal värdekärna	201 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Oxvålen är en utlöpare med fjällhedsb eklädd topplata från Vedungsfjällsmassivet. Området är idag skyddat som naturreservat. I och strax nedanför Oxvålens västsluttning och dess förlängning söderut som kallas Fröberget växer en gammal naturskog. Skogen i området är till viss del en gammal upprepat brunnen tallskog, där lång brandfrist lett till graninvandring i tallområden. I våta områden i svackor och längs bäckar växer gammal granskog. I vissa delar är granskogen frodig och grandominerad, gynnad av rörligt markvatten. Här finns rödlistearterna dvärgbägarlav och varglav kopplad till död ved av tall, violettgrå tagellav, knottrig blåslav, blackticka, taigaskinn, rosenticka, rynkskinn m.fl kopplad till gammelgran och död ved av gran. Allt att betrakta som nyckelbiotopskvitton i höjdlägesskogen. Beståndsåldrarna är mycket höga.

Kring Oxvålen och Fröberget finns ännu ett obrutet krontak medan hyggen dominerar omgivningen.

4186 Storhån

Kommun	Älvdalen	Totalareal	65 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	65 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	61 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	61 ha
Areal värdekärna	61 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Området ligger norr om Brösterkojan dryga milen nordväst om Idre. Här finns ett långsmalt gammelskogsområde på drygt 50 ha med gammal tall flankerande en våt grantjäl. Detta omges av kalavverkningar. Den sydvända sluttningen är blockrik med talrika diabasblock. Ganska många tallar har invallningar efter två bränder. Spår efter fyra bränder finns i stubbe. Även enstaka gran har brandljud. I tallskogsområdena dominerar ljung och andra risväxter, renlavar, vitmossor och andra mossor. Det är påtagliga skillnader i trädlängder och grovlekar mellan kullar och svackor. Tallområdena är dimensionsavverkade, medan granskogen endast berörts av enstaka plockhuggning. Rötan från angrepp av violmussling ger karaktäristiska stambrott på 1,5 m höjd på angripna granar, en idag alltmer sällsynt företeelse. Även andra delar runt Storhån och upp längs vattendraget Guttan kan innehålla skog med naturvärden men de har inte besökts i fält och ingår inte i redovisningen.

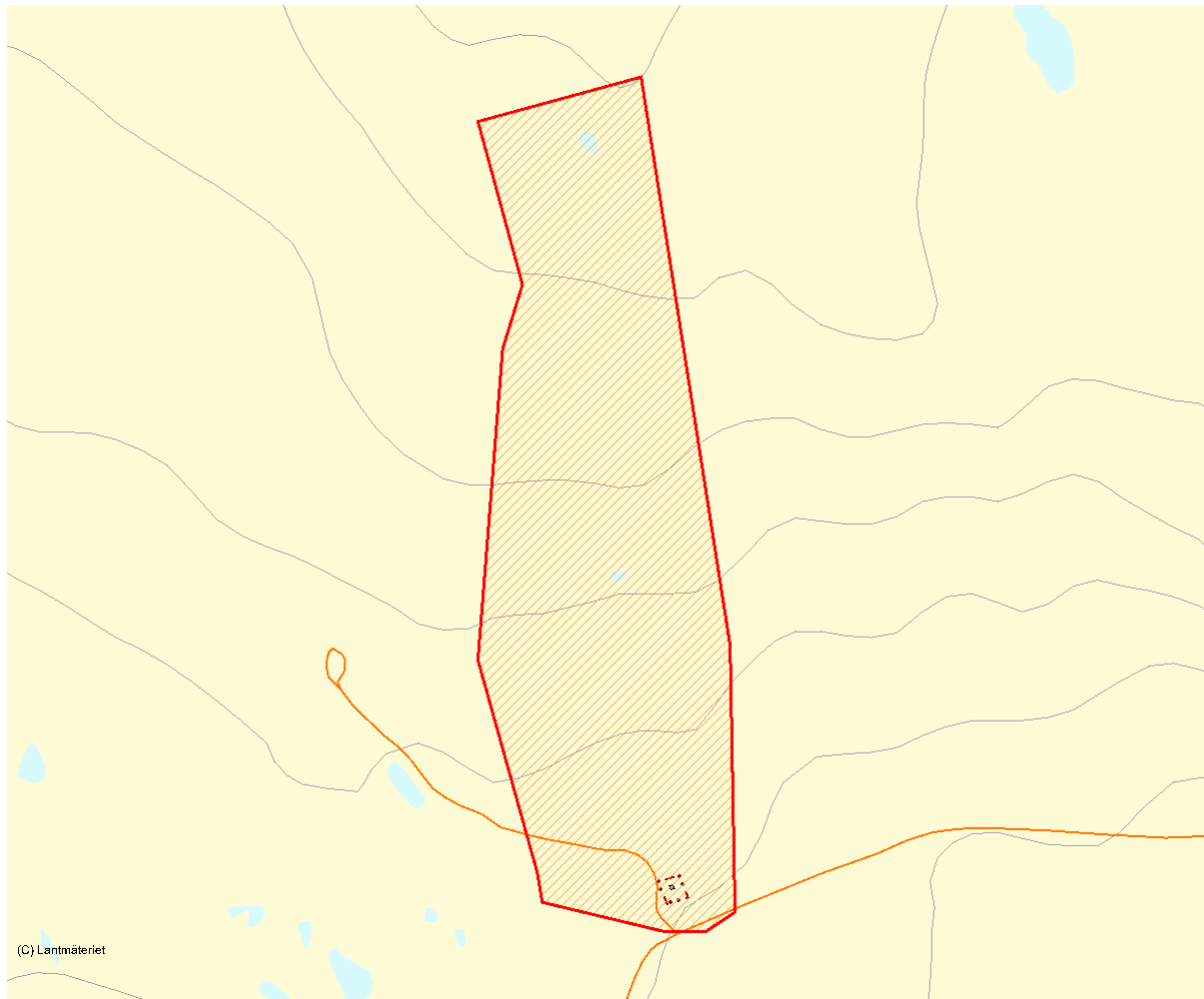

Ett omväxlande landskap med sjö, å och skog är typiskt för Storhån.

Länsstyrelsens bedömning

Trots sin begränsade storlek har området höga naturvärden, knutna till kombinationen av utpräglade våta granmarker och torrare

tallmarker av orörd karaktär samt inslaget av diabas. För att bibehålla naturvärdena behöver området ett varaktigt skydd.

Skala 1:15 000

4168 Buruåsen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	827 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	824 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	3 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	729 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	729 ha
Areal värdekärna	729 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

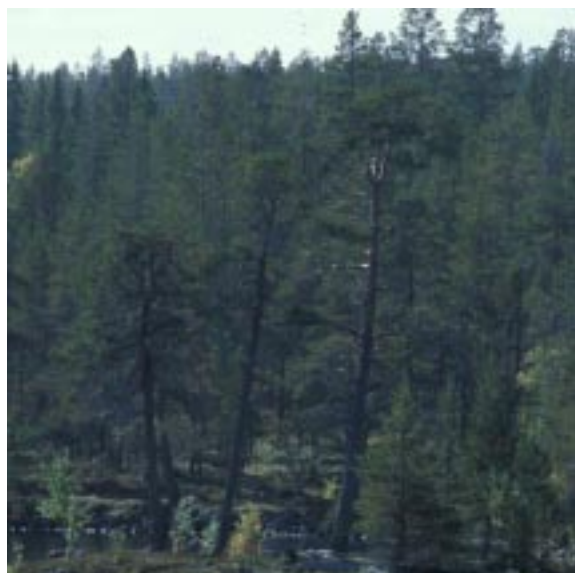
Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Buruåsen är ett höjdområde runt 700 m.ö.h., "våningen" under Nipfjället, som ligger något mer än 2 kilometer mot NV. I svackan dem emellan ligger den kuturhistoriskt mycket intressanta sjön Burusjön, med talrika boplatsslämningar m.m. från stenålder och folkvandringstid. Skogen på Buruåsen är en upprepat brunnen tallskog, där bränderna skapat skiktade bestånd och där en dimensionshuggning gått genom området, men åtskilliga dimensionsträd lämnats. Vrak och toppar efter huggna grovtallar bidrar till områdets höga mängd varierad död ved. På denna döda ved återfanns framförallt de funna rödlistearterna i området. Många tallar har öppna brandljud efter en brand. I något fall finns två och i en dimensionsstubbe fanns spår av sex bränder. Granen är fördriven från området av bränderna, utom i NO-luten under och vid de skär som går i dagen. Här finns också områdets lövförekomst, något asp, rönn och sälg, förutom den glest över hela området stående brandgenererade björken. Sådana björkar kan hålla höga åldrar. Ljung, bärris och renlav dominerar den hedartade marken, block är ovanliga, utom i anslutning till skären. På lägre nivåer i sluttingarna mynnar källor, som ofta är myrskapande. Myrarna är intressanta genom rikdedom på död ved och olika höjdlägesprägel. Skäftbågesmyran har en bäck, som från upprinnelsen i en källa i NV på många ställen rinner djupt nederoderad under mosseplanet. Skillnaden kan vara omkring 10 m. Här kunde varglav konstateras. Den växte här på gran, medan knottrig blåslav hade flera förekomster. Området karaktäriseras av en gles, över hela området spridd, förekomst av varglav. Den NO-ligaste myren är en riklokal för varglaven, myren

är också mycket torrakerik, men laven växer även i några fall på björk och gran. Dvärgbägarlav förekommer på många ställen på tallågor, medan knottrig blåslav bara återfanns på gamla granar och björkar i myrarna. Tallstocksticka återfanns i den sydvästligaste delen av området, medan ett mindre antal tallar med spår av reliktbody hittades i områdets västra del. Björnens närvaro i området är påtaglig. Spår av dess födosök, liksom spillning, finns på åtskilliga ställen. Själva namnet Buruåsen härleds från det dialektala namnet för björnhona, "börö" eller "bera".

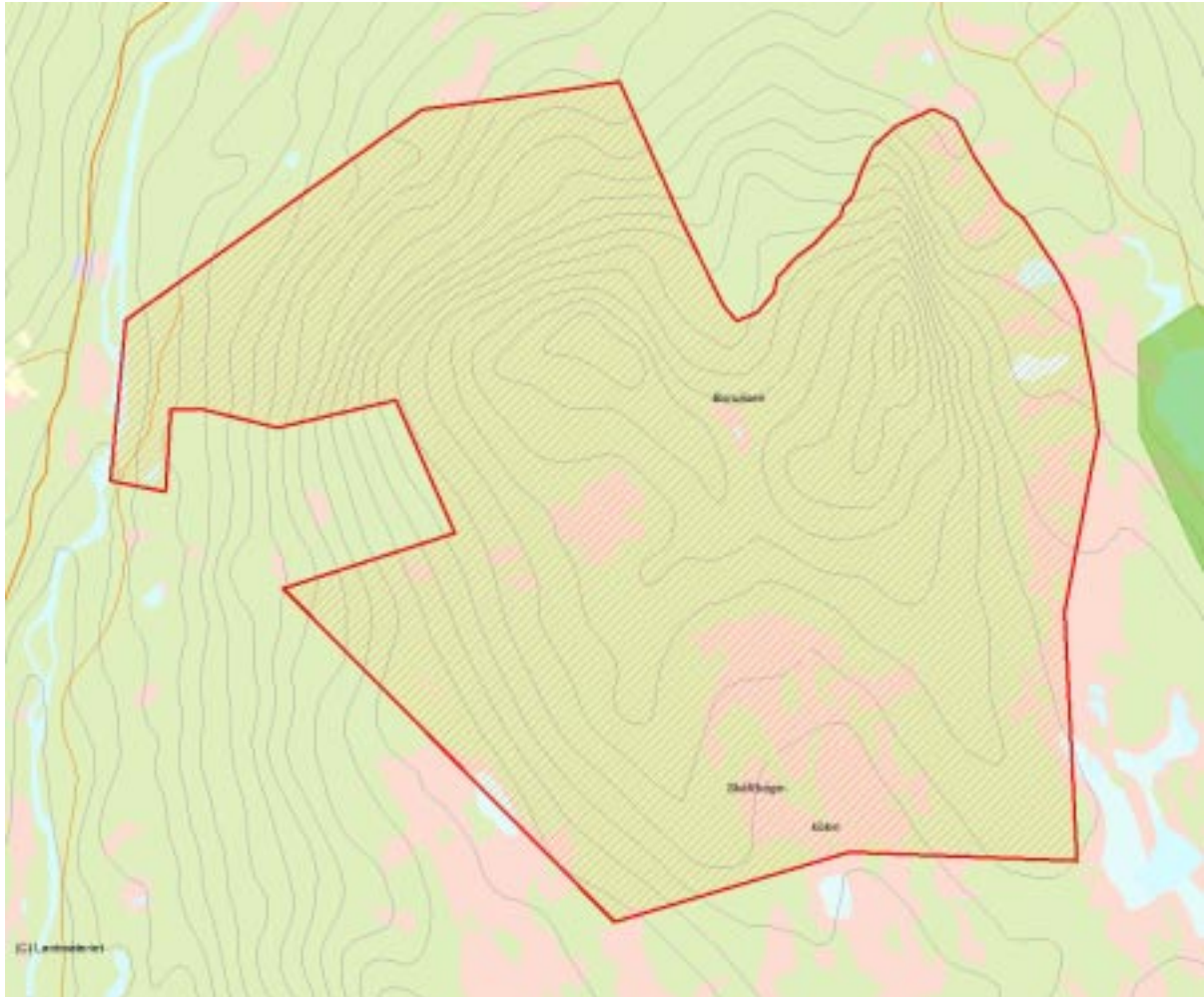

Karg, delvis hållmarksartad tallskog dominerar Buruåsen.

Länsstyrelsens bedömning

Buruåsen har ett stort naturvårdsvärde i den gamla, av modernt skogsbruk opåverkade skogen. Struktur och innehåll torde i stort sett vara naturskogens, och en mängd rödlistade eller eljest intressanta arter påträffas. Områdets storlek bidrar till

att värdet för arealskrävande arter är stort. Läget i nära anslutning till Stådjan-Nipfjällets naturreservat styrker ytterligare värdet. Områdets naturvärden kan på intet vis kombineras med modernt skogsbruk, varför skyddsbehovet är stort.

Skala 1:30 000

4177 Nadden vid Smolbäcken

Kommun	Älvdalen	Totalareal	111 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	111 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	111 ha
		Ovanför fjällnära gräns	40 ha
		Nedanför fjällnära gräns	70 ha
Areal värdekärna	70 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	41 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Nadden är den sydligaste delen av Långfjället. Över den branta sydvästbranten rinner Smolbäcken och formar några vackra vattenfall. Där finns en intressant och artrik miljö, vilket understryks av det fina fyndet av hålllav, som är ett av tre fynd i Dalarna. Även den mycket sällsynta trådbrosklaven är funnen här. Nedströms längs bäcken är vegetationen rik med bl.a. strutbräken. Skogen innehåller här högstammig gråal. Skogen i slutningarna på ömse sidor bäcken är naturskog, medan skogen på den flacka marken mot sydöst är kalavverkad. Där stod sannolikt ett intressant rikt gråalskärr att döma av uppslaget av gråal som har följt på avverkningen. I rikkåret finns t.ex. trådfräken, tagelstarr, brudsporre och tibast. Den branta slutningen sydöst om Smolbäcken är en intressant, upprepat brunnen tallskog, där enstaka glest stående grova överståndare står omgivna av olika generationer tall, ofta mycket tät och med kläna individ, en idag rar beståndskaraktär. Något liknande finns i västra delen av Frönberget. Den intressanta tallskogen fortsätter möjligen söderut, vilket bör undersökas.

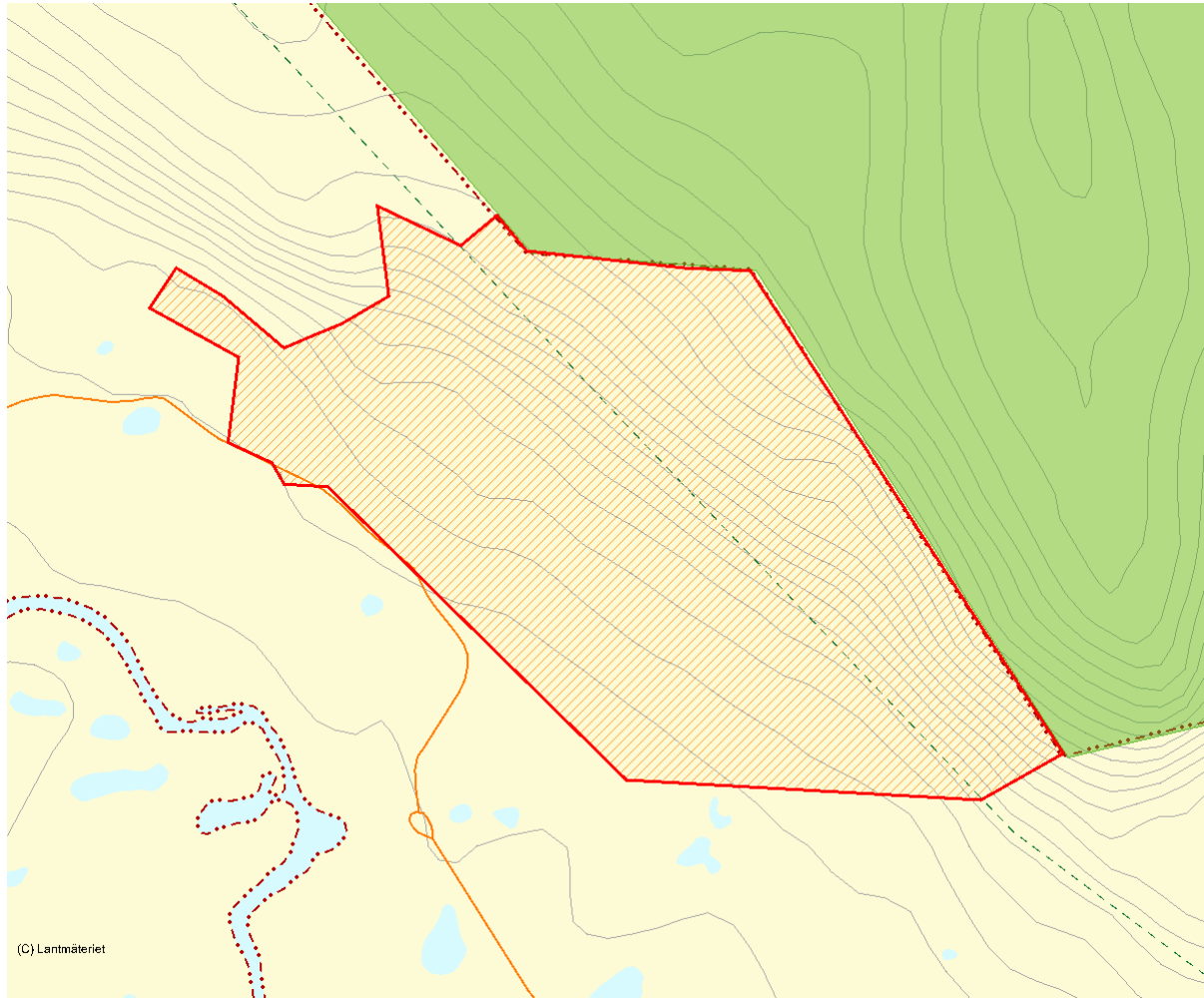

Sällsynta lavar samt gräset storgröe växer i anslutning till Smolbäckens vattenfall vid Nadden.

Länsstyrelsens bedömning

Nadden är ett mycket intressant område med säregna naturtyper. Botaniskt har området mycket höga värden för kärnväxtfloran vilket hänger samman med källpåverkan i kombination med kalkförande berggrund. Vattenfallet och bäckdalen vid Smolbäcken är av mycket stort värde för framför allt kryptogamfloran, bland annat med tanke på den starkt

hotade trådbrosklaven. Även skogen söderut med de gamla tallöverståndarna är av stort värde. Delar av de kalkindikerande områdena är tyvärr i viss utsträckning starkt påverkade, men likväl mycket värdefulla. Området, som gränsar till Långfjällets naturreservat, är synnerligen skyddsvärt och bör inte komma i fråga för skogsbruk.

Skala 1:15 000

4172 Hamrarna vid Frönberget

Kommun	Älvdalen	Totalareal	210 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	210 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	204 ha
		Ovanför fjällnära gräns	3 ha
		Nedanför fjällnära gräns	201 ha
Areal värdekärna	107 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	65 ha	Areal arronderingsmark	32 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

Väster om Frönberget, ett par mil nordväst om Idre, sträcker sig en sydvänd sluttning med ett par långsträckta diabas-kalkklippväggar i den så kallade glintkanten med kambrisk berggrund. Skogen i dessa branter består av tallskog med inslag av gamla granar, björkar, aspar och sälgar. Nedanför branterna, särskilt den sydligaste, ligger stora diabas- och kalkstensblock. Intill branterna finns det enstaka, magnifika, stora och grova tallar som har öppna brandljud efter många skogsbränder. Tallskogen nedanför branterna är tämligen likåldrig och inte anmärkningsvärt gammal och det saknas i stort sett lågor. I anslutningen till och ovanför klippväggarna finns det rik skogsmark, särskilt där grundvattnet är högt och bäckar rinner fram. Klippväggarna är mycket rika på lavar och mossor, däribland många rödlistade och sällsynta arter. I tallskogen och på rikare mark finner man rödlistade, marklevande svampar. Delar av området är godkänt som Natura 2000-område.

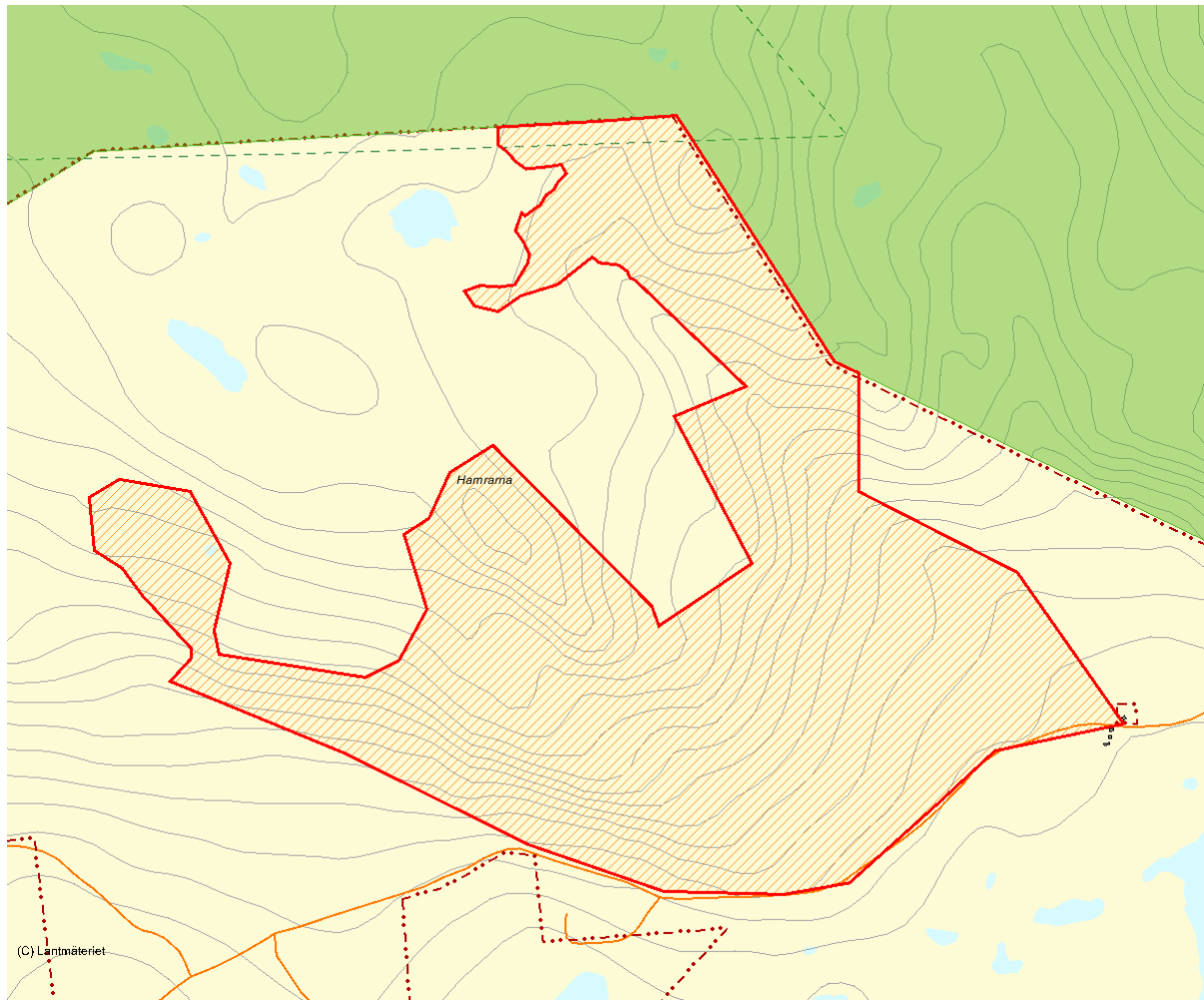

I Frönbergets hammare har blixten slagit ned och sargat dessa aspar.

Länsstyrelsens bedömning

Hamrarna vid Frönberget har framför allt ett stort botaniskt värde knutet till träden och själva branterna. Här finns ett av länets mest skyddsvärda områden för den unika lav- och mossfloran

på klippor, block och gamla lövträd. Området är möjligt att knyta ihop med den sydliga utlöparen av Långfjällets naturreservat. Området och dess skog är i behov av skydd.

Skala 1:20 000

4174 Valosberget-Bredåsen

Kommun	Älvdalen	Totalareal	1 132 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	1 118 ha
Objektskategori	U2	Areal vatten	14 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	1 009 ha
		Ovanför fjällnära gräns	486 ha
		Nedanför fjällnära gräns	523 ha
Areal värdekärna	999 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

Bredåsen är en flack höjdrygg av mycket mager berggrund. Lågvoxen tallskog med mycket gamla tallar växer på höjdens topplatå, som övergår i granskog nedåt i nordslutningen samt vid Valosberget. I tallskogen finns talrika brandspår samt urgamla torrträd och lågor. I den torra, skarpa miljön bevaras veden intakt mycket länge, så sannolikt har man här att göra med extremt gamla substrat. Granskogen i norr är bitvis källpåverkad och fuktig. Här är den missgynnade laven vitskaftad svartspik påträffad. Ett parti kallat Riploklandet hyser ett stort antal små vattenfyllda svackor, lokar, som utgör en spännande variation i landskapet. Varglav och dvärgbägarlav är ett par missgynnade arter som trivs på de många lågorna och torräden. På en gammal tallåga i fuktigare läge växer vedtrappmossa. Valosberget har en intressant brant där guldangelav, broktagel, skuggblåslav m.fl. sällsynta lavararter påträffas. Branten är även av allmänt ekologiskt värde. I söder vidtar ett omfattande skogs-myrlandskap med gammal skog på fastmarken.

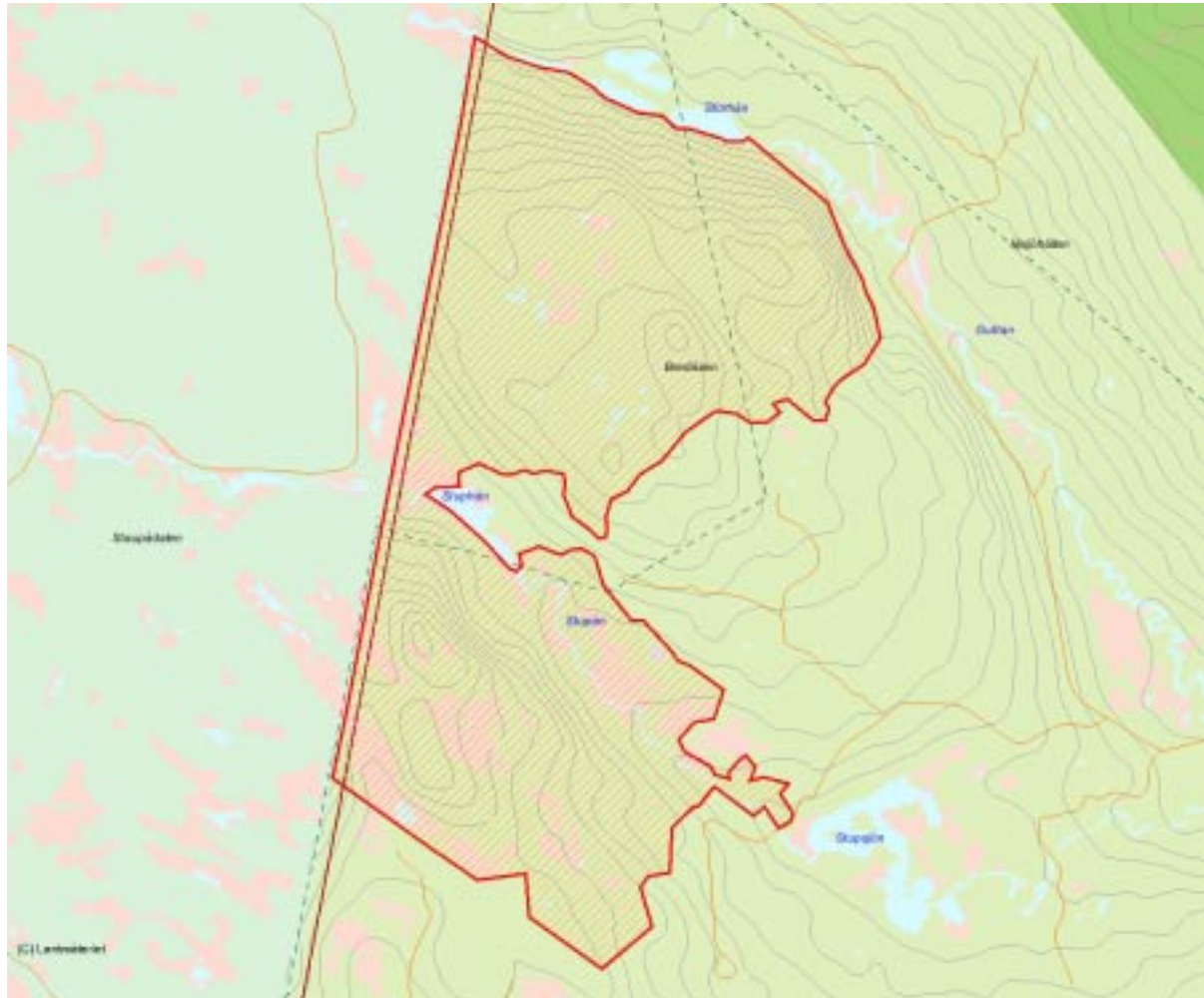

På exponerade, snustorra rotvältor kan man finna den ståtliga fjälltagellaven.

Länsstyrelsens bedömning

Bredåsens gamla tallskog har ett stort naturvårdsvärde i och med det stora inslaget av gamla träd och död ved samt förekomsten av rödlistade arter. Valosens brant är en avvikande mycket värdefull

miljö som bidrar till områdets variation. Området tangerar Guttulia Nationalpark på norska sidan. Bredåsen är högst skyddsvärd och dess naturvärden motiverar skydd mot modernt skogsbrukande.

Skala 1:50 000

4202 Sågbäcken vid Lill-Fjätan

Kommun	Älvdalen	Totalareal	277 ha
Naturgeografisk region	35	Areal land	276 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	269 ha
		Ovanför fjällnära gräns	237 ha
		Nedanför fjällnära gräns	32 ha
Areal värdekärna	244 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	24 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Sågbäcken har en frodig bäckravind med mycket grov granskog och stor mängd lågor. Ytterligare bäckdrågar rinner fram i sluttningen omgivna av granbestånd som har stora mängder död ved och hyser arter som harticka, ullticka och rosenticka. Skogen är även mycket hänglavsrik. Vissa delar av Sågbäcken är djupt nedskurna i berggrunden med värdefulla, mossbelupna lodytor. Smärre fall finns även, och på lodytor och granar intill ett sådant har trädbrosklav påträffats. Ställvis är markfloran örtrik med arter som trolldruva, ögonpyrola, smultron och hundkex. Här och var påträffas gamla sälgar med riklig påväxt av skrovellav. I de delar som ej berörs av rörligt markvatten växer gammal, mager tallskog som är genomhuggen. Ett hygge med gamla frötallar ingår i avgränsningen.

Längs de rika småbäckarna växer rödblåran.

4765 Frönberget

Kommun	Älvdalen	Totalareal	495 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	478 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	17 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	455 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	455 ha
Areal värdekärna	456 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Frönberget och Granåsens ost- och nordsluttningar ligger omedelbart utanför Långfjällets naturreservat. Liksom i reservatet finns även här en mycket gammal och föga påverkad naturskog. Inom denna avgränsning inkluderas inte bara brantområdena som i reservatet utan hela den viktiga sluttningen från reservatsgränsen kring 700-metersnivån ner till Grövlan kring 600 meter i dalgångens botten. Nedanför själva Frönberget stannar dock avgränsningen mot nya hyggen väster om Grövlan. Tall dominerar på högsta höjderna, men i sluttningarna och i bördigare stråk blir granen rådande, framför allt mot norr vid Granåsen. Granskogen är föga påverkad, vilket gör att det finns grova och mycket gamla träd. Grova lågor förekommer här och där. Särskilt i norra delen vid Granåsen har många rödlistade svampar och lavar kopplade till gammal granskog påträffats. I d domänreservatet står det en del gamla, grova sälgar, som är utgör växtplats för flera rödlistade lavar. Det finns även en del lågor med rödlistade, vedlevande svampar.

I Frönbergets hammare har blixten slagit ned och sargat dessa aspar.

4201 Lill-Fjätan

Kommun	Älvdalen	Totalareal	144 ha
Naturgeografisk region	35	Areal land	144 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	122 ha
		Ovanför fjällnära gräns	122 ha
		Nedanför fjällnära gräns	0 ha
Areal värdekärna	122 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Det aktuella området intill Lill-Fjätan innefattar ett gammalt domänreservat med mycket värdefull, grandominerad naturskog samt omgivande starkt kalkpåverkade sumpskog och rikkärr med synnerligen intressant flora. Skavfräken, trådfräken, mosippa, taigastarr, svartstarr och fjällskallra har exempelvis noterats. Den örtrika sumpskogen utgörs av grov gran och en hel del glasbjörk. Uppåt i sluttningen vidtar magrare, talldominerad gammelskog samt fattiga sluttningsmyrar. Tallskogen är rätt gles med enstaka gamla överståndare, brandstubbar och lågor samt ett betydande inslag av glasbjörk. Ljung dominerar fältskiktet både i skogen och på myrarna. Området ansluter till de östra delarna av naturreservatet Städjan-Nipfjället. Terrängen mellan Lill-Fjätan och landsvägen har en intressant småkullig topografi av rogenmoränkaraktär som bidrar till stor biotopvariation. På ett par ställen på grova granar växer den sårbara laven liten sotlav.

Rikkärren vid Lill-Fjätan har en mycket rik flora med bl.a. blek- och glansvide, den senare avbildad.

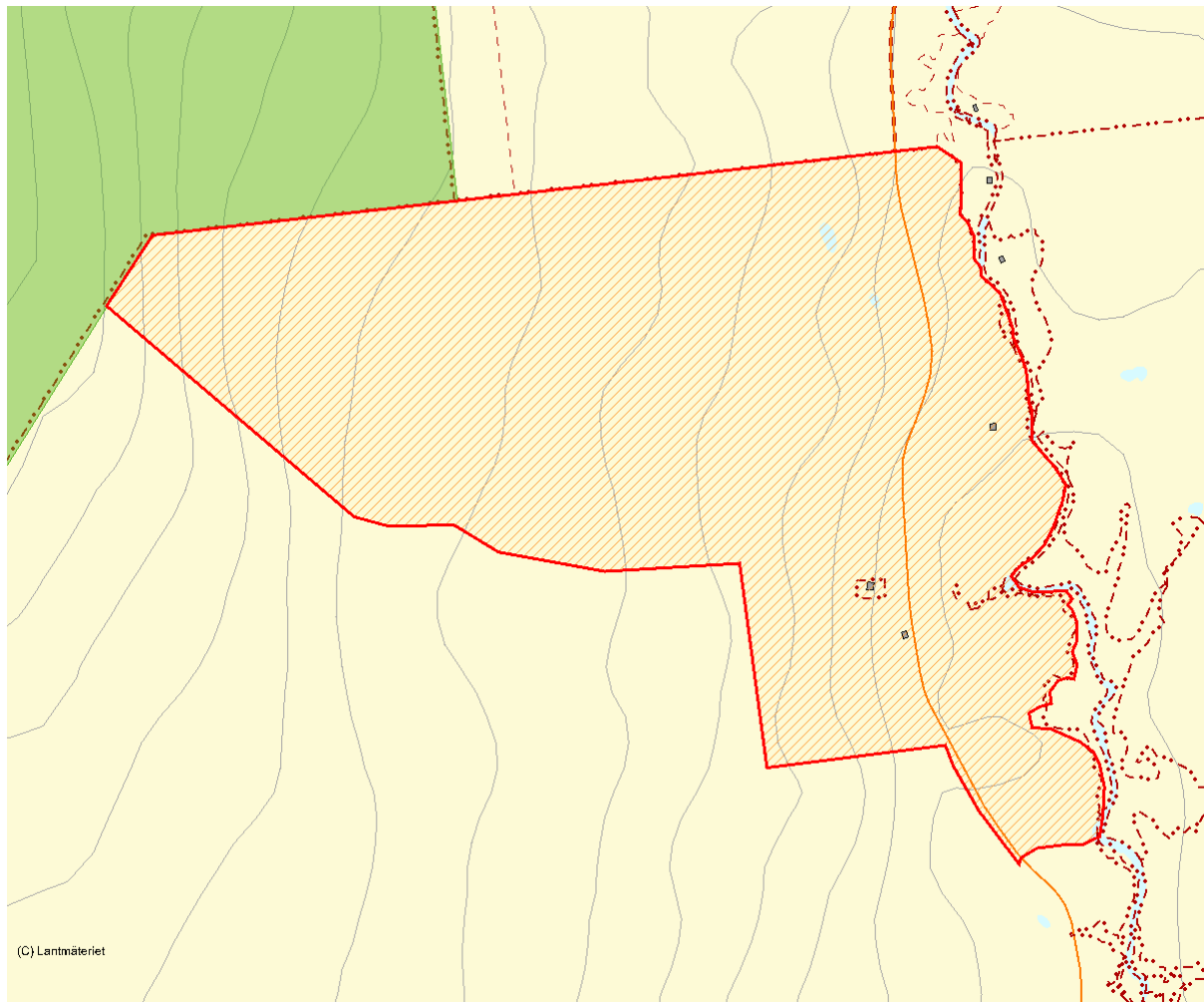
Länsstyrelsens bedömning

Området vid Lill-Fjätan hyser en mycket värdefull sumpskog och gammelskog i delvis starkt kalkpåverkat läge. Läget intill Lill-Fjätan och mot anslutande reservat är ett värde i sig. Förutsättningarna för friluftsliv är goda kring

älven och att från det befintliga reservatet få utöka skyddet till att gå ned till älven är positivt för upplevelsen av området. Området är godkänt att ingå i Natura 2000. Skogsbruk är oförenligt med bevarandet av naturvärdena.

Källor

Länsstyrelsen, 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län.

Skala 1:15 000

4199 Eländesgraven

Kommun	Älvdalen	Totalareal	97 ha
Naturgeografisk region	33g	Areal land	97 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	96 ha
		Ovanför fjällnära gräns	11 ha
		Nedanför fjällnära gräns	85 ha
Areal värdekärna	96 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Eländesgraven, en bäckdal med en huvudravin och en sidoravin, mynnar en knapp kilometer innan inloppet i Storån direkt nedanför Hällsjön och i direkt anslutning till Långfjällets naturreservat. Kraftiga flöden vid inlandsisens avsmältning torde ha skulpterat ut dalen. På den tiden nådde sannolikt "Storån" ända upp till Eländesgravens mynning. Idag har de djupaste nedre delarna av dalen branta sidor på 20-30 meters höjd. Det växer granskog i själva graven, skog med enstaka äldre träd och ett ganska stort inslag av torrakor. Ställvis finns ett större inslag av björk och tall. Det som har gjort Eländesgraven känd bland biologer är att skogen och klipporna utgör växtplats för flera oceaniska lavar som kräver skuggig och fuktig miljö. Två av dessa, jättesköldlav och elfenbenslav, betraktas som akut hotade. Även den starkt hotade trådbrosklaven förekommer i sällskap med bl.a. rödbrun blekspik, grynslav, knottrig blåslav m.fl. Även mossfloran torde vara av mycket stort intresse, men mindre väl undersökt. Nordstjärnmossa, praktklipptuss och vedtrappmossa är några exempel på funna rödlistade mossor. Skogen som omger Eländesgraven är synnerligen mager. Den domineras av klen och lågvuxen men gammal tallskog på hållmarker. Tallskogen är starkt brandpräglad

och hyser de för denna skogstyp karakteristiska strukturerna i form av torrträd, övertåndare och lågor. Eländesgraven är också ett omtyckt och spännande utflyktsmål.

På Eländesgravens fuktiga, skuggiga klippväggar kan man finna de mest fascinerande små organismer vars namn är dolt för de flesta.

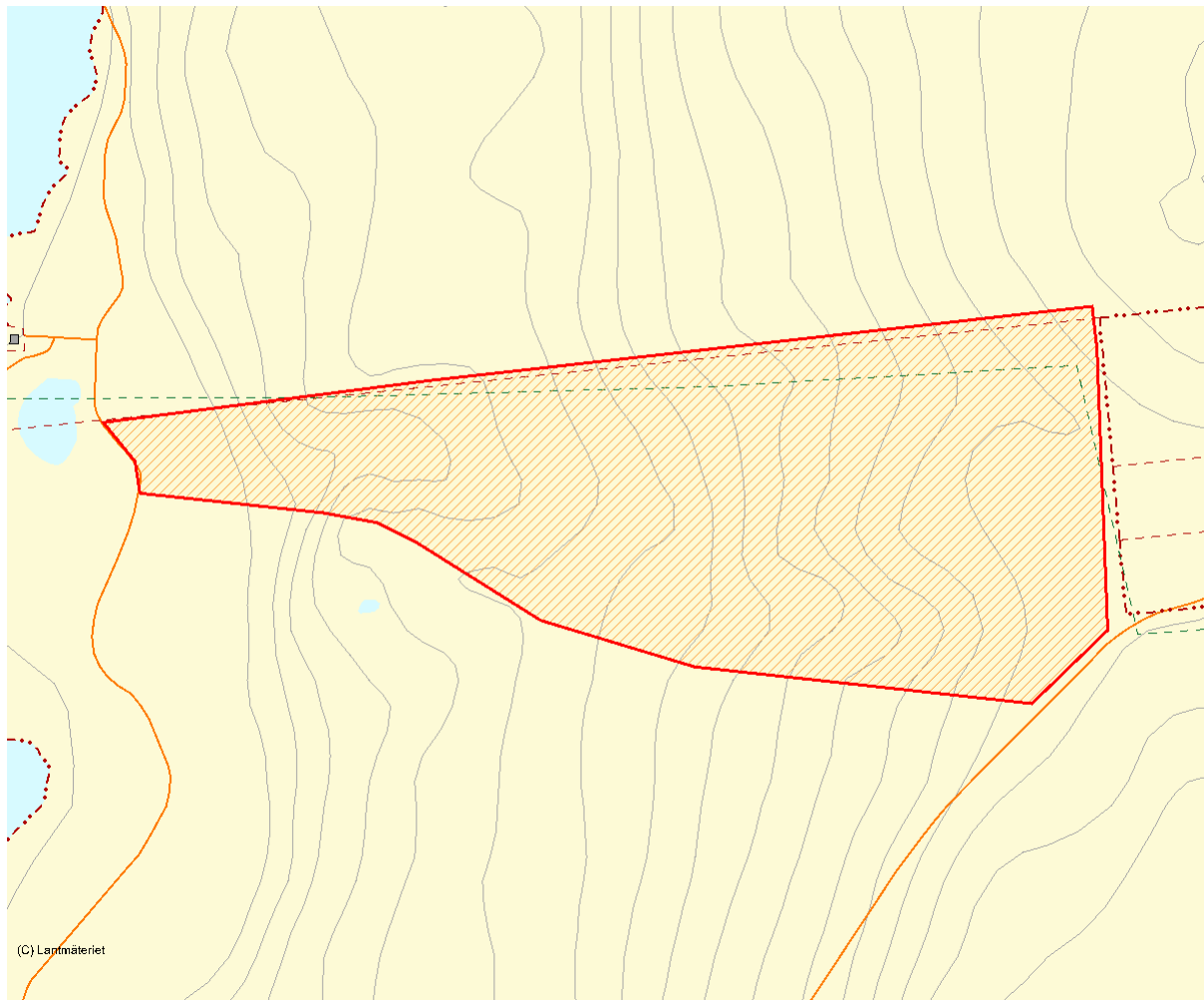
Länsstyrelsens bedömning

Eländesgraven har nationell betydelse för oceaniska lavar och tillhör en av de mest skyddsvärda lokalerna för rödlistade arter i Dalarna. Det är en nödvändighet att skogen i graven inte avverkas om man vill behålla de arter som är beroende av det fuktiga och skuggiga

klimatet. Omgivande skog är gammal och har naturskogskvaliteter samt har stor betydelse som skydd för ravinen och dess lokalklimat. Området omfattar även mark ägd av Korsnäs och är delvis ett godkänt Natura 2000-område samt riksintresse för naturvården.

Källor

Löfgren&Moberg 1984: Oceaniska lavar i Sverige och deras tillbakagång. SNV PM 1819. Länsstyrelsen 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län

Skala 1:15 000